

ZAKON

O STRATEŠKOJ PROCENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet i ciljevi

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se uslovi, način i postupak vršenja procene uticaja na životnu sredinu (u daljem tekstu: strateška procena), strategija i programa koji se donose u skladu sa zakonom kojim se uređuje planski sistem (u daljem tekstu: programi), prostornih i urbanističkih planova definisanih zakonom kojim se uređuje prostorno i urbanističko planiranje, kao i planova i osnova koji se donose u skladu sa drugim zakonima (u daljem tekstu: planovi) u postupku pripreme i usvajanja planova i programa.

Izuzeci od primene

Član 2.

Odredbe ovog zakona ne odnose se na planove i programe namenjene odbrani zemlje, na planove i programe namenjene ublažavanju i otklanjanju posledica elementarnih nepogoda, finansijske, budžetske planove i planove razvoja dokumenata javnih politika koji se donose na osnovu zakona kojim se uređuje planski sistem.

Značenje izraza

Član 3.

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) planovi i programi jesu svi razvojni ili drugi planovi i programi, osnove, strategije, uključujući i njihove izmene, koje priprema i/ili usvaja organ na republičkom, pokrajinskom ili lokalnom nivou, ili koje nadležni organ priprema za odgovarajući postupak usvajanja u Narodnoj skupštini ili Vladi, odnosno skupštini ili izvršnom organu autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave, planski dokumenti javnih politika koji se donose na osnovu zakona kojim se uređuje planski sistem, planovi i programi čija se izrada sufinansira iz predpristupnih fondova Evropske unije, kao i planovi i programi koji se donose na osnovu propisa (u daljem tekstu: planovi i programi);

2) strateška procena uticaja određenih planova i programa na životnu sredinu obuhvata pripremu izveštaja o strateškoj proceni, sprovođenje postupka konsultacija javnosti i zainteresovanih organa i organizacija, uvažavanje izveštaja i rezultata konsultacija u postupku odlučivanja i donošenja ili usvajanja određenih planova i programa, kao i pružanje informacija i podataka o donetoj odluci javnosti i zainteresovanim organima i organizacijama;

3) izveštaj o strateškoj proceni je dokument koji je sastavni deo planske dokumentacije koja se prilaže uz plan ili program i sadrži identifikaciju, opis, vrednovanje i procenu mogućih neposrednih, posrednih, sekundarnih, kumulativnih, prekograničnih, kratkoročnih, srednjoročnih i dugoročnih, trajnih i privremenih, pozitivnih i negativnih značajnih uticaja na životnu sredinu radi realizacije plana i programa, kao i glavne varijante koje je organ nadležan za pripremu plana i programa razmatrao u odnosu na ciljeve i geografski obuhvat plana ili programa čije donošenje predlaže;

4) zainteresovani organi i organizacije jesu organi i organizacije Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave koji, u skladu sa svojim nadležnostima, imaju interes u donošenju odluka koje se odnose na zaštitu životne sredine i zdravlja ljudi;

5) javnost obuhvata jedno ili više fizičkih ili pravnih lica, njihova udruženja, organizacije ili grupe;

6) zainteresovana javnost obuhvata javnost na koju utiče ili može da utiče plan ili program i/ili koja ima interes u donošenju odluka koje se odnose na zaštitu životne sredine, uključujući udruženja građana koja se bave zaštitom životne sredine i koja su registrovana u skladu sa zakonom;

7) ekološka mreža je koherentna, funkcionalno i prostorno povezana celina uspostavljena radi očuvanja tipova staništa od posebnog značaja za zaštitu, obnavljanje i/ili unapređivanje narušenih staništa i za očuvanje staništa divljih vrsta flore i faune, a čine je ekološki značajna područja, ekološki koridori i zaštitna zona tamo gde je potrebna da štiti ekološki značajna područja i ekološke koridore od mogućih štetnih spoljnih uticaja, u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita prirode;

8) ocena prihvatljivosti za ekološku mrežu (u daljem tekstu: ocena prihvatljivosti) je postupak kojim se utvrđuju, opisuju i procenjuju mogući značajni uticaji koje plan i program samostalno ili zajedno sa drugim planom i programom, projektom, radovima ili aktivnostima, može da ima na ciljeve očuvanja i celovitost područja ekološke mreže, a sastoji se iz prethodne i glavne ocene prihvatljivosti;

9) mrežna energija je deo tržišta Energetske zajednice u oblasti proizvodnje, distribucije, snabdevanja i prenosa električne energije, gasa i nafte u skladu sa Ugovorom o osnivanju Energetske zajednice između Evropske zajednice i Republike Albanije, Republike Bugarske, Bosne i Hercegovine, Republike Hrvatske, Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, Republike Crne Gore, Rumunije, Republike Srbije i Privremene Misije Ujedinjenih nacija na Kosovu u skladu sa Rezolucijom 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija („Službeni glasnik RS” , broj 62/06).

Načela strateške procene

Član 4.

Osnovna načela strateške procene jesu:

1) načelo održivog razvoja - održivi razvoj jeste usklađen sistem tehničko-tehnoških, ekonomskih i društvenih aktivnosti u ukupnom razvoju u kome se na principima ekonomičnosti i razumnosti koriste prirodne i stvorene vrednosti sa ciljem da se sačuva i unapredi kvalitet životne sredine za sadašnje i buduće generacije.

Razmatranjem i uključivanjem bitnih aspekata životne sredine u pripremu i usvajanje određenih planova i programa i utvrđivanjem uslova za očuvanje vrednosti prirodnih resursa i dobara, predela, biološke, geološke i predeone raznovrsnosti, divljih biljnih i životinjskih vrsta i autohtonih ekosistema, ciljeva očuvanja i celovitosti ekološke mreže, odnosno racionalnim korišćenjem prirodnih resursa doprinosi se ciljevima održivog razvoja;

2) načelo integralnosti - politika zaštite životne sredine koja se realizuje donošenjem planova i programa zasniva se na uključivanju uslova zaštite životne sredine, odnosno očuvanja i održivog korišćenja biološke, geološke i predeone raznovrsnosti u odgovarajuće sektorske i međusektorske programe i planove;

3) načelo predostrožnosti - svaka aktivnost mora biti sprovedena na način da se spreče ili smanje negativni uticaji određenih planova i programa na životnu sredinu pre njihovog usvajanja, obezbedi racionalno korišćenje prirodnih resursa i

svede na minimum rizik po zdravlje ljudi, životnu sredinu i materijalna dobra uzimajući u obzir dostupne naučne činjenice koje ukazuju na moguće rizike. Nedostatak pune naučne izvesnosti u pogledu rizika neće biti uzet kao osnov za odustajanje od planiranja sprovođenja srazmernih mera koje mogu sprečiti nastupanje štete po zdravlje ljudi, životnu sredinu i materijalna dobra;

4) načelo hijerarhije i koordinacije - procena uticaja planova i programa se na različitim hijerarhijskim nivoima na kojima se donose planovi i programi.

U postupku strateške procene planova i programa povećani stepen transparentnosti u odlučivanju obezbeđuje se uzajamnom koordinacijom nadležnih i zainteresovanih organa u postupku davanja saglasnosti na stratešku procenu, kroz konsultacije, odnosno obaveštavanja i davanja mišljenja na plan ili program;

5) načelo izbegavanja dvostruke procene – relevantni podaci o uticajima koji su izvedeni u ranije sprovedenim postupcima strateške procene uticaja mogu se koristiti za potrebe procene značajnih uticaja planova i programa koji pripadaju istoj hijerarhijskoj strukturi u cilju izbegavanja dvostruke procene već dovoljno utvrđenih značajnih uticaja na određene činioce životne sredine. Podaci iz ranije sprovedenih strateških procena moraju da budu ažurni, pouzdani i prikazani na način da na osnovu njih mogu pouzdano da se utvrde, opišu i procene određeni postojeći uticaji planova i programa na činioce životne sredine;

6) načelo javnosti - u cilju informisanja javnosti o određenim planovima i programima i o njihovom mogućem uticaju na životnu sredinu, kao i u cilju obezbeđenja pune otvorenosti postupka pripreme i donošenja ili usvajanja planova i programa, javnost mora, pre donošenja bilo kakve odluke, kao i posle usvajanja plana i programa imati pristup informacijama koje se odnose na te planove i programe ili njihove izmene.

II. POSTUPAK STRATEŠKE PROCENE

Predmet strateške procene

Član 5.

Strateška procena vrši se obavezno za planove i programe kada postoji mogućnost da njihova primena izazove značajne negativne posledice po životnu sredinu, i to za:

1) planove i programe koji se pripremaju u oblasti prostornog i urbanističkog planiranja ili korišćenja zemljišta, poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, lovstva, energetike, rudarstva, industrije, saobraćaja, upravljanja otpadom, upravljanja vodama, telekomunikacija, turizma, očuvanja prirodnih staništa i divlje flore i faune, klimatskih promena, kojima se uspostavlja okvir za odobravanje projekata određenih propisima kojima se uređuje postupak procene uticaja na životnu sredinu;

2) planove i programe koji podležu oceni prihvatljivosti za ekološku mrežu u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita prirode;

3) planove i programe koji se pripremaju za mrežnu energiju kojima se uspostavlja okvir za odobravanje strateških energetske projekata u skladu sa Ugovorom o osnivanju Energetske zajednice između Evropske zajednice i Republike Albanije, Republike Bugarske, Bosne i Hercegovine, Republike Hrvatske, Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, Republike Crne Gore, Rumunije, Republike Srbije i Privremene Misije Ujedinjenih nacija na Kosovu u skladu sa Rezolucijom 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija.

Odluku o strateškoj proceni za planove i programe iz stava 1. ovog člana kojima je predviđeno korišćenje manjih površina na lokalnom nivou ili u slučaju

manjih izmena planova i programa, kao i za planove i programe koji nisu navedeni u stavu 1. ovog člana, donosi organ nadležan za pripremu plana i programa ako, na osnovu kriterijumima propisanih ovim zakonom, utvrdi da postoji mogućnost značajnih uticaja na životnu sredinu.

Kriterijumi

Član 6.

Kriterijumi za utvrđivanje mogućih značajnih neposrednih i posrednih uticaja na životnu sredinu sprovođenja planova i programa i donošenje odluke o potrebi izrade strateške procene iz člana 5. stav 2. ovog zakona sadržani su u Prilogu 1, koji je odštampan uz ovaj zakon i čini njegov sastavni deo.

Organ nadležan za pripremu plana i programa primenjuje kriterijume iz stava 1. ovog člana za određivanje pitanja, problema i relevantnih podataka koje mora da obuhvati izveštaj o strateškoj proceni za planove i programe iz člana 5. ovog zakona.

Hijerarhijski okvir i osnova i izbegavanje dvostruke procene

Član 7.

Strateška procena se sprovodi na osnovu nivoa, vrste, ciljeva, sadržaja i geografskog obuhvata plana i programa.

Ako je plan i program sastavni deo određene hijerarhijske strukture, strateška procena sprovodi se u skladu sa smernicama strateške procene plana i programa višeg hijerarhijskog nivoa.

Organ nadležan za pripremu plana i programa može uzeti u obzir relevantne informacije i podatke ranije sprovedene strateške procene planova i programa koji pripadaju istoj hijerarhijskoj strukturi za određivanje relevantnih informacija koje mora da obuhvati izveštaj o strateškoj proceni u cilju izbegavanja dvostruke procene ranije utvrđenih, opisanih i procenjenih značajnih uticaja na životnu sredinu.

Podaci iz ranije sprovedenih strateških procena moraju da budu ažurni, pouzdani i prikazani na način da na osnovu njih mogu pouzdano da se utvrde, opišu i procene određeni mogući uticaji planova i programa na činioce životne sredine.

Faze u postupku strateške procene

Član 8.

Postupak strateške procene sprovodi se u toku izrade nacrtu plana i programa pre utvrđivanja predloga plana i programa i njegovog upućivanja u postupak donošenja, na način propisan ovim zakonom.

Postupak strateške procene sastoji se od sledećih faza:

1) pripremna faza koja obuhvata:

(1) odlučivanje o sprovođenju postupka strateške procene i obaveštavanje javnosti o odluci,

(2) izbor izrađivača izveštaja o strateškoj proceni,

(3) učešće zainteresovanih organa i organizacija u odlučivanju o sprovođenju postupka strateške procene,

(4) saglasnost na predlog odluke da se ne sprovodi postupak strateške procene;

2) izrada izveštaja o strateškoj proceni;

3) odlučivanje koje se vrši na osnovu:

- (1) mišljenja organa nadležnog za zaštitu životne sredine,
- (2) učešća zainteresovanih organa i organizacija,
- (3) učešća javnosti,
- (4) prekograničnih konsultacija,
- (5) izveštaja o rezultatima učešća zainteresovanih organa i organizacija i javnosti,
- (6) ocene izveštaja o strateškoj proceni,
- (7) saglasnosti na izveštaj o strateškoj proceni.

1. Pripremna faza

Odlučivanje o sprovođenju postupka strateške procene i obaveštavanje javnosti

Član 9.

Odluku o sprovođenju postupka strateške procene donosi organ nadležan za pripremu plana i programa po prethodno pribavljenom mišljenju organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine i drugih zainteresovanih organa i organizacija.

Odluka iz stava 1. ovog člana sadrži naročito:

- 1) podatke o vrsti plana i programa skladu sa članom 5. ovog zakona;
- 2) podatke o razlozima, ciljevima, problemima koje rešava, geografskom obuhvatu i planskom i programskom osnovu donošenja plana i programa;
- 3) podatke o budućim projektima za čije odobravanje plan i program predstavljaju okvir;
- 4) razloge za sprovođenje postupka strateške procene za planove i programe iz člana 5. stav 2. ovog zakona prema kriterijumima iz člana 6. stav 1. ovog zakona;
- 5) prikaz pitanja i problema vezanih za životnu sredinu u planu i programu koji će biti razmatrani u okviru strateške procene prema kriterijumima iz člana 6. ovog zakona;
- 6) odluku nadležnog organa donetu u postupku prethodne ocene prihvatljivosti za planove i programe koji samostalno ili zajedno sa drugim planom i programom, projektom, radovima ili aktivnostima, mogu da imaju uticaja na ciljeve očuvanja i celovitost područja ekološke mreže;
- 7) informacije o sprovedenim postupcima strateške procene za planove i programe koji pripadaju istoj hijerarhijskoj strukturi;
- 8) razloge za izostavljanje pojedinih pitanja i problema vezanih za životnu sredinu u planu i programu iz strateške procene;
- 9) elemente izveštaja o strateškoj proceni;
- 10) obaveze izrađivača izveštaja o strateškoj proceni (predlog metodologije, sastav stručnog tima, rok izrade i dr);
- 11) način učešća zainteresovanih organa i organizacija i javnosti u postupku izrade i razmatranja izveštaja o strateškoj proceni;
- 12) mišljenje organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine i zainteresovanih organa i organizacija;
- 13) druge podatke od značaja za sprovođenje postupka strateške procene.

Odluka iz stava 1. ovog člana je sastavni deo obaveštenja o početku izrade plana i programa koji se objavljuje na internet stranici organa nadležnog za pripremu plana i programa.

Odluka iz stava 1. ovog člana je sastavni deo odluke o pripremi plana i programa i objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije”, službenom glasilu autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave.

Organ nadležan za pripremu plana i programa dužan je da o odluci iz stava 1. ovog člana obavesti zainteresovane organe i organizacije i javnost putem svoje internet stranice, kao i centralnog veb portala posebno namenjenog obaveštavanju o postupcima strateške procene.

Obaveštenje iz stava 5. ovog člana sadrži podatke iz stava 2. ovog člana.

Odluka da se ne sprovodi postupak strateške procene i obaveštavanje zainteresovanih organa i organizacija i javnosti

Član 10.

Organ nadležan za pripremu plana i programa iz člana 5. stav 2. ovog zakona može da odluči da se ne sprovodi postupak strateške procene, o čemu prethodno pribavlja saglasnost organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine i mišljenje drugih zainteresovanih organa i organizacija.

Odluka iz stava 1. ovog člana sadrži naročito:

- 1) podatke o vrsti i geografskom obuhvatu plana i programa;
- 2) podatke o razlozima, ciljevima i problemima koje rešava i planskom i programskom osnovu donošenja plana i programa;
- 3) odluku nadležnog organa donetu u postupku prethodne ocene prihvatljivosti za planove i programe koji samostalno ili zajedno sa drugim planom i programom, projektom, radovima ili aktivnostima, mogu da imaju uticaja na ciljeve očuvanja i celovitost područja ekološke mreže;
- 4) saglasnost organa nadležnog za zaštitu životne sredine;
- 5) razloge da se ne sprovodi postupak strateške procene prema kriterijumima iz člana 6. stav 1. ovog zakona;
- 6) druge relevantne podatke na osnovu kojih je odlučeno da se ne sprovodi postupak strateške procene.

Odluka iz stav 1. ovog člana ne može da se donese bez prethodno pribavljene saglasnosti organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine.

Odluka iz stava 1. ovog člana je sastavni deo obaveštenja o početku izrade plana i programa koji se objavljuje na internet stranici organa nadležnog za pripremu plana i programa.

Odluka iz stava 1. ovog člana je sastavni deo odluke o pripremi plana i objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije”, službenom glasilu autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave.

Organ nadležan za pripremu plana i programa dužan je da o odluci iz stava 1. ovog člana obavesti zainteresovane organe i organizacije i javnost putem svoje internet stranice, kao i centralnog veb portala posebno namenjenog obaveštavanju o postupcima strateške procene.

Obaveštenje iz st. 4. i 5. ovog člana sadrži podatke iz stava 2. ovog člana, a naročito razloge da se ne sprovodi postupak strateške procene prema kriterijumima iz člana 6. stav 1. ovog zakona.

Izbor izrađivača izveštaja o strateškoj proceni

Član 11.

Organ nadležan za pripremu plana i programa odlučuje o izboru izrađivača izveštaja o strateškoj proceni, po postupku utvrđenom zakonom.

Izrađivač izveštaja o strateškoj proceni može da bude pravno lice ili preduzetnik koji je upisan u odgovarajući registar za obavljanje stručne, naučne ili tehničke delatnosti, delatnosti planiranja i izrade analiza planova i programa, u oblastima koje su predmet strateške procene iz člana 5. stav 1. ovog zakona.

Izrađivač iz stava 2. ovog člana za izradu izveštaja o strateškoj proceni uticaja obrazuje multidisciplinarni tim sastavljen od stručnih lica kvalifikovanih za analizu svakog od elemenata strateške procene.

Stručno lice kvalifikovano je za izradu izveštaja o strateškoj proceni ako ima visoku stručnu spremu odgovarajućeg smera i najmanje pet godina rada u struci, stručne rezultate, odnosno učešće u izradi najmanje dva plana, odnosno programa.

Izrađivač izveštaja o strateškoj proceni dužan je da tačno i potpuno utvrdi, opiše, prikaže, vrednuje i proceni podatke i činjenice koje se odnose na stanje životne sredine i njene činioce i sve negativne uticaje koje realizacija plana i programa može da ima na životnu sredinu, s obzirom na vrstu, prirodu i geografski obuhvat plana i programa.

Učešće zainteresovanih organa i organizacija u odlučivanju o sprovođenju postupka strateške procene

Član 12.

U pripremi odluke o sprovođenju postupka strateške procene organ nadležan za pripremu plana i programa dužan je da od organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine i zainteresovanih organa i organizacija zatraži mišljenje.

Uz zahtev za davanje mišljenja iz stava 1. ovog člana obavezno se dostavlja i predlog odluke sa sadržinom propisanom članom 9. stav 2. ovog zakona.

Rok za dostavljanje mišljenja iz stava 1. ovog člana je 15 dana od dana prijema zahteva za davanje mišljenja.

Organ nadležan za poslove zaštite životne sredine se u mišljenju iz stav 1. ovog člana izjašnjava naročito o pitanjima, problemima i relevantnim podacima koji se odnose na životnu sredinu koji treba da se utvrde, opišu i ocene u okviru izveštaja o strateškoj proceni primenom kriterijuma iz člana 6. stav 1. ovog zakona.

Ako se mišljenje ne dostavi u roku iz stava 3. ovog člana, smatra se da nema primedaba na predloženu sadržinu odluke o izradi strateške procene.

Saglasnost na predlog odluke da se ne sprovodi postupak strateške procene

Član 13.

U pripremi odluke da se ne sprovodi postupak strateške procene za planove i programe iz člana 5. stav 2. ovog zakona, organ nadležan za pripremu plana i programa dužan je da, od organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine pribavi saglasnost i zatraži mišljenje zainteresovanih organa i organizacija.

Rok za dostavljanje mišljenja iz stava 1. ovog člana je 15 dana od dana prijema zahteva za davanje mišljenja.

Ako se mišljenje ne dostavi u roku iz stava 2. ovog člana, smatra se da nema primedaba na predlog odluke da se ne sprovodi postupak strateške procene.

Uz zahtev za davanje saglasnosti iz stava 1. ovog člana obavezno se dostavlja i predlog odluke sa sadržinom propisanom članom 10. stav 2. ovog zakona, kao i mišljenja zainteresovanih organa i organizacija.

Rok za dostavljanje saglasnosti iz stava 1. ovog člana je 30 dana od dana prijema zahteva za davanje saglasnosti na predlog odluke da se ne sprovodi postupak strateške procene.

Organ nadležan za poslove zaštite životne sredine dužan je da uzme u obzir dostavljena mišljenja zainteresovanih organa i organizacija iz stava 1. ovog člana.

Organ nadležan za poslove zaštite životne sredine odbija da da saglasnost na predlog odluke ako:

1) utvrdi da je predmet predloga odluke plan i program iz člana 5. stav 1. ovog zakona;

2) utvrdi da bi sprovođenje plana i programa moglo da ima značajne negativne uticaje na činioce životne sredine, naročito, imajući u vidu karakteristike, cilj, projekte predviđene planom i programom planirane mere zaštite životne sredine, geografski obuhvat i osetljivost, stanje i/ili ciljeve zaštite životne sredine; ili

3) ne može da isključi značajne negativne uticaje sprovođenja plana i programa na područje ekološke mreže.

Organ nadležan za poslove zaštite životne sredine može posebnim aktom da naloži sprovođenje postupka strateške procene ako na osnovu novih podataka, informacija ili saznanja koje mu nisu bile dostupne u trenutku podnošenja zahteva iz stava 1. ovog člana utvrdi postojanje neke od činjenica iz stava 7. ovog člana.

Bez saglasnosti organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine na odluku da se ne sprovodi postupak strateške procene organ nadležan za pripremu plana i programa ne može da donese odluku o izradi plana i programa, odnosno ne može plan i program da uputi u proceduru usvajanja.

2. Izveštaj o strateškoj proceni

Sadržina izveštaja

Član 14.

Izveštaj o strateškoj proceni je dokument kojim se utvrđuju, opisuju, vrednuju i procenjuju značajni uticaji na činioce životne sredine do kojih može da dođe sprovođenjem plana i programa, glavne varijante koje je organ nadležan za pripremu plana i programa razmatrao uzimajući u obzir ciljeve i geografski obuhvat plana i programa i određuju mere za sprečavanje i/ili smanjenje procenjenih negativnih uticaja na životnu sredinu.

Činioci životne sredine iz stava 1. ovog člana su naročito:

- 1) stanovništvo i zdravlje ljudi;
- 2) geološka, predeona i biološka raznovrsnost, posebno vrste, staništa i njihova funkcionalna povezanost, područja i druga prirodna dobra zaštićena posebnim propisom kojim se uređuje zaštita prirode;
- 3) ekološka mreža, ekološki značajna područja i ekološki koridori;
- 4) ekosistemi i ekosistemske usluge;
- 5) zemljište, voda i vazduh;
- 6) klima, klimatske promene;

7) materijalno i nematerijalno kulturno nasleđe u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast zaštite kulturnog nasleđa;

8) izloženost stanovništva i životne sredine velikim udesima ili prirodnim katastrofama;

9) interakciju između činioca iz tač.1) - 8) ovog stava.

Izveštaj iz stava 1. ovog člana sadrži naročito:

1) polazne osnove strateške procene;

2) opšte i posebne ciljeve strateške procene i izbor indikatora;

3) procenu mogućih neposrednih, posrednih, kumulativnih, prekograničnih, kratkoročnih, srednjoročnih i dugoročnih, trajnih i privremenih, pozitivnih i negativnih uticaja sprovođenja plana i programa na činioce životne sredine na predmetnom području;

4) predlog mera predviđenih za sprečavanje i/ili smanjenje procenjenih negativnih uticaja na životnu sredinu;

5) odluku nadležnog organa donetu u postupku glavne ocene prihvatljivosti za planove i programe koji samostalno ili zajedno sa drugim planom i programom, projektom, radovima ili aktivnostima, mogu da imaju uticaja na ciljeve očuvanja i celovitost područja ekološke mreže;

6) smernice za sprovođenje strateških procena na nižim hijerarhijskim nivoima i procene uticaja projekata na životnu sredinu;

7) program praćenja stanja životne sredine u toku sprovođenja plana i programa (monitoring);

8) prikaz korišćene metodologije i teškoće u izradi izveštaja o strateškoj proceni;

9) prikaz načina odlučivanja, opis razloga odlučujućih za izbor datog plana i programa sa aspekta razmatranih varijantnih rešenja i prikaz načina na koji su pitanja životne sredine uključena u plan i program

10) netehnički rezime informacija dobijenih u okviru tač. 1) – 9) ovog stava i zaključke do kojih se došlo tokom izrade izveštaja o strateškoj proceni predstavljene na način razumljiv javnosti;

11) druge podatke od značaja za stratešku procenu u skladu sa kriterijuma za ocenu izveštaja o strateškoj proceni iz Priloga 2, koji je odštampan uz ovaj zakon i čini njegov sastavni deo.

Izveštaj o strateškoj proceni za planove i programe koji samostalno ili zajedno sa drugim planovima i programima, projektima, radovima ili aktivnostima, mogu da imaju uticaja na ciljeve očuvanja i celovitost područja ekološke mreže, obavezno obuhvata posebno izdvojene informacije o području ekološke mreže i merama sprečavanja i ublažavanja negativnih uticaja realizacije plana i programa na ekološku mrežu.

Organ nadležan za pripremu plana i programa obezbeđuje učešće zainteresovanih organa i organizacija i javnosti u postupku pribavljanja saglasnosti na izveštaj o strateškoj proceni, na način utvrđen ovim zakonom.

Polazne osnove

Član 15.

Polazne osnove strateške procene obuhvataju:

1) kratak pregled sadržaja i ciljeva plana i programa i odnosa sa drugim planovima i programima;

2) pregled postojećeg stanja i kvaliteta činilaca životne sredine na području na koje se izveštaj odnosi;

3) karakteristike činilaca životne sredine u oblastima za koje postoji mogućnost da budu izložene značajnom uticaju;

4) razmatrana pitanja i probleme zaštite životne sredine u planu ili programu koji su od značaja za procenu neposrednih i posrednih uticaja sprovođenja plana i programa na činioce životne sredine, uključujući posebno ona koja se odnose na ekološku mrežu područja i prikaz razloga za izostavljanje određenih pitanja i problema iz postupka procene;

5) prikaz informacija i podataka ranije sprovedenih strateških procena planova i programa koji pripadaju istoj hijerarhijskoj strukturi u cilju izbegavanja dvostruke procene ranije utvrđenih, opisanih i procenjenih značajnih uticaja na život i zdravlje stanovništva i životnu sredinu;

6) pregled utvrđenih i procenjenih značajnih mogućih uticaja na sprovođenje plana i programa;

7) prikaz pripremljenih glavnih varijantnih rešenja koje je organ nadležan za pripremu plana i programa razmatrao uzimajući u obzir cilj, svrhu i geografski obuhvat plana i programa, predložene mere za sprečavanje i/ili smanjenje procenjenih značajnih negativnih uticaja na stanje i kvalitet činilaca životne sredine i život i zdravlje ljudi;

8) rezultate prethodnih konsultacija sa zainteresovanim organima i organizacijama bitnih za procenu mogućih uticaja plana i programa.

Opšti i posebni ciljevi i izbor indikatora

Član 16.

Opšti i posebni ciljevi strateške procene definišu se na osnovu zahteva i ciljeva u pogledu zaštite životne sredine u drugim planovima i programima, ciljevima zaštite životne sredine utvrđenih na nivou lokalne samouprave, autonomne pokrajine, Republike Srbije i međunarodnom nivou, prikupljenih podataka o stanju životne sredine i značajnih pitanja, problema i predloga u pogledu zaštite životne sredine u planu i programu.

Na osnovu ciljeva iz stava 1. ovog člana vrši se izbor odgovarajućih indikatora koji će da se koriste u izradi izveštaja o strateškoj proceni.

Procena mogućih značajnih uticaja

Član 17.

Procena mogućih značajnih uticaja sprovođenja plana i programa na činioce životne sredine sadrži sledeće elemente:

1) detaljan opis, vrednovanje i procenu značajnih uticaja sprovođenja plana i programa na činioce životne sredine;

2) prikaz verovatnih značajnih uticaja glavnih varijantnih rešenja koja je razmatrao organ nadležna za pripremu plana i programa imajući u vidu cilj, svrhu i geografski obuhvat plana i programa;

3) poređenje glavnih varijantnih rešenja i prikaz razloga za izbor najpovoljnijeg rešenja sa stanovišta cilja, svrhe, geografskog obuhvata plana i programa i procenjenih uticaja na životnu sredinu, ako je organ nadležan za pripremu plana i programa razmatrao varijantna rešenja;

4) način na koji su pri proceni uticaja uzeti u obzir činioci životne sredine uključujući podatke o: vazduhu, vodi, zemljištu, klimi, klimatskim uslovima i kapacitetima činilaca životne sredine da se prilagode klimatskim promenama, jonizujućem i nejonizujućem zračenju, buci i vibracijama, biljnom i životinjskom svetu, ekosistemima i ekosistemskim uslugama, staništima i biološkoj raznovrsnosti, zaštićenim prirodnim dobrima, ekološkoj mreži, geološkoj i predeonoj raznovrsnosti i odlikama, stanovništvu, zdravlju ljudi, gradovima i drugim naseljima, infrastrukturnim, industrijskim i drugim objektima, kulturno nasleđe u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast zaštite kulturnog nasleđa ili drugim stvorenim vrednostima, izloženost stanovništva i životne sredine velikim udesima ili prirodnim katastrofama i međusobna interakcija činilaca životne sredine;

5) način na koji su pri proceni uzete u obzir karakteristike uticaja: verovatnoća, intenzitet, složenost/reverzibilnost, vremenska dimenzija (trajanje, učestalost, ponavljanje), prostorna dimenzija (lokacija, geografska oblast, broj izloženih stanovnika, prekogranična priroda uticaja), kao i kumulativna i zajednička priroda uticaja;

6) prikaz metodologije i teškoća, tehničkih nemogućnosti ili nedostatka određenih znanja sa kojima se organ nadležan za pripremu plana i programa susreo kako bi sproveo procenu glavnih varijantnih rešenja.

***Predlog mera predviđenih za sprečavanje i/ili smanjenje
procenjenih negativnih uticaja na životnu sredinu***

Član 18.

Organ nadležan za pripremu plana i programa dužan je da u izveštaju o strateškoj proceni utvrdi, opiše, vrednuje i proceni sve moguće značajne negativne uticaje sprovođenja plana i programa na činioce životne sredine i da:

- 1) predloži mere za sprečavanje, smanjenje i/ili ograničavanje negativnih, odnosno uvećanje pozitivnih uticaja na činioce životne sredine;
- 2) prikaže način sprovođenja mera iz tačke 1) ovog stava;
- 3) da procenu efikasnosti mera iz tačke 1) ovog stava;
- 4) u slučaju pojave neočekivanih negativnih uticaja sprovođenja plana i programa u cilju otklanjanja tih uticaja, prikaže mere rane identifikacije i način postupanja.

Predložene mere moraju da budu podobne da u dovoljnoj meri spreče, smanje i/ili ograniče utvrđene značajne negativne neposredne, posredne, sekundarne, kumulativne, prekogranične, kratkoročne, srednjoročne i dugoročne, trajne i privremene uticaje na činioce životne sredine.

Organ nadležan za pripremu plana i programa dužan je da u izveštaju o strateškoj proceni utvrdi, opiše, vrednuje i proceni moguće značajne negativne uticaje sprovođenja plana i programa na ciljeve očuvanja i celovitost područja ekološke mreže, izdvojeno od drugih razmatranih uticaja.

Organ nadležan za pripremu plana i progama u izveštaju o strateškoj proceni posebno vrednuje mere sprečavanja i/ili ublažavanja mogućih negativnih uticaja realizacije plana i programa na ciljeve očuvanja i celovitost područja ekološke mreže utvrđene odlukom nadležnog organa donetom u postupku glavne ocene prihvatljivosti.

Mere sprečavanja i/ili smanjenja procenjenih negativnih uticaja na životnu sredinu sastavni su deo plana i programa

Smernice za niže hijerarhijske nivoe

Član 19.

Izveštaj o strateškoj proceni sadrži razrađene smernice za planove i programe na nižim hijerarhijskim nivoima koje obuhvataju definisanje potrebe za sprovođenjem strateških procena i procena uticaja projekata na životnu sredinu, određuju aspekti zaštite životne sredine i druga pitanja od značaja za procenu uticaja na životnu sredinu planova i programa nižeg hijerarhijskog nivoa.

Program praćenja stanja životne sredine

Član 20.

Program praćenja stanja životne sredine u toku sprovođenja sadrži naročito:

- 1) opis ciljeva plana i programa;
- 2) indikatore za praćenje stanja životne sredine i značajnih uticaja sprovođenja plana i programa na činioce životne sredine;
- 3) vremensku dinamiku prikupljanja podataka;
- 4) prava i obaveze nadležnih organa;
- 5) mere rane identifikacije i postupanje u slučaju pojave neočekivanih negativnih uticaja sprovođenja plana i programa u cilju otklanjanja takvih uticaja;
- 6) druge elemente u zavisnosti od vrste i obima plana i programa.

Program praćenja stanja životne sredine iz stava 1. ovog člana je sastavni deo plana i programa i može da uključi podatke iz postojećeg programa praćenja koji obezbeđuje organ nadležan za poslove zaštite životne sredine u cilju izbegavanja dvostrukog praćenja.

Netehnički rezime

Član 21.

Netehnički rezime je pregled informacija i najvažnijih rezultata izvedenih iz izveštaja o strateškoj proceni koje se saopštavaju na način koji je razumljiv i pristupačan javnosti i sadrži:

- 1) način na koji su problemi, pitanja i ciljevi zaštite životne sredine integrisani u plan i program;
- 2) utvrđene značajne uticaje sprovođenja plana i programa na životnu sredinu;
- 3) predložene mere za sprečavanje i/ili smanjenje negativnih uticaja i način njihovog sprovođenja u realizaciji plana i programa;
- 4) glavne varijante koje su bile predmet razmatranja i razloge za odabrano rešenje sa stanovišta cilja, svrhe, geografskog obuhvata i uticaja plana i programa na životnu sredinu;
- 5) mere planirane programom praćenja svih značajnih uticaja sprovođenja plana i/ili programa;
- 6) način na koji su mišljenja i primedbe organa nadležnog za zaštitu životne sredine, zaštitu zdravlja i drugih zainteresovanih organa i organizacija uzete u obzir u planu i programu;
- 7) način na koji su mišljenja i primedbe javnosti uzeta u obzir u planu i programu;

8) način na koji su mišljenja i primedbe prikupljene u okviru prekograničnih konsultacijama uzete u obzir u planu i programu.

Podaci iz stava 1. tač. 6) - 8) ovog člana utvrđuju se nakon izrade izveštaja o učešću zainteresovanih organa i organizacija i javnosti.

3. Postupak odlučivanja

Mišljenje na izveštaj o strateškoj proceni

Član 22.

Organ nadležan za pripremu plana i programa organu nadležnom za poslove zaštite životne sredine i organu nadležnom za sprovođenje postupka ocene prihvatljivosti dostavlja na mišljenje izveštaj o strateškoj proceni zajedno sa nacrtom plana i programa.

Organi iz stava 1. ovog člana razmatraju i ocenjuju izveštaj o strateškoj proceni primenom odredaba ovog zakona i kriterijuma iz Priloga 2 ovog zakona, a naročito:

1) dovoljnost podataka o svim mogućim značajnim uticajima sprovođenja plana i programa na činioce životne sredine u skladu sa kriterijumima iz Priloga 2 ovog zakona;

2) podobnost predloženih mera da spreče i/ili smanje utvrđene značajne negativne uticaje u dovoljnoj meri i njihovu uključenost u nacrt plana i programa;

3) ocenu razmatranih glavnih varijanti uzimajući u obzir ciljeve, svrhu i geografski obuhvat nacrta plana i programa;

4) ocenu usaglašenosti i dovoljne uključenosti u nacrt plana i programa ciljeva i zahteva zaštite životne sredine (vazduha, vode, zemljišta, prirode, ekološke mreže, zdravlja stanovništva, prilagođavanja klimatskim promenama) u skladu sa načelom integralnosti.

Organi iz stava 1. ovog člana na osnovu ocene iz stava 2. ovog člana daju mišljenje na izveštaj o strateškoj proceni i dostavljaju ga organu nadležnom za pripremu plana i programa zajedno sa primedbama i predlozima za dopunu u skladu sa propisanim kriterijumima, u roku od 30 dana od dana prijema zahteva za dostavljanje mišljenja.

Stručna komisija

Član 23.

Organ nadležan za poslove zaštite životne sredine po dobijanju izveštaja iz člana 22. stav 1. ovog zakona obrazuje stručnu komisiju radi ocene izveštaja o strateškoj proceni.

Rešenje o obrazovanju stručne komisije iz stava 1. ovog člana donosi se u roku od deset dana od dana prijema izveštaja i njime se utvrđuje sastav, zadaci, način rada i finansiranje stručne komisije.

Sredstva za finansiranje rada stručne komisije obezbeđuju se u budžetu.

Sastav stručne komisije

Član 24.

Predsednik stručne komisije je iz reda zaposlenih ili postavljenih lica u organu nadležnom za zaštitu životne sredine.

Članovi stručne komisije su lica sa visokom stručnom spremom odgovarajuće struke, odnosno smeru i stručnog iskustva, iz reda:

- 1) zaposlenih ili postavljenih lica u organu nadležnom za zaštitu životne sredine;
- 2) zaposlenih ili postavljenih lica u zainteresovanim organima i organizacijama;
- 3) nezavisnih stručnjaka.

Članovi stručne komisije ne mogu da budu lica koja su:

- 1) učestvovala u izradi izveštaja o strateškoj proceni ili izradi plana i programa koji je predmet strateške procene;
- 2) osnivači, odnosno članovi pravnog lica ili zaposleni kod tog lica ili preduzetnika koji su učestvovali u izradi izveštaja o strateškoj proceni ili plana i programa;
- 3) bračni drugovi, krvni srodnici do četvrtog stepena srodstva i srodnici po tazbini do drugog stepena srodstva lica iz tač. 1) i 2) ovog stava.

Ministar nadležan za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu: ministar) bliže propisuje način izbora i rada stručne komisije.

Ocena stručne komisije

Član 25.

Stručna komisija razmatra i ocenjuje izveštaj o strateškoj proceni uzimajući u obzir odredbe čl. 15-21. ovog zakona i kriterijume iz Priloga 2 ovog zakona.

Stručna komisija daje ocenu o sledećem:

- 1) o dovoljnosti podataka iz Priloga 2 ovog zakona o svim mogućim značajnim uticajima na činioce životne sredine sprovođenja plana i programa;
- 2) o proceni podobnosti predloženih mera da spreče i/ili smanje utvrđene značajne negativne uticaje u dovoljnoj meri i njihovu uključenost u nacrt plana i programa;
- 3) o razmatranim glavnim varijantama uzimajući u obzir ciljeve, svrhu i geografski obuhvat nacrta plana i programa;
- 4) o usaglašenosti i dovoljnoj uključenosti u nacrt plana i programa ciljeva i zahteva zaštite životne sredine (vazduha, vode, zemljišta, prirode i ekološke mreže, zdravlja stanovništva, prilagođavanja klimatskim promenama) u skladu sa načelom integralnosti;
- 5) o primedbama i predlozima za izmenu i dopunu izveštaja o strateškoj proceni u skladu sa ocenom svih propisanih elemenata.

Ocena stručne komisije je sastavni deo mišljenja organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine.

Učešće zainteresovanih organa i organizacija u postupku odlučivanja

Član 26.

Organ nadležan za pripremu plana i programa dostavlja zainteresovanim organima i organizacijama na mišljenje izveštaj o strateškoj proceni zajedno sa nacrtom plana i programa.

Zainteresovani organi i organizacije dužni su da dostave mišljenje u roku od 30 dana od dana prijema zahteva za dostavljanje mišljenja na izveštaj iz stava 1. ovog člana.

Ako se mišljenje ne dostavi u roku iz stava 2. ovog člana smatra se da nema primedaba na dostavljeni izveštaj o strateškoj proceni.

Učešće javnosti u postupku odlučivanja

Član 27.

Pre upućivanja zahteva za dobijanje saglasnosti na izveštaj o strateškoj proceni, organ nadležan za pripremu plana i programa obavezno obezbeđuje učešće javnosti u razmatranju izveštaja o strateškoj proceni i nacrtu plana i programa.

Organ nadležan za pripremu plana i programa obaveštava javnost iz stava 1. ovog člana o načinu, mestu i rokovima uvida u sadržinu izveštaja i nacrtu plana i programa i dostavljanja mišljenja, kao i vremenu i mestu održavanja javne rasprave.

Obaveštenja iz stava 2. ovog člana sadrži naročito sledeće podatke:

- 1) o predmetu postupka odlučivanja;
- 2) nazivu, cilju i geografskom obuhvatu nacrtu plana i programa;
- 3) mestu, načinu i vremenu ostvarivanja javnog uvida u nacrt plana i programa, izveštaj o strateškoj proceni uticaja, netehnički rezime i druge podatke, obaveštenja i dokumentaciju relevantnu za postupak odlučivanja;
- 4) načinu ostvarivanja elektronskog pristupa podacima, obaveštenjima i dokumentaciji iz tačke 3) ovog stava;
- 5) mestu i vremenu održavanja javnih konsultacija;
- 6) poziv javnosti da dostave mišljenja i primedbe na nacrt plana i programa i izveštaj o strateškoj proceni sa uputstvom o načinu i rokovima za dostavljanje;
- 7) nazivu i adresi nadležnog organa za pripremu plana i programa i elektronskoj adresi na koju se mogu dostavljati pitanja, mišljenja i primedbe.

Obaveštavanje javnosti iz stava 2. ovog člana vrši se putem javnog poziva koji se objavljuje u najmanje jednim štampanim dnevnim novinama i na internet stranici organa nadležnog za pripremu plana i programa.

Rok za dostavljanje mišljenja i primedbi javnosti na nacrt plana i programa i izveštaj o strateškoj proceni ne može da bude kraći od 30 dana od dana objavljivanja obaveštenja u sredstvima javnog informisanja, osim ako propisom kojim se uređuje usvajanje plana i programa nije drugačije određeno.

Javni uvid i javna rasprava organizuju se, po pravilu, u okviru izlaganja plana i programa na javni uvid i održavanja javne rasprave u skladu sa propisom kojim se uređuje postupak donošenja plana i programa.

Ako propisom kojim se uređuje postupak donošenja plana i programa nije predviđen javni uvid i javna rasprava o planu i programu, organ nadležan za pripremu plana i programa odlukom o izradi plana i programa ili posebnom odlukom određuje javni uvid i održavanje javne rasprave iz stava 2. ovog člana.

Organ nadležan za pripremu plana i programa dužan je da na javnoj raspravi na javnosti pristupačan način izloži utvrđene, opisane i procenjene značajne uticaje plana i programa na činioce životne sredine, predlog mera sprečavanja i/ili smanjenja i praćenja značajnih negativnih uticaja utvrđenih izveštajem o strateškoj proceni, glavne varijante koje je razmatrao i razloge za izbor predloženog rešenja imajući u vidu ciljeve, predmet i geografski obuhvat sprovođenja plana i programa.

Organ nadležan za pripremu plana i programa može da obezbedi učešće na javnoj raspravi dela javnosti koja se ne nalazi fizički u mestu održavanja javnih

konsultacija upotrebom tehničke opreme koja omogućava komunikaciju na daljinu preko video linka putem internet mreže.

Organ nadležan za pripremu plana i programa dužan je da obezbedi lak i neometan elektronski pristup javnosti nacrtu plana i programa, izveštaju o strateškoj proceni uticaja, netehničkom rezimeu, mišljenju organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine i oceni stručne komisije, mišljenjima zainteresovanih organa i organizacija i drugim podacima i dokumentaciji relevantnoj za postupak odlučivanja najkasnije istovremeno sa datumom objavljivanja obaveštenja iz stava 2. ovog člana, odnosno čim mišljenja zainteresovanih organa i organizacija, drugi relevantan podatak ili dokument postane dostupan organu nadležnom za pripremu plana i programa.

Ministar bliže propisuje način obaveštavanja javnosti i sprovođenja javne rasprave o nacrtu plana i programa i izveštaju o strateškoj proceni.

Izveštaj o učešću zainteresovanih organa i organizacija i javnosti

Član 28.

Organ nadležan za pripremu plana i programa izrađuje izveštaj o učešću zainteresovanih organa i organizacija i javnosti koji sadrži mišljenja iz člana 22. stav 3, člana 26. stav 2. i člana 27. ovog zakona, kao i mišljenja i primedbe dostavljene i izjavljene u postupku prekograničnih konsultacija.

Izveštaj iz stava 1. ovog člana izrađuje se u roku od 30 dana od dana završetka javne rasprave, odnosno prekograničnih konsultacija i sadrži obrazloženje o svim prihvaćenim ili neprihvaćenim mišljenjima i primedbama i podatke o načinu na koji su mišljenja i primedbe uključeni u nacrt plana i programa i izveštaj o strateškoj proceni.

Odlučivanje o izveštaju o strateškoj proceni

Član 29.

Organ nadležan za pripremu plana i programa dostavlja organu nadležnom za poslove zaštite životne sredine na saglasnost izveštaj o strateškoj proceni zajedno sa nacrtom plana i programa i izveštajem o učešću zainteresovanih organa i organizacija i javnosti iz člana 28. ovog zakona.

Po dobijanju izveštaja iz stava 1. ovog člana organ nadležan za poslove zaštite životne sredine može da pribavi mišljenje drugih ovlašćenih organizacija ili stručnih lica za pojedine oblasti naročito ako je to neophodno radi razjašnjenja značajnih uticaja sprovođenja plana i programa na određene činioce životne sredine i/ili efikasnost predloženih mera sprečavanja i/ili smanjenja utvrđenih uticaja.

Organ nadležan za poslove zaštite životne sredine ocenjuje izveštaj iz stava 1. ovog člana primenom kriterijuma iz Priloga 2 ovog zakona, uzimajući u obzir mišljenja i primedbe javnosti i zainteresovanih organa i organizacija.

Saglasnost na izveštaj o strateškoj proceni

Član 30.

Organ nadležan za poslove zaštite životne sredine na osnovu ocene iz člana 29. ovog zakona daje saglasnost ili odbija da da saglasnost na izveštaj o strateškoj proceni.

Organ nadležan za poslove zaštite životne sredine odbiće da da saglasnost na izveštaj o strateškoj proceni ako na osnovu sprovedenog postupka ocenjivanja utvrdi da:

- 1) sprovođenje plana i programa može da ima značajne negativne uticaje na ciljeve očuvanja i celovitost područja ekološke mreže;
- 2) izveštaj o strateškoj proceni ne zadovoljava kriterijume iz Priloga 2 ovog zakona;
- 3) predložene mere nisu podobne da spreče i/ili smanje utvrđene značajne negativne uticaje u dovoljnoj meri;
- 4) nisu uzeta u obzir mišljenja iz izveštaja o učešću zainteresovanih organa organizacija i javnosti;
- 5) je organ nadležan za pripremu plana i programa propustio da uključi predložene mere sprečavanja i/ili smanjenja utvrđenih značajnih negativnih uticaja na činioce životne sredine ili program praćenja stanja životne sredine u nacrt plana i programa; ili
- 6) će sprovođenje plana ili programa imati negativne posledice po ostvarenje ciljeva i/ili zahteva zaštite životne sredine i zdravlja stanovništva u skladu sa propisima.

Organ nadležan za poslove zaštite životne sredine u roku od 30 dana od dana prijema izveštaja od organa nadležnog za pripremu plana i programa daje saglasnost ili odbija da da saglasnost na izveštaj o strateškoj proceni.

Organ nadležan za pripremu plana i programa ne može da uputi plan i program u proceduru usvajanja bez saglasnosti organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine na izveštaj o strateškoj proceni.

Ocena prihvatljivosti za ekološku mrežu

Član 31.

Ocenu prihvatljivosti plana i programa sprovodi ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu: Ministarstvo) odnosno organ nadležan za poslove zaštite životne sredine autonomne pokrajine, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita prirode, za plan i program koji sam ili s drugim planom i programom, projektom, radovima ili aktivnostima, može da ima značajan negativan uticaj na ciljeve očuvanja i celovitost područja ekološke mreže.

Postupak ocene prihvatljivosti sprovodi se u skladu sa načelom predostrožnosti, na osnovu najboljih dostupnih naučnih dokaza i metoda u okviru pripreme plana i programa i sastoji se iz prethodne i glavne ocene prihvatljivosti.

Postupak prethodne ocene prihvatljivosti sprovodi se pre donošenja odluke o izradi strateške procene uticaja.

Postupak glavne ocene prihvatljivosti sprovodi se pre izrade izveštaja o strateškoj proceni uticaja.

Ako na osnovu sprovedene ocene prihvatljivosti Ministarstvo, odnosno organ nadležan za poslove zaštite životne sredine autonomne pokrajine, utvrdi da plan i program može da ima značajan negativan uticaj na ciljeve očuvanja i celovitost područja ekološke mreže, organ nadležan za poslove zaštite životne sredine odbija da da saglasnost na izveštaj o strateškoj proceni.

Prekogranične konsultacije

Član 32.

Prekogranične konsultacije i razmenu informacija o prekograničnom uticaju plana i programa na životnu sredinu sprovodi Ministarstvo.

Ako sprovođenje plana i programa može da ima značajan uticaj na život i zdravlje ljudi i životnu sredinu druge države ili ako država čija životna sredina može da bude značajno ugrožena to zatraži, Ministarstvo, u postupku učešća zainteresovanih organa i organizacija i javnosti dostavlja, u što kraćem roku, a najkasnije kada bude informisalo svoju javnost, nadležnom organu druge države na mišljenje informacije, i to:

- 1) nacrt plana i programa i izveštaj o strateškoj proceni uticaja;
- 2) obaveštenje o postupku odlučivanja i prirodi odluke koja može da bude doneta;
- 3) o roku u kome nadležni organ druge države treba da saopšti svoju nameru da učestvuje u postupku odlučivanja.

Ako nadležni organ druge države obavesti Ministarstvo da želi da učestvuje u postupku odlučivanja, Ministarstvo u dogovoru sa nadležnim organom druge države određuje razuman vremenski rok za dostavljanje mišljenja i primedaba na nacrt plana i programa, izveštaj o strateškoj proceni i mere predložene za sprečavanje, smanjenje ili otklanjanje značajnih prekograničnih uticaja sprovođenja plana i programa.

Prilikom prekograničnih konsultacija, nadležni organi iz stava 2. ovog člana dogovoriće način učešća zainteresovanih organa i organizacija i javnosti druge države u postupku odlučivanja, pristupu informacijama o mogućim prekograničnim uticajima i dostavljanja mišljenja i primedaba.

O odluci o davanju saglasnosti na izveštaj o strateškoj proceni Ministarstvo obaveštava nadležni organ druge države koja je bila konsultovana u postupku odlučivanja, dostavljanjem informacija, i to:

- 1) o sadržaju odluke o davanju saglasnosti;
- 2) o rezultatima prekograničnih konsultacija i razlozima na kojima se zasniva odluka o davanju saglasnosti;
- 3) o merama sprečavanja i/ili smanjenja i načinu praćenja prekograničnih uticaja sprovođenja plana i programa;
- 4) o načinu na koji su mišljenja i primedbe primljene u postupku prekograničnih konsultacija uzete u obzir i razlozi za njihovo usvajanje, odnosno neusvajanje.

Ministarstvo je dužno da zatraži od nadležnog organa druge države učešće u postupku odlučivanja o planovima i programima koji mogu da imaju značajan uticaj na činioce životne sredine i zdravnje ljudi na teritoriji Republike Srbije.

O primljenim informacijama o nacrtu plana i programa, verovatnom prekograničnom uticaju i predloženim merama druge države, Ministarstvo obaveštava zainteresovane organe i organizacije i javnost na način utvrđen u članu 27. ovog zakona.

Ministarstvo dostavlja pribavljena mišljenja zainteresovanih organa i organizacija i javnosti o prekograničnim uticajima i predloženim merama sprečavanja i/ili smanjenja prekograničnih uticaja nadležnom organu druge države.

Rezultate konsultacija i pribavljenih mišljenja zainteresovanih organa i organizacija i javnosti Ministarstvo uzima u obzir prilikom davanja mišljenja nadležnom organu druge države.

Dostupnost informacija i obaveštavnje o odluci

Član 33.

Izveštaj o strateškoj proceni, rezultati učešća zainteresovanih organa i organizacija i javnosti, kao i druge države u slučaju prekograničnog uticaja, sastavni su deo planske dokumentacije.

Organ nadležan za pripremu plana i programa dužan je da obavesti javnost o njegovom usvajanju putem najmanje jednih štampanih dnevnih novina, kao i na svojoj internet stranici.

Obaveštenje iz stava 2. ovog člana sadrži naročito:

- 1) naziv i obuhvat plana i programa;
- 2) netehnički rezime izveštaja o strateškoj proceni.

Organ nadležan za pripremu plana i programa obezbeđuje dostupnost usvojenog plana i programa i izveštaja o strateškoj proceni posle usvajanja plana i programa, uključujući elektronski pristup ovim dokumentima postavljanjem na svojoj internet stranici, kao i centralnom veb portalu posebno namenjenom obaveštavanju o postupcima strateške procene.

Centralna baza podataka i centralni veb portal

Član 34.

Ministarstvo vodi centralnu bazu podataka i centralni veb portal preko kojeg organi nadležni za pripremu planova i programa obaveštavaju zainteresovane organe i organizacije i javnost o pokrenutim postupcima strateške procene, odlukama da se ne sprovodi postupak strateške procene, nacrtima planova i programa izveštajima o strateškoj proceni, rokovima i načinima dostavljanja mišljenja, mestu i vremenu održavanja javnih rasprava, prekograničnim konsultacijama i omogućavaju elektronski pristup odlukama i dokumentaciji.

Ministarstvo je dužno da omogući nesmetan elektronski pristup javnosti centralnoj bazi podataka u skladu sa zakonom.

Organ nadležan za pripremu plana i programa dužan je da u centralnu bazu podataka unosi sve informacije, obaveštenja i dokumentaciju, odnosno postavlja na centralni veb portal sve podatke i informacije prikupljene o toku postupka strateške procene.

III. NADZOR

Član 35.

Nadzor nad primenom odredaba ovog zakona vrši Ministarstvo.

IV. KAZNE NE ODREDBE

Privredni prestupi

Član 36.

Novčanom kaznom od 100.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup pravno lice - izrađivač izveštaja o strateškoj proceni ako u izveštaj o strateškoj proceni unese netačne podatke i činjenice o stanju životne sredine i njenih činilaca ili prikrije podatke i činjenice neophodne za procenu uticaja plana i programa i preduzimanja mera zaštite (član 11. stav 5).

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 100.000 do 200.000 dinara.

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana pored propisane novčane kazne, pravnom licu se može izreći zaštitna mera zabrana pravnom licu da se bavi određenom privrednom delatnošću u trajanju od pet do deset godina, a za privredni prestup iz stava 2. ovog člana odgovornom licu zaštitna mera zabrane vršenja određene dužnosti u trajanju od pet do deset godina.

Prekršaji

Član 37.

Novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice u državnom organu, organu teritorijalne autonomije ili organu jedinice lokalne samouprave nadležnom za pripremu plana i programa, odnosno nadležnom za poslove zaštite životne sredine, ako:

1) pripremi plan i program iz člana 5. stav 1. ovog zakona bez izvršene strateške procene;

2) pripremi plan i program iz člana 5. stav 2. bez prethodne saglasnosti organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine ili suprotno njegovoj odluci iz člana 13. ovog zakona;

3) izradi stratešku procenu koja nije u skladu sa smernicama strateške procene uticaja na životnu sredinu plana ili programa višeg hijerarhijskog nivoa (član 7. stav 2);

4) ne donese odluku iz člana 9. stav 1. ovog zakona;

5) donese odluku iz člana 10. stav 1. ovog zakona bez prethodne saglasnosti organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine iz člana 10. stav 3. ovog zakona;

6) ne obavesti zainteresovane organe i organizacije i javnost o sadržaju i razlozima za odluku o nepristupanju izradi strateške procene iz člana 10. stav 1. ovog zakona u skladu sa članom 10. st. 5. i 6. ovog zakona;

7) sprovodi postupak strateške procene bez učešća zainteresovanih organa i organizacija ili bez učešća javnosti (čl. 13, 26, 27. i 32);

8) ne uključi mere sprečavanja, mere smanjenja utvrđenih značajnih uticaja i mere praćenja značajnih uticaja sprovođenja plana i programa iz izveštaja o strateškoj proceni u plan i program (čl. 18. i 20);

9) oceni izveštaj o strateškoj proceni bez primene propisanih kriterijuma (član 29. stav 3);

10) na osnovu ocene izveštaja o strateškoj proceni ne odluči o davanju saglasnosti u propisanom roku (član 30. stav 3);

11) uputi plan ili program u dalju proceduru usvajanja bez prethodno pribavljene saglasnosti na izveštaj o strateškoj proceni od organa nadležnog za zaštitu životne sredine (član 30. stav 4);

12) sprovodi postupak strateške procene plana i programa sa prekograničnim uticajima bez prethodnog obaveštavanja organa države na čiju životnu sredinu realizacija može uticati ili ne zatraži od druge države učešće u postupku strateške procene (član 32);

13) ne obavesti javnost o usvajanju plana i programa ili ne objavi izveštaj o strateškoj proceni uticaja plana i programa ili ne omogući dostupnost podacima, u skladu sa članom 33. ovog zakona;

14) ne unese u centralnu bazu podataka informacije, obaveštenja i dokumentaciju, ili ne postavi na centralni veb portal sve podatke i informacije prikupljene o toku postupka strateške procene u skladu sa članom 34. ovog zakona.

Član 38.

Novčanom kaznom od 50.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzetnik - izrađivač izveštaja o strateškoj proceni ako učini delo iz člana 36. ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana, pored propisane novčane kazne, preduzetniku se može izreći i zaštitna mera zabrane vršenja određene delatnosti u trajanju od jedne do tri godine.

V. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Započeti postupci usvajanja planova i programa

Član 39.

Usvajanje planova i programa čija je izrada započeta pre stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po postupku utvrđenom Zakonom o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu („Službeni glasnik RS” , br. 135/04 i 88/10).

Rok za donošenje podzakonskih propisa

Član 40.

Podzakonske propise iz člana 24. stav 4. i člana 27. stav 11. ovog zakona ministar će doneti u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Rok za uspostavljanje centralne baza podataka i centralnog veb portala

Član 41.

Ministarstvo će u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona uspostaviti centralnu bazu podataka i centralni veb portal iz člana 34. stav 1. ovog zakona.

Prestanak važenja propisa

Član 42.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu („Službeni glasnik RS” , br. 135/04 i 88/10).

Stupanje na snagu

Član 43.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije” , osim odredaba čl. 5, 9, 10, 12, 13, 14, 18. i 31. ovog zakona u delu koji se odnosi na ocenu prihvatljivosti koje se primenjuju po isteku dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Kriterijumi za određivanje mogućih značajnih uticaja

1. Karakteristike plana i programa su naročito:

- 1) značaj plana i programa za zaštitu životne sredine i održivi razvoj;
- 2) podaci o razlozima, ciljevima, problemima koje rešava, geografskom obuhvatu i planskom i programskom osnovu donošenja plana i programa;
- 3) podaci o budućim projektima za čije odobravanje plan i program predstavljaju okvir;
- 4) problemi zaštite životne sredine plana i programa i mogućnost uticaja na činioce životne sredine, kao što su:
 - (1) vazduh,
 - (2) voda,
 - (3) zemljište,
 - (4) klima, klimatske promene, uključujući nivoe emisija gasova sa efektom staklene bašte prilagođavanje činioca životne sredine na izmenjene klimatske uslove,
 - (5) biljni i životinjski svet,
 - (6) prirodna staništa i biološka, predeona i geološka raznovrsnost,
 - (7) zaštićena prirodna dobra, ekološki značajna područja, ekološki koridori i ekološka mreža, ekosistemi i ekosistemske usluge,
 - (8) stanovništvo i zdravlje ljudi,
 - (9) gradovi i druga naselja,
 - (10) kulturno nasleđe u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast zaštite kulturnog nasleđa,
 - (11) infrastrukturni, industrijski i drugi objekti,
 - (12) druge stvorene vrednosti,
 - (13) izloženost stanovništva i životne sredine velikim udesima ili prirodnim katastrofama,
 - (14) interakcija između činioca iz podtač. (1) - (13) ove tačke;
- 5) stepen uticaja plana i programa na druge planove i programe uključujući i one u različitim hijerarhijskim strukturama;

6) značaj plana i programa za primenu posebnih zakona (upravljanje otpadom, zaštita vazduha, zaštita od buke u životnoj sredini, zaštite voda, zaštite od voda, zaštita prirode i dr);

7) stepen kojim se planom i programom uspostavlja okvir za odobravanje i realizaciju projekata koji mogu da imaju značajan uticaj na životnu sredinu u pogledu planirane lokacije izvođenja, prirode, veličine, obima i uslova funkcionisanja ili u vezi sa alokacijom prirodnih resursa.

2. Karakteristike uticaja su naročito:

- 1) verovatnoća, intenzitet, složenost, reverzibilnost;
- 2) vremenska dimenzija (trajanje, učestalost, ponavljanje);
- 3) prostorna dimenzija, i to:
 - (1) lokacija,
 - (2) geografska oblast,
 - (3) broj izloženih stanovnika,
 - (4) prekogranična priroda uticaja;
 - 4) kumulativna i zajednička priroda uticaja;
 - 5) rizici po ljudsko zdravlje i životnu sredinu;
- 6) delovanje na oblasti od prirodnog, kulturnog i drugog značaja uključujući vrednost i osetljivost prostora koji će verovatno biti pogođen karakteristikama i geografskim obuhvatom plana i programa, kao što su:
 - (1) posebne prirodne karakteristike,
 - (2) oblasti ili prirodni predeli kojima je priznat zaštićeni status na republičkom ili međunarodnom nivou,
 - (3) kulturno nasleđe u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast zaštite kulturnog nasleđa,
 - (4) gusto naseljene oblasti,
 - (5) oblasti sa različitim režimima zaštite;
- 7) blizina, prisustvo i delovanje na ugrožene oblasti uključujući ciljeve očuvanja, značaj i osetljivost ugrožene oblasti koja može biti pogođena karakteristikama i geografskim obuhvatom plana i programa, kao što su:
 - (1) prekoračeni standardi kvaliteta životne sredine ili granične vrednosti,
 - (2) intenzivno korišćenje zemljišta,

- (3) postojeći rizici,
- (4) smanjeni kapacitet životne sredine, uključujući sposobnost prilagođavanja činilaca životne sredine klimatskim promenama,
- (5) posebno osetljive i retke oblasti,
- (6) ekosistemi, blizina i prisustvo prirodnih staništa, ekološki značajnih područja, ekoloških koridora i ekološke mreže,
- (7) biljne i životinjske vrste.

Kriterijumi za ocenu izveštaja o strateškoj proceni

Elementi strateške procene

1. Karakteristike plana i programa:

- 1) jasno su prikazani ciljevi i sadržaj plana i programa, područje za koje se priprema plan ili program, prostorni obuhvat i vremenski horizont i podaci o budućim projektima za čije odobravanje plan i program predstavljaju okvir;
- 2) pitanja zaštite životne sredine su zastupljena u pripremi ciljeva plana i programa;
- 3) prikazane su veze sa drugim relevantnim planovima i programima i mesto plana i/ili programa u hijerarhijskom okviru kojem pripada.

2. Polazne osnove:

- 1) prikazana su pitanja i problemi vezani za životnu sredinu koji su razmatrni u planu i programu tokom izrade strateške procene;
- 2) dati su razlozi za izostavljanje pojedinih pitanja i problema iz strateške procene;
- 3) prikazan je način na koji su definisani ciljevi strateške procene i izabrani odgovarajući indikatori.

3. Stanje životne sredine:

- 1) prikazano je postojeće i buduće stanje činilaca životne sredine na području na koje se plan i program odnosi i ocenjen moguć razvoj njihovog stanja i kvaliteta ako ne dođe do sprovođenja plana i programa.
- 2) opis stanja životne sredine usklađen je sa ciljevima i indikatorima strateške procene;
- 3) prikazani su izvori podataka o stanju životne sredine i korišćena metodologija je usklađena sa stepenom složenosti strateške procene, nivoom planiranja, karakteristikama plana i programa, geografskim obuhvatom i osobinama izloženog područja.

4. Procena uticaja sprovođenja plana i programa na životnu sredinu:

- 1) prikazan je način na koji su utvrđeni, opisani, vrednovani i procenjeni značajni uticaji plana i programa na životnu sredinu;
- 2) pri proceni uticaja uključeni su sledeći činioci životne sredine:
 - (1) vazduh,
 - (2) voda,
 - (3) zemljište,

(4) klima, klimatske promene, uključujući nivoe emisija gasova sa efektom staklene bašte prilagođavanje činioca životne sredine na izmenjene klimatske uslove,

(5) biljni i životinjski svet,

(6) prirodna staništa,

(7) biološka raznovrsnost,

(8) geološka raznovrsnosti,

(9) predeli (prirodna lepota) i predeona raznovrsnost,

(10) prirodna dobra, ekološki značajna područja, ekološki koridori i ekološka mreža, ekosistemi i ekosistemске usluge,

(11) stanovništvo i zdravlje,

(12) gradovi i druga naselja,

(13) kulturno nasleđe u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast zaštite kulturnog nasleđa,

(14) infrastrukturni, industrijski i drugi objekti,

(15) druge stvorene vrednosti,

(16) izloženost stanovništva i životne sredine velikim udesima ili prirodnim katastrofama,

(17) interakciju između činioca iz podtač. (1) - (16) ove tačke.

3) pri proceni uticaja uzeti su u obzir sledeće karakteristike uticaja:

(1) verovatnoća,

(2) intenzitet,

(3) složenost/reverzibilnost,

(4) vremenska dimenzija (trajanje, učestalost, ponavljanje),

(5) prostorna dimenzija (lokacija, geografska oblast, broj izloženih stanovnika, prekogranična priroda uticaja),

(6) kumulativna i zajednička priroda uticaja,

(7) druge karakteristike uticaja;

4) određivanje i vrednovanje značajnih uticaja usklađeno je sa važećim standardima, propisima i graničnim vrednostima;

5) opisana je korišćena metodologija.

5. Mere sprečavanja i/ili smanjenja značajnih uticaja i program praćenja stanja životne sredine:

1) predložene su mere koje su podobne da spreče, smanje i/ili ograniče sve utvrđene značajne negativne neposredne, posredne, sekundarne, kumulativne, prekogranične, kratkoročne, srednjoročne i dugoročne, trajne i privremene uticaje na činioce životne sredine u dovoljnoj meri i, gde je to moguće, uvećaju povoljan uticaj na životnu sredinu;

2) dati su podaci o načinu na koji su predložene mere uključene u nacrt plana i programa, odnosno način na koji će biti sprovedene tokom realizacije plana i programa;

3) prikazan je način na koji su pripremljene smernice za izradu procena uticaja projekata na životnu sredinu i drugih strateških procena;

4) predviđene su mere i pripremljen je program praćenja stanja životne sredine, značajnih uticaja sprovođenja plana i programa u toku realizacije i mere rane identifikacije i postupanje u slučaju pojave neočekivanih negativnih uticaja sprovođenja plana i programa u cilju otklanjanja takvih uticaja;

6. Glavna varijantna rešenja koja su bila predmet razmatranja:

1) prikazan je način na koji su pripremljena i razmatrana glavna varijantna rešenja za pitanja i probleme vezane za životnu sredinu u odnosu na ciljeve, sadržaj i geografski obuhvat plana i programa;

2) prikazana je procena verovatnih značajnih uticaja glavnih varijantnih rešenja koje je razmatrao organ nadležna za pripremu plana i programa imajući u vidu cilj, svrhu i prostorni obuhvat plana i programa;

3) obrazloženi su razlozi za izbor najpovoljnijeg varijantnog rešenja sa stanovišta cilja, svrhe, geografskog obuhvata plana i programa i procenjenih uticaja na životnu sredinu;

4) objašnjena je metodologija, teškoća, tehničkih nemogućnosti ili nedostatka određenih znanja, sa kojim se organ nadležan za pripremu plana susreo kako bi sproveo procenu glavnih varijantnih rešenja.

7. Izveštaj o strateškoj proceni:

1) jasno je definisana uloga nadležnih organa u izradi strateške procene;

2) izveštaj je pripremljen na jasan i precizan način;

3) obrađeni su svi zakonom propisani elementi izveštaja i dati izvori informacija, uključujući stručna mišljenja. Relevantni podaci i detaljnost procene značajnih uticaja je usaglašen sa nivoom planiranja i komplementaran je sa podacima ranije sprovedenih postupaka strateške procene za planove i programe koji pripadaju istoj hijerarhijskoj strukturi u cilju izbegavanja dvostruke procene ranije utvrđenih i procenjenih značajnih uticaja;

- 4) utvrđeni su opisani, vrednovani i procenjeni neposredni, posredni, sekundarni, kumulativni, prekogranični, kratkoročni, srednjoročni i dugoročni, trajni i privremeni, pozitivni i negativni uticaji sprovođenja plana i programa na činioce životne sredine;
- 5) predložene mere sprečavanja i/ili smanjenja svih utvrđenih značajnih negativnih uticaja, način njihovog sprovođenja u planu i programu i procena njihovih efekata;
- 6) verovatni uticaji sprovođenja plana i programa na ciljeve očuvanja i celovitost područja ekološke mreže, kao i predložene mere sprečavanja ili smanjenja negativnih uticaja na ekološku mrežu su opisani, vrednovani i procenjeni odvojeno od uticaja na druge činioce životne sredine;
- 7) prikazan je način na koji su pitanja životne sredine uključena u plan ili program, način na koji se vršilo odlučivanje i opisani razlozi odlučujući za izbor datog plana i programa sa aspekta glavnih varijantnih rešenja koja su bila razmatrana uzimajući u obzir cilj, sadržaj i geografski obuhvat plana i programa;
- 8) zaključci o izrađenom izveštaju o strateškoj proceni predstavljeni su na način razumljiv javnosti;
- 9) netehnički rezime je usaglašen sa Zakonom.

8. Učešće zainteresovanih organa i organizacija i javnosti:

- 1) obezbeđeno je učešće zainteresovanih organa i organizacija i javnosti u postupku izrade strateške procene;
- 2) dostavljena su mišljenja zainteresovanih organa i organizacija i javnosti na izveštaj o strateškoj proceni i prikazan način na koji se odlučivalo o mišljenjima.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona je član 97. tačka 9) Ustava Republike Srbije, po kome Republika Srbija uređuje i obezbeđuje sistem zaštite i unapređivanja životne sredine.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakon o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu („Službeni glasnik RS”, br. 135/04) stupio je na snagu 28.12.2004. godine. Narodna skupština Republike Srbije usvojila je izmene i dopune Zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu („Službeni glasnik RS”, br. 135/04 i 88/10) 2010. godine.

Zakonom o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu uređuju se uslovi, način i postupak vršenja procene uticaja na životnu sredinu strategija i programa koji se donose u skladu sa zakonom kojim se uređuje planski sistem (u daljem tekstu: programi), prostornih i urbanističkih planova definisanih zakonom kojim se uređuje prostorno i urbanističko planiranje, kao i planova i osnova koji se donose u skladu sa drugim zakonima (u daljem tekstu: planovi) u postupku pripreme i usvajanja tih akata.

Zakonom je propisano da se strateška procena uticaja vrši za sve planove, programe i osnove u oblasti prostornog i urbanističkog planiranja ili korišćenja zemljišta, poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, energetike, rudarstva, industrije, saobraćaja, upravljanja otpadom, upravljanja vodama, telekomunikacija, turizma, očuvanja prirodnih staništa i divlje flore i faune, kojima se uspostavlja okvir za odobravanje budućih razvojnih projekata određenih propisima kojima se uređuje procena uticaja na životnu sredinu; planove i programe koji podležu oceni prihvatljivosti za ekološku mrežu u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita prirode; i planove i programe koji se pripremaju za mrežnu energiju kojima se uspostavlja okvir za odobravanje strateških energetske projekata u skladu sa Ugovorom o osnivanju Energetske zajednice između Evropske zajednice i Republike Albanije, Republike Bugarske, Bosne i Hercegovine, Republike Hrvatske, Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, Republike Crne Gore, Rumunije, Republike Srbije i Privremene Misije Ujedinjenih nacija na Kosovu u skladu sa Rezolucijom 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija („Službeni glasnik RS”, broj 62/06).

Postupak strateške procene sastoji se iz sledećih faza: pripremna faza (odlučivanje o izradi strateške procene); izrada izveštaja o strateškoj proceni i postupak odlučivanja. Na osnovu ocene izveštaja o strateškoj proceni, organ nadležan za zaštitu životne sredine daje saglasnost na izveštaj o strateškoj proceni ili odbija davanje saglasnosti. Organ nadležan za pripremu plana ili programa ne može uputiti plan ili program u dalju proceduru usvajanja bez saglasnosti na izveštaj o strateškoj proceni.

Osnovni cilj donošenja novog Zakon o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu je dostizanje što većeg stepena usaglašenosti zakona sa Direktivom 2001/42/EZ o proceni uticaja određenih planova i programa na životnu sredinu (u daljem tekstu: Direktiva) u cilju obezbeđivanja zaštite životne sredine i unapređivanja održivog razvoja integrisanjem osnovnih načela zaštite životne sredine u postupku pripreme i usvajanja planova i programa, prvenstveno posmatrano iz ugla sprovodljivosti novih rešenja u praksi u uslovima ograničenih administrativnih

kapaciteta na svim nivoima nadležnosti. Potreba za usaglašavanje sa pojedinim odredbama Direktive je prvenstveno u delu koji se odnosi na hijerarhijski okvir i usklađenost sa ostalim planovima i programima, izbegavanje dvostruke procene i nivo i obim izveštaja o strateškoj proceni;

Posebni ciljevi donošenja novog Zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu su sledeći: potreba za usaglašavanjem Zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu sa Zakonom o zaštiti prirode („Službeni glasnik RS“, br. 36/09, 88/10, 91/10 - ispr, 14/16, 95/18 - dr.zakon, 71/21); potreba da se poboljša kvalitet ocene izveštaja o strateškoj proceni kroz pojačavanje uloge stručne komisije; obavezno uvođenje obrazovanja stručne komisije za ocenu izveštaja o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu; jasnije definisanje postupka sprovođenja javne rasprave i obaveštavanje javnosti o nacrtu plana i programa i izveštaju o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu; delotvornije uključivanje strateške procene u izradu planova i programa; uređenje pitanja elektronskog oglašavanja, obaveštavanja, i dostavljanja informacija zainteresovanoj javnosti u svim fazama postupka strateške procene uticaja; uređenje pitanja odgovornosti i provere tačnosti podataka i informacija iz zahteva i uvođenje baze podataka i centralnog veb portala preko kojeg će organi nadležni za pripremu planova i programa obavestavati zainteresovane organe i organizacije i javnost o pokrenutim postupcima strateške procene uticaja, odlukama o nepristupanju izradi strateške procene, nacrtima planova i programa, izveštajima o strateškoj proceni, rokovima i načinima dostavljanja mišljenja, mestu i vremenu održavanja javnih rasprava, prekograničnim konsultacijama i omogućiti elektronski pristup odlukama i dokumentaciji u skladu sa zakonom; pitanje uređenja nadležnosti i izmena kaznenih odredaba u skladu sa Zakonom o prekršajima („Službeni glasnik RS“, br. 65/13, 13/16, 98/16 - odluka US, 91/19 i 91/19 - dr. zakon) i Zakonom o privrednim prestupima („Službeni list SFRJ“, br. 4/77, 36/77, 14/85, 10/86, 74/87, 57/89 i 3/90 i „Službeni list SRJ“, br. 27/92, 16/93, 31/93, 41/93, 50/93, 24/94, 28/96 i 64/01 i „Službeni glasnik RS“, br. 101/05).

Kao posebno pitanje koje treba urediti navedena je neophodnost rešavanja odnosa postupka strateške procene uticaja sa postupkom ocene prihvatljivosti za ekološku mrežu u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

I. Osnovne odredbe (Čl. 1-4.)

Ovim odredbama definisan je predmet uređenja Zakona o strateškoj proceni uticaja, ciljevi, izuzeci od primene, značenje izraza i načela strateške procene.

Članom 1. definisano je šta je predmet uređenja ovog zakona kako je već navedeno u razlozima za njegovo donošenje.

Članom 2. propisani su izuzeci od primene: Odredbe ovog zakona ne odnose se na planove i programe namenjene odbrani zemlje, na planove i programe namenjene ublažavanju i otklanjanju posledica elementarnih nepogoda, finansijske, budžetske planove i na planove razvoja dokumenta javnih politika koji se donose na osnovu zakona kojim se uređuje planski sistem.

U članu 3. dato je značenje pojedinih izraza upotrebljenih u ovom zakonu.

U članu 4. definisana su osnovna načela strateške procene: Načelo održivog razvoja; Načelo integralnosti; Načelo predostrožnosti; Načelo hijerarhije i koordinacije; Načelo izbegavanja dvostruke procene; i Načelo javnosti.

II. POSTUPAK STRATEŠKE PROCENE (ČI. 5-34)

Članom 5. propisan je predmet strateške procene: Strateška procena uticaja na životnu sredinu vrši se obavezno za planove i programe kada postoji mogućnost da njihova primena izazove značajne negativne posledice po životnu sredinu, i to za: planove i programe koji se pripremaju u oblasti prostornog i urbanističkog planiranja ili korišćenja zemljišta, poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, lovstva, energetike, rudarstva, industrije, saobraćaja, upravljanja otpadom, upravljanja vodama, telekomunikacija, turizma, očuvanja prirodnih staništa i divlje flore i faune, klimatskih promena, kojima se uspostavlja okvir za odobravanje projekata određenih propisima kojima se uređuje postupak procene uticaja na životnu sredinu; planove i programe koji podležu oceni prihvatljivosti za ekološku mrežu u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita prirode; i planove i programe koji se pripremaju za mrežnu energiju kojima se uspostavlja okvir za odobravanje strateških energetske projekata koji su određeni kao projekti od interesa za Energetsku zajednicu i projekti od zajedničkog interesa odlukom Ministarskog saveta Energetske zajednice u skladu sa obavezama Republike Srbije preuzetim potvrđenim međunarodnim sporazumima (stav 1). Za navedene planove i programe kojima je predviđeno korišćenje manjih površina na lokalnom nivou ili u slučaju manjih izmena plana i programa, kao i za planove i programe koji nisu navedeni u stavu 1. ovog člana odluku o strateškoj proceni donosi organ nadležan za pripremu plana i programa ako na osnovu kriterijuma propisanih ovim zakonom utvrdi da postoji mogućnost značajnih uticaja na životnu sredinu (stav 2).

Član 6. propisuje kriterijume za utvrđivanje mogućih značajnih neposrednih i posrednih uticaja na životnu sredinu sprovođenja planova i programa na osnovu kojih se donosi odluka o potrebi strateške procene za planove i programe iz člana 5. stav 2. ovog zakona tako što upućuje na Prilog I Zakona koji je odštampan uz ovaj zakon i čini njegov sastavni deo u kome su oni sadržani. Navedeni kriterijumi se primenjuju i za određivanje pitanja, problema i bitnih podataka koje mora da obuhvati izveštaj o strateškoj proceni za planove i programe iz člana 5. ovog zakona

Član 7. definiše hijerarhijski okvir i osnov i izbegavanje dvostruke procene: Strateška procena se sprovodi na osnovu nivoa, vrste, ciljeva, sadržaja i geografskog obuhvata plana ili programa (stav 1). Ako je plan ili program sastavni deo određene hijerarhijske strukture, strateška procena izrađuje se u skladu sa smernicama strateške procene uticaja plana ili programa višeg hijerarhijskog nivoa (stav 2). Organ nadležan za pripremu plana i programa može uzeti u obzir relevantne informacije i podatke ranije sprovedene strateške procene planova i programa koji pripadaju istoj hijerarhijskoj strukturi za određivanje relevantnih informacija koje mora da obuhvati izveštaj o strateškoj proceni u cilju izbegavanja dvostruke procene ranije utvrđenih, opisanih i procenjenih značajnih uticaja na životnu sredinu (stav 3). Podaci iz ranije sprovedenih strateških procena moraju da budu ažurni, pouzdani i prikazani na način da se na osnovu njih mogu pouzdano utvrditi, opisati i proceniti određeni mogući uticaji planova i programa na činioce životne sredine (stav 4).

Član 8. propisuje faze u postupku strateške procene, to: 1) pripremna faza; 2) izrada izveštaja o strateškoj proceni; i 3) odlučivanje o davanju saglasnosti na izveštaj o strateškoj proceni.

Pripremna faza obuhvata: 1) odlučivanje o izradi strateške procene i obaveštavanje javnosti o odluci; 2) izbor obrađivača izveštaja o strateškoj proceni; 3) učešće zainteresovanih organa i organizacija u odlučivanju o izradi strateške procene; i 4) saglasnost na predlog odluke o nepristupanju izradi strateške procene.

Druga faza obuhvata samu izradu izveštaja o strateškoj proceni.

Treća faza - odlučivanje obuhvata: 1) pribavljanje mišljenja organa nadležnog za zaštitu životne sredine; 2) učešće zainteresovanih organa i organizacija; 3) učešće javnosti; 4) prekogranične konsultacije ako se sprovode u skladu sa ovim zakonom; 5) izveštaj o rezultatima učešća zainteresovanih organa i organizacija i javnosti; 6) ocenu izveštaja o strateškoj proceni; i 7) saglasnost na izveštaj o strateškoj proceni.

Pripremna faza (čl 9-13) propisuje postupak odlučivanja o izradi strateške procene i obaveštavanje javnosti, donošenja odluke da se ne izrađuje strateška procena, izbor izrađivača izveštaja o strateškoj proceni, učešće zainteresovanih organa i organizacija u odlučivanju o izradi strateške procene i saglasnost na predlog odluke da se ne izrađuje strateška procena.

Prema članu 9. odluku o izradi strateške procene donosi organ nadležan za pripremu plana i programa po prethodno pribavljenom mišljenju organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine i drugih zainteresovanih organa i organizacija.

Članom 10. se propisuje da organ nadležan za pripremu plana i programa iz člana 5. stav 2. ovog zakona može odlučiti da se ne izrađuje strateška procena, o čemu prethodno pribavlja saglasnost organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine i mišljenje drugih zainteresovanih organa i organizacija.

Organ nadležan za pripremu plana i programa odlučuje o izboru izrađivača izveštaja o strateškoj proceni, po postupku utvrđenom zakonom (član 11).

U pripremi odluke o izradi strateške procene organ nadležan za pripremu plana ili programa dužan je da od organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine i zainteresovanih organa i organizacija zatraži mišljenje. Organ nadležan za poslove zaštite životne sredine se u mišljenju iz stav 1. ovog člana izjašnjava naročito o pitanjima, problemima i relevantnim podacima vezanim za životnu sredinu koje je potrebno utvrditi, opisati i oceniti u okviru izveštaja o strateškoj proceni primenom kriterijumima iz člana 6. stav 1. ovog zakona (član 12).

U članu 13. u pripremi odluke da se ne izrađuje strateška procena za planove i programe iz člana 5. stav 2. ovog zakona, organ nadležan za pripremu plana ili programa dužan je da, od organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine pribavi saglasnost i zatraži mišljenje zainteresovanih organa i organizacija. Bez saglasnosti organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine na odluku da se ne izrađuje strateška procena, ne može se doneti odluka o izradi plana i programa, odnosno ne može se plan ili program uputiti u dalju proceduru usvajanja (član 13. stav 9).

Izrada izveštaja o strateškoj proceni uređena je čl. 14-21. Zakona kojima je propisana: sadržina izveštaja o strateškoj proceni; polazne osnove strateške

procene; procena mogućih značajnih uticaja; predlog mera predviđenih za sprečavanje ili smanjenje procenjenih negativnih uticaja na životnu sredinu; smernice za niže hijerarhijske nivoe; program praćenja stanja životne sredine; i netehnički rezime.

U članu 14. koji propisuje sadržinu izveštaja o strateškoj proceni je u stavu 2. dodata jasnija i preciznija definicija činilaca životne sredine. Činioci životne sredine su: 1. stanovništvo i zdravlje ljudi; 2. geološka, predeona i biološka raznovrsnost, posebno vrste, staništa i njihova funkcionalna povezanost, područja i druga prirodna dobra zaštićena posebnim propisom kojim se uređuje zaštita prirode; 3. ekološka mreža, ekološki značajna područja i prirodni koridori; 4. ekosistemi i ekosistemske usluge; 5. zemljište, voda i vazduh; 6. klima, klimatske promene; 7. materijalna i nematerijalna dobra, kulturno-istorijska baština, arhitektonsko i arheološko nasleđe i predeli; 8. izloženost stanovništva i životne sredine velikim udesima ili prirodnim katastrofama; 9. interakciju između činilaca iz tač 1-8 (stav 2). U stavu 3. ovog člana propisano je u tačkama od 1-11. šta izveštaj o strateškoj treba da sadrži, između ostalog i odluku nadležnog organa donetu u postupku glavne ocene prihvatljivosti za planove i programe koji samostalno ili u sticaju sa drugim planom, programom, projektom, radovima ili aktivnostima, mogu imati uticaja na ciljeve očuvanja i celovitost područja ekološke mreže.

U članu 15. su precizirane polazne osnove strateške procene.

U članu 16. je utvrđeno na osnovu čega se definišu opšti i posebni ciljevi strateške procene i izbor indikatora.

Član 17. sadrži elemente procene mogućih neposrednih i posrednih značajnih uticaja sprovođenja plana i programa na činioce životne sredine, i to:

- 1) detaljan opis, vrednovanje i procenu svih značajnih uticaja sprovođenja plana i programa na činioce životne sredine;
- 2) prikaz verovatnih značajnih uticaja glavnih varijantnih rešenja koja je razmatrao organ nadležan za pripremu plana i programa imajući u vidu cilj, svrhu i geografski obuhvat plana i programa;
- 3) poređenje glavnih varijantnih rešenja i prikaz razloga za izbor najpovoljnijeg rešenja sa stanovišta cilja, svrhe, geografskog obuhvata plana i programa i procenjenih uticaja na životnu sredinu, ako je organ nadležan za pripremu plana i programa razmatrao varijantna rešenja;
- 4) način na koji su pri proceni uticaja uzeti u obzir činioci životne sredine uključujući podatke o: vazduhu, vodi, zemljištu, klimi, klimatskim promenama i kapacitetima činilaca da se prilagode klimatskim promenama, jonizujućem i nejonizujućem zračenju, buci i vibracijama, biljnom i životinjskom svetu, ekosistemima i ekosistemskim uslugama, staništima i biološkoj raznovrsnosti, zaštićenim prirodnim dobrima, ekološkoj mreži, geološkoj i predeonoj raznovrsnosti i odlikama, stanovništvu i zdravlju ljudi, gradovima i drugim naseljima, kulturno-istorijskoj baštini, infrastrukturnim, industrijskim i drugim objektima, arhitektonskom i arheološkom nasleđu ili drugim stvorenim vrednostima, izloženost stanovništva i životne sredine velikim udesima ili prirodnim katastrofama i međusobnoj interakciji činilaca životne sredine;

5) način na koji su pri proceni uzete u obzir karakteristike uticaja: verovatnoća, intenzitet, složenost/reverzibilnost, vremenska dimenzija (trajanje, učestalost, ponavljanje), prostorna dimenzija (lokacija, geografska oblast, broj izloženih stanovnika, prekogranična priroda uticaja), kao i kumulativna i zajednička priroda uticaja;

6) prikaz metodologije i teškoća, tehničkih nemogućnosti ili nedostatka određenih znanja sa kojim se organ nadležan za pripremu plana i programa susreo kako bi sproveo procenu glavnih varijantnih rešenja.

Član 18. propisuje da je organ za pripremu plana i programa dužan da u izveštaju o strateškoj proceni utvrdi, opiše, vrednuje i proceni sve moguće značajne negativne uticaje sprovođenja plana i programa na činioce životne sredine. Takođe propisuje da će organ nadležan za pripremu plana i programa u izveštaju o strateškoj proceni posebno vrednovati mere sprečavanja i/ili ublažavanja mogućih negativnih uticaja realizacije plana i programa na ciljeve očuvanja i celovitost područja ekološke mreže utvrđene odlukom nadležnog organa donetom u postupku glavne ocene prihvatljivosti. Mere sprečavanja i/ili smanjenja procenjenih negativnih uticaja na životnu sredinu sastavni su deo plana i programa.

Član 19. propisuje da izveštaj o strateškoj proceni sadrži razrađene smernice za planove ili programe na nižim hijerarhijskim nivoima koje obuhvataju definisanje potrebe za izradom strateških procena i procena uticaja projekata na životnu sredinu, određuju aspekti zaštite životne sredine i druga pitanja od značaja za procenu uticaja na životnu sredinu planova i programa nižeg hijerarhijskog nivoa.

Član 20. propisuje sadržinu programa praćenja stanja životne sredine u toku sprovođenja plana i programa. Program praćenja stanja životne sredine je sastavni deo plana i programa i može uključivati podatke iz postojećeg programa praćenja koji obezbeđuje organ nadležan za zaštitu životne sredine u cilju izbegavanja dvostrukog monitoringa.

Član 21. propisuje da netehnički rezime sadrži pregled informacija i najvažnijih rezultata izvedenih iz izveštaja o strateškoj proceni koje se saopštavaju na način koji je razumljiv i pristupačan javnosti. U ovom članu dat je pregled šta netehnički rezime mora da sadrži.

Treća faza postupka strateške procene je odlučivanje o davanju saglasnosti na izveštaj o strateškoj proceni propisana (čl. 22- 34.).

Prema članu 22. organ nadležan za pripremu plana i programa organu nadležnom za poslove zaštite životne sredine i organu nadležnom za sprovođenje postupka ocene prihvatljivosti dostavlja na mišljenje izveštaj o strateškoj proceni zajedno sa nacrtom plana i programa. Navedeni organi razmatraju i ocenjuju nacrt izveštaja o strateškoj proceni primenom odredaba ovog zakona i kriterijuma koji su propisani u Prilogu II ovog zakona. Na osnovu ocene navedeni organi daju mišljenje na izveštaj o strateškoj proceni i dostavljaju ga organu nadležnom za pripremu plana i programa zajedno sa primedbama i predlozima za dopunu u skladu sa propisanim kriterijumima.

Član 23. propisuje da po dobijanju zahteva za davanje mišljenja na izveštaj o strateškoj proceni, organ nadležan za poslove zaštite životne sredine obrazuje stručnu komisiju radi ocene izveštaja o strateškoj proceni. Rešenje o obrazovanju

stručne komisije donosi se u roku od deset dana od dana prijema zahteva i njime se utvrđuje sastav, zadaci, način rada i finansiranje stručne komisije.

Član 24. je član koji definiše sastav stručne komisije i ograničenje lica koja ne mogu biti u sastavu stručne komisije za ocenu izveštaja o strateškoj proceni. Ministar nadležan za poslove zaštite životne sredine bliže propisuje način izbora i rada stručne komisije.

Člana 25. se odnosi na ocenu stručne komisije i propisuje da stručna komisija razmatra i ocenjuje izveštaja o strateškoj proceni uzimajući u obzir zahteve propisane ovim zakonom i kriterijume sadržane u Prilogu II ovog zakona.

Način i postupak ocenjivanja izveštaja o strateškoj proceni i sadržinu ocene stručne komisije propisuje član 25. Ocena stručne komisije je sastavni deo mišljenja organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine.

Član 26. se odnosi na učešće zainteresovanih organa i organizacija u postupku odlučivanja i propisuje da organ nadležan za pripremu plana i programa dostavlja zainteresovanim organima i organizacijama na mišljenje izveštaj o strateškoj proceni zajedno sa nacrtom plana i programa. Zainteresovani organi i organizacije dužni su da dostave mišljenje u roku od 30 dana od dana prijema zahteva za dostavljanje mišljenja. Ako se mišljenje ne dostavi u roku od 30 dana od dana od dana prijema zahteva za dostavljanje mišljenja, smatraće se da nema primedbi na izveštaj o strateškoj proceni.

Članom 27. utvrđena je obaveza organa nadležnog za pripremu plana i programa da obezbedi učešće javnosti u razmatranju izveštaja o strateškoj proceni i nacrtu plana i programa i da obavesti javnost o načinu, mestu i roku za uvid u sadržinu izveštaja i dostavljanje mišljenja, kao i vremenu i mestu održavanja javne rasprave. Obaveštavanje javnosti se vrši javnim pozivom koji se objavljuje u najmanje jednim štampanim dnevnim novinama koje izlaze na području koje će biti zahvaćeno uticajem plana i programa i na službenom sajtu organa nadležnog za pripremu plana i programa. Organ nadležan za pripremu plana i programa dužan je da omogući neometan elektronski pristup javnosti planu i programu, izveštaju o strateškoj proceni uticaja, netehničkom rezimeu, mišljenju organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine i oceni stručne komisije, mišljenjima zainteresovanih organa i organizacija i drugim podacima i dokumentaciji bitnoj za postupak odlučivanja najkasnije istovremeno sa datumom objave obaveštenja u štampanim dnevnim novinama, odnosno čim mišljenja zainteresovanih organa i organizacija, drugi bitan podatak ili dokument postane dostupan organu nadležnom za pripremu plana i programa. Ministar bliže propisuje način obaveštavanja javnosti i sprovođenja javne rasprave o nacrtu plana i programa i izveštaju o strateškoj proceni.

Član 28. propisuje obavezu organa nadležnog za pripremu planskog dokumenta da izradi izveštaj o učešću zainteresovanih organa i organizacija i javnosti. Izveštaj sadrži mišljenja organa nadležnog za zaštitu životne sredine koje u sebi sadrži i mišljenje stručne komisije, zainteresovanih organa i organizacija i javnosti i mišljenja i primedbe dostavljene i izjavljene u postupku prekograničnih konsultacija ako su sprovedene u skladu sa ovim zakonom.

Član 29. propisuje da organ nadležan za pripremu plana i programa dostavlja organu nadležnom za poslove zaštite životne sredine na saglasnost izveštaj o strateškoj proceni zajedno sa nacrtom plana i programa i izveštajem o učešću zainteresovanih organa i organizacija i javnosti.

Organ nadležan za zaštitu životne sredine ocenjuje izveštaj iz stava 1. ovog člana primenom kriterijuma sadržanih u Prilogu II ovog zakona, uzimajući u obzir mišljenja i primedbe javnosti i zainteresovanih organa i organizacija.

Član 30. definiše da na osnovu ocene izveštaja o strateškoj proceni, organ nadležan za poslove zaštite životne sredine daje saglasnost na navedeni izveštaj ili odbija davanje saglasnosti. Organ nadležan za zaštitu životne sredine ocenjuje izveštaj o strateškoj proceni primenom kriterijuma sadržanih u Prilogu II ovog zakona, uzimajući u obzir mišljenja i primedbe javnosti i zainteresovanih organa i organizacija. Organ nadležan za pripremu plana ili programa ne može uputiti plan ili program u dalju proceduru usvajanja bez saglasnosti organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine na izveštaj o strateškoj proceni.

Član 31. definiše da ocenu prihvatljivosti plana i programa sprovodi ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine, odnosno organ nadležan za poslove zaštite životne sredine autonomne pokrajine, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita prirode, za plan i program koji sam ili zajedno sa drugim planom i programom, projektom, radovima ili aktivnostima, može imati značajan negativan uticaj na ciljeve očuvanja i celovitost područja ekološke mreže (stav 1). Postupak ocene prihvatljivosti se sastoji iz prethodne i glavne ocene prihvatljivosti (stav 2). Postupak prethodne ocene prihvatljivosti sprovodi se pre donošenja odluke o izradi strateške procene uticaja, a postupak glavne ocene prihvatljivosti pre izrade izveštaja o strateškoj proceni uticaja (st. 3. i 4). Ako na osnovu sprovedene ocene prihvatljivosti Ministarstvo, odnosno organ nadležan za poslove zaštite životne sredine autonomne pokrajine, utvrdi da plan i program može da ima značajan negativan uticaj na ciljeve očuvanja i celovitost područja ekološke mreže, organ nadležan za poslove zaštite životne sredine odbija da da saglasnost na izveštaj o strateškoj proceni.

Članom 32. se definišu prekogranične konsultacije, odnosno obaveze države porekla i pogođenje države u slučaju da plan ili program može imati značajne negativne uticaje na životnu sredinu druge države i zdravlje ljudi. Prilikom prekograničnih konsultacija, nadležni organi države porekla i pogođene države dogovoriće način učešća zainteresovanih organa i organizacija i javnosti u postupku odlučivanja, pristupa informacijama o mogućim prekograničnim uticajima i dostavljanja mišljenja i primedaba. O odluci o davanju saglasnosti na izveštaj o strateškoj proceni Ministarstvo obaveštava nadležni organ druge države koja je bila konsultovana u postupku odlučivanja. Ministarstvo je dužno da zatraži od nadležnog organa druge države učešće u postupku odlučivanja o planovima i programima koji mogu da imaju značajan uticaj na činioce životne sredine i zdravlje ljudi na teritoriji Republike Srbije. O primljenim informacijama o nacrtu plana i programa, verovatnom prekograničnom uticaju i predloženim merama druge države, Ministarstvo obaveštava zainteresovane organe i organizacije i javnost. Mišljenja zainteresovanih organa i organizacija i javnosti o prekograničnim uticajima i predloženim merama sprečavanja i/ili smanjenja prekograničnih uticaja Ministarstvo uzima u obzir prilikom davanja mišljenja nadležnom organu druge države.

Član 33. definiše da su izveštaj o strateškoj proceni, rezultati učešća zainteresovanih organa i organizacija i javnosti i drugih država u slučaju prekograničnog uticaja, sastavni deo planske dokumentacije (stav 1). Propisana je obaveza, u stavu 2, organa nadležnog za pripremu plana i programa da obavesti javnost o usvajanju plana i programa putem najmanje jednih štampanih dnevnih novina kao i na svom službenom sajtu. Obaveštenje ima sadržinu koja je propisana u stavu 3. tog člana: Obaveštenje sadrži naziv i obuhvat plana i programa; i netehnički

rezime izveštaja o strateškoj proceni. Organ nadležan za pripremu plana i programa obezbeđuje dostupnost usvojenog plana i programa i izveštaja o strateškoj proceni posle usvajanja plana i programa, uključujući elektronski pristup ovim dokumentima putem svog službenog sajta kao i sajta posebno namenjenog obaveštavanju o postupcima strateške procene (centralne baze podataka i centralni veb portal).

Član 34. propisuje formiranje centralne baze podataka i centralni veb portal koje vodi Ministarstvo. Preko centralne baze podataka i centralnog veb portala organi nadležni za pripremu plana i programa obaveštavaju zainteresovane organe i organizacije i javnost o pokrenutim postupcima strateške procene uticaja, odlukama da se ne izrađuje strateška procena, nacrtima planova i programa, izveštajima o strateškoj proceni, rokovima i načinima dostavljanja mišljenja, mestu i vremenu održavanja javnih rasprava, prekograničnim konsultacijama i omogućavaju elektronski pristup odlukama i dokumentaciji. Ministarstvo je dužno da omogući nesmetan elektronski pristup javnosti centralnoj bazi podataka u skladu sa zakonom, a organi nadležni za pripremu plana i programa da u centralnu bazu podataka unose informacije, obaveštenja i dokumentaciju, odnosno postavljaju na centralni veb portal sve podatke i informacije prikupljene o toku postupka strateške procene.

III. Nadzor

Članom 35. propisano je da nadzor nad primenom odredaba ovog zakona vrši Ministarstvo.

IV. Kaznene odredbe (član 36 – 38)

Kaznene odredbe usaglašene su sa Zakonom o prekršajima („Službeni glasnik RS”, br. 65/2013, 13/2016, 98/2016-odluka US, 91/2019 i 91/2019- dr. zakon) i Zakonom o privrednim prestupima ("Službeni list SFRJ", br. 4/77, 36/77 - ispravka, 14/85, 10/86 - prečišćen tekst, 74/87, 57/89, 3/90, "Službeni list SRJ", br. 27/92, 16/93 - dr. zakon, 31/93 - dr. zakon, 41/93 - dr. zakon, 50/93 - dr. zakon, 24/94, 28/96, 64/01, "Službeni glasnik RS", broj 101/05 - dr. Zakon).

Članom 36. propisana je novčana kazna za prekršaj za odgovorno lice u državnom organu, organu teritorijalne autonomije ili organu jedinice lokalne samouprave, nadležnom za pripremu plana i programa, odnosno nadležnom za poslove zaštite životne sredine, ako postupi suprotno odredbama ovog zakona. Radnje prekršaja navedene su u 14 tačaka uz pozivanje na odgovarajuće materijalne odredbe Zakona.

Članom 37. propisana je novčana kazna za prekršaj za obrađivača izveštaja o strateškoj proceni - preduzetnika ako u izveštaj o strateškoj proceni unese netačne podatke i činjenice o stanju životne sredine i njenih činilaca ili prikrije podatke i činjenice neophodne za procenu uticaja plana i programa i preduzimanja mera zaštite (član 11. stav 5. Zakona). Uz novčanu kaznu obrađivaču izveštaja - preduzetniku se može izreći i zaštitna mera zabrane vršenja određene delatnosti u trajanju od jedne do tri godine.

Član 38. propisuje novčanu kaznu za privredni prestup za pravno lice - obrađivača izveštaja o strateškoj proceni ako učini delo iz člana 37. ovog zakona. Za taj privredni prestup propisana je i novčana kazna za odgovorno lice u pravnom licu. Pored novčane kazne za privredni prestup pravnom licu – obrađivaču izveštaja o

strateškoj proceni može se izreći i zaštitna mera zabrana pravnom licu da se bavi određenom privrednom delatnošću u trajanju od pet do deset godina, a odgovornom licu u pravnom licu zaštitna mera zabrane vršenja određene dužnosti u trajanju od pet do deset godina.

V. Prelazne i završne odredbe (član 39-43)

Članom 39. je propisano da će se postupak usvajanja planova i programa čija je izrada započeta pre stupanja na snagu ovog zakona nastaviće po postupku utvrđenom Zakonom o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu („Službeni glasnik RS“, br. 135/04 i 88/10).

Članom 40. propisano je da će podzakonske propise iz člana 24. stav 4. i člana 27. stav 11. ovog zakona ministar doneti u roku od godinu dana.

Članom 41. propisan je rok od tri godine od stupanja na snagu ovog zakona u kom će Ministarstvo uspostaviti centralnu bazu podataka i centralni veb portal iz člana 34. stav 1. ovog zakona.

Članom 42. propisano je da stupanjem na snagu ovog Zakona prestaje da važi Zakon o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu („Službeni glasnik RS“, br. 135/04 i 88/10).

Članom 43. propisano je da ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“ osim odredaba čl. 5, 9, 10, 12, 13, 14, 18. i 31. ovog zakona u delu koji se odnosi na ocenu prihvatljivosti koje će početi da se primenjuju protekom roka od dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

IV SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona u 2023. godini nisu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Republike Srbije.

Za sprovođenje ovog zakona za 2024. i 2025. godinu biće potrebna finansijska sredstva iz budžeta Republike Srbije, s obzirom da je predviđeno da se za finansiranje rada stručne komisije sredstva obezbeđuju u budžetu, kao i za potrebe uspostavljanja i vođenja centralne baze podataka i centralnog veb portala.

Sredstva za navedene namene u 2024. i 2025. godini planiraće se u okviru limita na razdelu Ministarstva zaštite životne sredine koji će biti opredeljeni od strane Ministarstva finansija u skladu sa bilansnim mogućnostima.

Sredstva za finansiranje rada stručne komisije biće obezbeđena u budžetu Republike Srbije za 2024. i 2025. godinu u iznosu od po 600.000,00 RSD godišnje, na Razdelu 25 - Ministarstvo zaštite životne sredine, Glava 25.0 - Ministarstvo zaštite životne sredine, Program 0404 - Upravljanje zaštitom životne sredine, Funkcija 560 - Zaštita životne sredine neklasifikovana na drugom mestu, Programska aktivnost 0002 – Uređenje politike zaštite životne sredine, Ekonomska klasifikacija 423 – Usluge po ugovoru.

Sredstva za uspostavljanje i vođenje centralne baze podataka i centralnog veb portala biće obezbeđena u budžetu Republike Srbije za 2024. i 2025. godinu u iznosu od po 2 000.000,00 RSD godišnje, na Razdelu 25 - Ministarstvo zaštite životne sredine, Glava 25.0 - Ministarstvo zaštite životne sredine, Program 0404 - Upravljanje zaštitom životne sredine, Funkcija 560 - Zaštita životne sredine

neklasifikovana na drugom mestu, Programska aktivnost 0004 – Administracija i upravljanje, Ekonomska klasifikacija 515 – Nematerijalna imovina.

Na poslovima uspostavljanja i rada na centraloj bazi podataka i centralnom veb portalu radiće postojeći zaposleni.

ANALIZA EFEKATA PROPISA ZA ZAKON O STRATEŠKOJ PROCENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

PRILOG 2:

Ključna pitanja za analizu postojećeg stanja i pravilno definisanje promene koja se predlaže

1) Koji pokazatelji se prate u oblasti, koji su razlozi zbog kojih se ovi pokazatelji prate i koje su njihove vrednosti?

Strateška procena uticaja na životnu sredinu uvedena je u pravni sistem Republike Srbije donošenjem Zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu 2004. godine. Strateška procena uticaja na životnu sredinu nastala je kao odgovor na brzu evoluciju ekološke misli na ovim prostorima i predstavlja proaktivan instrument čija je primarna namena da predvidi i obezbedi prevenciju moguće štete po životnu sredinu usled realizacije politika i razvojnih planova i programa. Cilj strateške procene uticaja je da obezbedi rano upozorenje za široku skalnu kumulativnih efekata rezultiranih akcijama nižeg hijerarhijskog nivoa, koji bi bili zanemareni u procesu procene uticaja na životnu sredinu.

Strateška procena uticaja je postupak kojim se procenjuju uticaji predloženih strateških dokumenata (planovi, programi i politike) kojima se donose strateški važne odluke i vrše strateški važni izbori, na životnu sredinu uključujući i ekonomske i socijalne elemente. Ovim postupkom omogućeno je učešće javnosti i organa nadležnih za zaštitu životne sredine u konačnom odlučivanju o politici koju predlaže određeni sektor, o planu za određeno područje ili programu razvoja za određenu oblast. Strateška procena uticaja treba da obezbedi definisanje i procenu kumulativnih, sinergijskih, globalnih i drugih uticaja predložene strategije, osnove politike, plana ili programa na životnu sredinu, kao i da pripremi mere za sprečavanje odnosno zaštitu od negativnih i uvećanje pozitivnih uticaja plana, programa, strategije i osnove na životnu sredinu.

Da bi bila efikasna, strateška procena mora započeti istovremeno sa pripremom plana, programa, osnove i strategije i mora biti integrisana u postupak primene istih. Postupak strateške procene – odluka o izradi, prikupljanje podataka i analiza, priprema varijantnih/alternativnih rešenja, procena uticaja, priprema mera za smanjenje negativnih i uvećanje pozitivnih uticaja na životnu sredinu i integrisanje rezultata strateške procene u postupak odlučivanja, razvijen je tako da odgovara postupku pripreme bilo kog plana, programa ili osnove i strategije.

Strateška procena vrši se za planove, programe, osnove i strategije (u daljem tekstu: planovi i programi) u oblasti prostornog i urbanističkog planiranja ili korišćenja zemljišta, poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, lovstva, energetike, industrije, saobraćaja, upravljanja otpadom, upravljanja vodama, telekomunikacija, turizma, očuvanja prirodnih staništa i divlje flore i faune, kojima se uspostavlja okvir za odobravanje budućih razvojnih projekata određenih propisima kojima se uređuje procena uticaja na životnu sredinu.

Trenutno stanje u oblasti primene postojećeg Zakona o SPU na Republičkom nivou u pogledu izdavanja mišljenja na predlog odluke o izradi ili nepristupanju izradi strateške procene uticaja, saglasnost na izveštaja o strateškoj proceni za

planove/programme i mišljenje Ministarstva na izveštaj o strateškoj proceni za planove i programe na lokalnom nivou u 2019, 2020 i 2021. godini je sledeći:

- Rešenje Ministarstva o saglasnosti na izveštaj o strateškoj proceni za P/P na Republičkom nivou- 21 rešenje o saglasnosti (nijedno negativno);
- Mišljenje Ministarstva na odluci o strateškoj proceni uticaja za P/P na Republičkom nivou- 26 mišljenja;
- Mišljenje Ministarstva na odluke o nepristupanju izrade strateške procene uticaja- 4 mišljenja (nijedno negativno);
- Mišljenje Ministarstva na izveštaj o strateškoj proceni za P/P na lokalnom nivou- 44 mišljenja.

Treba napomenuti da se na osnovu praćenja navedenih podataka može utvrditi da u navedenom periodu nije doneto nijedno rešenje o "odbijanju saglasnosti" na izveštaj o strateškoj proceni, kao i nijedno "negativno rešenje" Ministarstva na odluku o nepristupanju izrade strateške procene uticaja.

Kvalitet izveštaja o strateškoj proceni se prati kroz sagledavanje primene Priloga II, Zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu kojim su propisani Kriterijumi za ocenu izveštaja o strateškoj proceni. Takođe kvalitet izveštaja o strateškoj proceni sa prati i kroz sagledavanje primene konsultacija i usvojenih i ne usvojenih primedbi zainteresovanih organa i organizacija i javnosti.

U postupku davanja saglasnosti na izveštaj o strateškoj proceni koji se prati u poslednje tri godine, utvrđeno je da su obrađivači primenjivali Priloga II Zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu pri izradi izveštaja o strateškoj proceni razmatrali i usvajali, delimično usvajali ili odbijali primedbe zainteresovanih organa i organizacija i javnosti.

Takođe važno je naglasiti da u postupku ocene izveštaja o strateškoj proceni i davanja saglasnosti, nije angažovana Stručna komisija za davanje mišljenja, koja bi u svom sastavu ima stručnjake iz različitih oblasti, u zavisnosti od sektora i vrste planova ili programa. To se može smatrati kao pokazatelj za neadekvatnu kontrolu kvaliteta izrade izveštaja o strateškoj proceni.

2) Da li se u predmetnoj oblasti sprovodi ili se sprovodio dokument javne politike ili propis? Predstaviti rezultate sprovođenja tog dokumenta javne politike ili propisa i obrazložiti zbog čega dobijeni rezultati nisu u skladu sa planiranim vrednostima.

Da sprovodi se. Na snazi je Zakon o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu („Sl. glasnik RS”, br. 135/2004 i 88/2010) koji je u skladu sa Zakonom o zaštiti životne sredine („Službeni glasnik RS”, br. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - dr. zakon, 72/2009 - dr. zakon, 43/2011 - odluka US, 14/2016, 76/2018, 95/2018 - dr. zakon i 95/2018 - dr. zakon);

Osnovni razlog za donošenja novog Zakon o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu je dostizanje što većeg stepena usaglašenosti Zakona sa Direktivom 2001/42/EZ o proceni uticaja određenih planova i programa na životnu sredinu (u

daljem tekstu: Direktiva) u cilju obezbeđivanja zaštite životne sredine i unapređivanja održivog razvoja integrisanjem osnovnih načela zaštite životne sredine u postupak pripreme i usvajanja planova i programa, prvenstveno posmatrano iz ugla sprovodivosti novih rešenja u praksi u uslovima ograničenih administrativnih kapaciteta na svim nivoima nadležnosti.

Potreba za usaglašavanje sa pojedinim odredbama Direktive je prvenstveno u delu koji se odnosi na:

1. hijerarhijski okvir i usklađenost sa ostalim planovima i programima,
2. izbegavanje dvostruke procene i nivo i obim izveštaja o strateškoj proceni;
3. kvalitet Izveštaja o SPU

Donošenjem novog Zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu planirano je da se bolje urede određena rešenja koja su do sada izazivala nedoumice i probleme u primeni važećeg Zakona o proceni uticaja na životnu sredinu:

1. potreba da se poboljša kvalitet ocene izveštaja o strateškoj proceni kroz pojačavanje uloge stručne komisije;
2. uvođenje mogućnosti obrazovanja stručne komisije za ocenu izveštaja o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu;
3. jasnije definisanje postupka sprovođenja javne rasprave i obaveštavanje javnosti o nacrtu plana i izveštaju o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu;
4. delotvornije uključivanje strateške procene u izradu planova i programa;
5. uređenje pitanja elektronskog oglašavanja, obaveštavanja, i dostavljanja informacija zainteresovanoj javnosti u svim fazama postupka strateške procene uticaja;
6. uređenje pitanja odgovornosti i provere tačnosti podataka i informacija
7. uvođenje baze podataka i centralnog veb portala preko kojeg će organi nadležni za pripremu planova i programa obavestavati zainteresovane organe i organizacije i javnost o pokrenutim postupcima strateške procene uticaja, odlukama o nepristupanju izradi strateške procene, nacrtima planova i programa, izveštajima o strateškoj proceni, rokovima i načinima dostavljanja mišljenja, mestu i vremenu održavanja javnih rasprava, prekograničnim konsultacijama i omogućiti elektronski pristup odlukama i dokumentaciji u skladu sa zakonom;

Kao posebno pitanje koje treba urediti navedena je neophodnost rešavanja odnosa postupka strateške procene uticaja sa postupkom ocene prihvatljivosti projekata za ekološki značajna područja u skladu sa poslednjim izmenama i dopunama Zakona o zaštiti prirode.

3) Koji su važeći propisi i dokumenti javnih politika od značaja za promenu koja se predlaže i u čemu se taj značaj ogleda?

Osnovni propis koji se odnosi na procenu uticaja planova i programa je Zakon o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu („Sl. glasnik RS”, br. 135/2004 i 88/2010. Donošenje novog Zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu značano će doprineti donošenju povoljnijih rešenja za životnu sredinu u toku izrade i implementacije planova i programa iz oblasti prostornog i urbanističkog planiranja, vodoprivrede, energetike, sobračaja, rudarstva, zaštićenih prirodnih dobara itd.

Ostali propisi od značaja za promenu koja se predlaže su sledeći:

- Zakon o zaštiti životne sredine („Službeni glasnik RS”, br. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - dr. zakon, 72/2009 - dr. zakon, 43/2011 - odluka US, 14/2016, 76/2018, 95/2018 - dr. zakon i 95/2018 - dr. zakon) je krovni zakon o zaštiti životne sredine kojim se propisuje i izrada strateške procene uticaja na životnu sredinu. Značaj Zakona o zaštiti životne sredine na promene koji se predlažu novim Zakonom o zaštiti životne sredine je u značajnijem uticaju na izradu sektorskih planova i programa povoljnijih po pitanju zaštite životne sredine.
- Zakon o potvrđivanju Protokola o strateškoj proceni životne sredine uz Konvenciju o proceni uticaja na životnu sredinu u prekograničnom kontekstu (ESPOO konvencija) („Sl. glasnik RS“, br. 102/07) je od značaja za novi Zakon o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu u većem nivou primene prekograničnih konsultacija u procesu izrade i donošenja planova i programa čija primena može da ima negativne efekte na životnu sredinu susednih država.
- Zakon o potvrđivanju konvencije o dostupnosti informacija, učešću javnosti u donošenju odluka i pravu na pravnu zaštitu u pitanjima životne sredine („Sl. glasnik RS“, br. 38/09) je značajan za promene zbog boljeg nivoa poboljšavlja dostupnost informacija i učešće javnosti u donošenju odluka, u procesu izrade planova i programa pre njihovog usvajanja.

S obzirom da je odgovornost nadležnog organa da kontroliše sprovođenje propisa, predloženim rešenjima u novom Zakonu, inspekcijski nadzor je uređen u skladu sa Zakonom o inspekcijskom nadzoru („Službeni glasnik RS”, br. 36/15, 44/18-dr. zakon i 95/18).

4) Da li su uočeni problemi u oblasti i na koga se oni odnose? Predstaviti uzroke i posledice problema.

Uočeni su problem je u nedostatku kontrole kvaliteta Izveštaja o strateškoj proceni na Republičkom nivou, Pokrajinskom i lokalnom nivou, pošto je postojećim Zakonom o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu predviđena samo "mogućnost" da Organ nadležan za zaštitu životne sredine formira Stručnu komisiju,. U praksi Stručna komisija nikad nije formirana. Takođe postojećim Zakonom propisano je da se Stručna komisija može da se formira tek nakon što Izveštaj o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu bude dostavljen Organu nadležnom za zaštitu životne sredine na davanje saglasnosti. Formiranje stručne komisije u tom trenutku je kasno, pošto su prethodno već izvršene izmene Izveštaja o strateškoj proceni, kao i nacrtu plana ili programa u skladu sa već datim primedbama Nadležnog organa za zaštitu životne sredine, zainteresovanih organa i organizacija i javnosti, tako da bi primedbe Stručne komisije mogle da dovedu do ponovnih izmena Izveštaja o strateškoj proceni, kao i plana ili programa. Ovo je problem na svim nivoima vlasti. Posledice ovog problema su su nedovoljno kvalitetna izrada Izveštaja o strateškoj proceni, pa samim tim i strateških planova i programa čiji su navedeni izveštaji sastavni deo.

Trenutno ne postoji jedinstvena elektronska baza koja bi obuhvatila sve postupke strateške procene uticaja na životnu sredinu na svim nivoima odlučivanja – ministarstvo, pokrajinski sekretarijat za zaštitu životne sredine i jedinice lokalne samouprave. Uvođenjem elektronske baze i on line pristup bio bi garant veće transparentnosti u sprovođenju Zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu, kao i mogućnost praćenja jedinica lokalnih samouprava u primeni Zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu. Do sada nije adekvatno vršena kontrola zakonitosti u radu nad poverenim poslovima u jedinicama lokalne samouprave, i prvi korak u tom smislu jeste uspostavljanje jedinstvene elektronske baze.

Problem koji je uočen u primeni postojećeg Zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu, na svim nivoima vlasti je mogućnost organa nadležnog za pripremu plana ili programa da donese odluku da se ne pristupi izradi strateške procene uticaja (za planove za koje nije obavezna izrada strateške proceni) i pored negativnog mišljenja organa nadležnog za zaštitu životne sredine. Posledice su da se za te planove i programe i pored mišljenja organa nadležnog za zaštitu životne sredine da je strateška procena potrebna, može doneti odluku o nepristupanju izrade strateške procene.

Takođe uočen je problem što se u primeni Zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu za planove i programe za koji postoji hijerarhijski okvir i usklađenost sa planovima i programima viših hijerarhijskih nivoa, ne koriste već postojeći relevantni podaci već urađenih strateških procena. Posledice su da se sprovodi dvostruka procena.

5) Koja promena se predlaže?

Primena odredbi postojećeg Zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu doprinela je boljem nivou zaštite činilaca životne sredine na nivou planskog procesa,.

Jedna od promena je za poboljšanje kvaliteta izveštaja i strateškoj proceni. Pokazatelj koji potvrđuje navedeni učinak se sastoji u tome što se Novim Zakonom znatnom poboljšava kvalitet izveštaja o strateškoj proceni obaveznim uvođenjem Stručne komisije u postupku davanja mišljenja i primedbi na nacrt izveštaja o strateškoj proceni. Predviđeno je da se Stručna komisija sastoji od eminentnih stručnjaka za određene oblasti kao što su vodoprivreda, rudarstvo energetika itd. Davanje mišljenja Stručne komisije značajno će se poboljšati kvalitet primedbi na nacrt izveštaja o strateškoj proceni, posebno uzimajući u obzir da nadležni organ za zaštitu životne sredine pri davanju saglasnosti na Izveštaj o strateškoj proceni uzeti u obzir mišljenje i primedbe Stručne komisije. Važno je imati u vidu da se Strateška procena radi za planove i programe iz različitih oblasti, tako da je veoma bitno imati mišljenja i primedbe eksperata za potrebne oblasti u zavisnosti od vrste i sektora plana ili programa. Stručna komisija će adekvatno moći da proceni kvalitet i tačnost podataka i korišćenje realnih alternativnih rešenja. Pored Postupka učešća Stručne komisije u davanju mišljenja i primedbi na Izveštaj o strateškoj proceni, istovremeni se sprovodi i postupak učešća zainteresovanih organa i organizacija i javnosti.

Predložena promena se sastoji u propisivanju da organ nadležan za zaštitu životne sredine mora da da saglasnost za odluku o nepristupanju izradi strateške procene uticaja. Novim Zakonom o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu predviđeno je da za planove i programe za koje je moguće doneti odluku o nepristupanju izrade strateške procene uticaja, organ nadležan za zaštitu životne

sredine mora da da saglasnost. Takvim zakonskim rešenjem se postiže da ne može da se donese odluka o nepristupanju izrade strateške procene uticaja bez saglasnosti organa nadležnog za zaštitu životne sredine.

Preloženom promenom se propisuje sprovođenje strateške procene tako što se utvrđuje hijerarhijski okvir, usklađenosti sa planovima i programima viših hijerarhijskih nivoa, korišćenjem relevantnih podataka iz planova i programa višeg hijerarhijskog okvira u cilju izbegavanjem dvostruke procene tamo gde postoje relevantni podaci koji mogu da se koriste. Pokazatelj za učinak je u tome što se koriste već postojeći podaci i izbegava dvostruka procena.

6) Da li je promena zaista neophodna i u kom obimu?

Postojećim Zakonom o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu („Sl. glasnik RS”, br. 135/2004 i 88/2010); Zakonom o zaštiti životne sredine („Sl. glasnik RS”, br. 135/2004, 36/2009 i 72/2009); Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine („Sl. glasnik RS”, br. 014/2016); Zakonom o potvrđivanju Protokola o strateškoj proceni životne sredine uz Konvenciju o proceni uticaja na životnu sredinu u prekograničnom kontekstu (ESPOO kon-vencija), delimično su prenešene odredbe Direktive 2001/42/EZ.

U cilju unapređenja ove oblasti i potpunog usklađivanja nacionalnih sa međunarodnim propisima potrebno je pristupiti izradi novih propisa, uz istovremeno obezbeđivanje koordinisanog uključivanja u taj proces nadležnih organa na svim nivoima

Takođe, s obzirom na kompleksnost ove oblasti, za potpuno sprovođenje propisa potrebno je koordinisano učešće velikog broja nadležnih organa na nacionalnom nivou, njihova vertikalna koordinacija sa regionalnim i lokalnim organima, industrijom i javnošću, kao i bilateralna prekogranična saradnja sa susednim zemljama.

U daljem postupku unapređenja ove oblasti i usklađivanja sa pravnim tekovinama EU, posebno se mora voditi računa o podeli nadležnosti u Republici Srbiji, kako vertikalnoj, tako i horizontalnoj. Na ovaj način, kroz jasno definisane nadležnosti uspostavio bi se institucionalni okvir i stvorili uslovi za potpuno prenošenje i sprovođenje pravnog okvira EU iz ove oblasti i, što je i najvažnije, unapredila bi se zaštita životne sredine u Republici Srbiji.

7) Na koje ciljne grupe će uticati predložena promena? Utvrditi i predstaviti ciljne grupe na koje će promena imati neposredan odnosno posredan uticaj.

Predloženi Predlog zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu imaće pozitivan uticaj na sve segmente društva, jer će se primenom ovog zakona obezbediti izbegavanje, sprečavanje, smanjenje ili otklanjanje svakog značajnijeg štetnog uticaja planova ili programa na životnu sredinu, način praćenja uticaja ovih dokumenata, razumne alternative koje su razmatrane i glavne razloge za odabrano rešenje, što će unaprediti sistem zaštite životne sredine u Republici Srbiji.

Nadležni organi na svim nivoima će morati da obezbede koordinaciju rada i da sarađuju i obezbede mehanizme za saradnju u ovoj oblasti. Predloženim rešenjima u Nacrtu zakona precizno su definisane i obaveze nadležnih organa koje se odnose na informisanje javnosti i učešće u donošenju odluka. Definisano je pravo zainteresovane javnosti da učestvuje u donošenju odluka i da izrazi svoje, a donosiocu odluka da uzme u obzir mišljenja i razloge za zabrinutost koji se mogu odnositi na te odluke, čime se povećava odgovornost i transparentnost procesa

donošenja odluka i doprinosi javnoj svesti o pitanjima u oblasti životne sredine i podršci donesenim odlukama.

8) Da li postoje važeći dokumenti javnih politika kojima bi se mogla ostvariti željena promena i o kojim dokumentima se radi?

Željena politika se ne može ostvariti važećim dokumentima javnih politika.

9) Da li je promenu moguće ostvariti primenom važećih propisa?

Primenom važećih propisa željena promena se ne može ostvariti, već se mora doneti novi propis.

10) Kvantitativno (numerički, statistički) predstaviti očekivane trendove u predmetnoj oblasti, ukoliko se odustane od intervencije (*status quo*).

U slučaju da se ne usvoji novi Zakon o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu neće doći do poboljšanja kvaliteta izrade Izveštaja o strateškoj proceni. Pošto je strateška procena uticaja na životnu sredinu multidisciplinarnog i multisektorskog karaktera, evidentno je da će se obaveznim formiranjem Stručne komisije za ocenu Izveštaja sastavljenog od eksperata za sve bitne oblasti koje mogu da utiču na životnu sredinu, značajno uticati na poboljšanje kvaliteta navedenog izveštaja.

Statistički gledano ukoliko se ne usvoji novi Zakon o SPU, procenat Izveštaja o SP koje će dobiti saglasnost će biti 100 %. Primenom novog Zakona o SPU procenat saglasnosti na Izveštaj o SPU će se delimično smanjiti zbog poboljšane kontrole kvaliteta navedenih izveštaja kroz obavezno učešće Stručne komisije u oceni izveštaja.

11) Kakvo je iskustvo u ostvarivanju ovakvih promena u poređenju sa iskustvom drugih država, odnosno lokalnih samouprava (ako je reč o javnoj politici ili aktu lokalne samouprave)?

Ukoliko poredimo iskustvo drugih država, ostvarivanje željenih promena zahteva izmenu postojećih zakonskih propisa. Kako se navedenim promenama obezbeđuje transpozicija, a zatim i implementacija odgovarajućeg akta Evropske unije, koja je međunarodno preuzeta obaveza Republike Srbije, transpozicija i implementacija ovih akata bila je potrebna i u zemljama koje su članice Evropske unije.

Primena Direktive 2001/42/EZ u Evropskoj uniji je od 2001. godine. Republika Srbija je donela Zakon o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu 2004. godine, koji je bio u saglasnosti sa Direktivom oko 85%.

Zakonom o potvrđivanju Protokola o strateškoj proceni životne sredine uz Konvenciju o proceni uticaja na životnu sredinu u prekograničnom kontekstu (ESPOO konvencija), je 2004. počela da se primenjuje u delu koji se odnosi na prekogranične konsultacije.

Sve države Evropske unije imaju zakone o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu koji su usklađeni sa Direktivom 2001/42/EZ. Nemamo iskustva sa primenom zakona o strateškoj proceni uticaja u tim zemljama.

Ključna pitanja za utvrđivanje ciljeva

1) Zbog čega je neophodno postići željenu promenu na nivou društva? (odgovorom na ovo pitanje definiše se opšti cilj).

Formalni razlozi za donošenje predloženog zakona nalaze se u dokumentima Republike Srbije koji određuju transpoziciju pravnih akata Evropske unije u nacionalni pravni sistem u procesu priključivanja Evropskoj uniji. Tako je u Nacionalnom programu za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije (treća revizija, februar 2018.) utvrđeno da će Direktiva 2001/42/EZ o strateškoj proceni uticaja planova, programa i politika na životnu sredinu biti prenesena u pravni sistem Republike Srbije usvajanjem Zakona o izmenama i dopunama Zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu, kao i podzakonskih akata.

Odredbe Direktive 2001/42/EZ delimično su prenešene u Zakon o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu („Sl. glasnik RS”, br. 135/2004 i 88/2010); Zakon o zaštiti životne sredine („Sl. glasnik RS”, br. 135/2004, 36/2009 i 72/2009); Zakon o izmenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine („Sl. glasnik RS”, br. 014/2016); Zakon o potvrđivanju Protokola o strateškoj proceni životne sredine uz Konvenciju o proceni uticaja na životnu sredinu u prekograničnom kontekstu (ESPOO kon-vencija).

Opšti cilj donošenja Novog Zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu je bolji nivo zaštite životne sredine u procesu izrade i implementacije planova i program i čime bi se obezbedio bolji kvalitet života ljudi i bolja zaštita životne sredine.

2) Šta se predmetnom promenom želi postići? (odgovorom na ovo pitanje definišu se posebni ciljevi, čije postizanje treba da dovode do ostvarenja opšteg cilja. U odnosu na posebne ciljeve, formulišu se mere za njihovo postizanje).

Posebni ciljevi zaštite životne sredine je unapređenje kvaliteta izveštaja o strateškoj proceni na svim nivoima vlasti, bolje sprovođenje učešća i obaveštavanja zainteresovanih organa i organizacija i javnosti u svim fazama procesa strateške procene, uvođenje ocene prihvatljivosti za ekološku mrežu i poboljšanje kvaliteta u donošenju odluka o nepristupanju izrade strateške procene.

Mere za postizanje posebnih ciljeva su sledeće:

- potreba da se poboljša kvalitet ocene izveštaja o strateškoj proceni kroz pojačavanje uloge stručne komisije; uvođenje mogućnosti obrazovanja stručne komisije za ocenu izveštaja o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu;
- potreba za usaglašavanje Zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu sa Uredbom o oceni prihvatljivosti za ekološku mrežu;
- jasnije definisanje postupka sprovođenja javne rasprave i obaveštavanje javnosti o nacrtu plana i izveštaju o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu; uređenje pitanja elektronskog oglašavanja, obaveštavanja, i dostavljanja

informacija zainteresovanoj javnosti u svim fazama postupka strateške procene uticaja;

- uvođenje jedinstvene baze podataka i centralnog veb portala preko kojeg će organi nadležni za pripremu planova i programa obavještavati zainteresovane organe i organizacije i javnost o pokrenutim postupcima strateške procene uticaja, odlukama o nepristupanju izradi strateške procene, nacrtima planova i programa, izveštajima o strateškoj proceni, rokovima i načinima dostavljanja mišljenja, mestu i vremenu održavanja javnih rasprava, prekograničnim konsultacijama i omogućiti elektronski pristup odlukama i dokumentaciji u skladu sa zakonom;
- potreba za poboljšanjem kvaliteta ocene predloga odluka o neizradi strateške procene za određene planove i programe, uzevši u obzir da navedena odluka bez saglasnosti organa nadležnog za zaštitu životne sredine ne može biti doneta.

3) Da li su opšti i posebni ciljevi usklađeni sa važećim dokumentima javnih politika i postojećim pravnim okvirom, a pre svega sa prioritarnim ciljevima Vlade?

Zakon o SPU je usaglašen sa Nacionalnom strategijom održivog razvoja ("Sl.glasnik RS", broj 57/08) koja se odnosi na ravnopravno tretiranje pitanja životne sredine sa ekonomskim i socijalnim razvojem

Pregovaračka pozicija za poglavlje 27 – životna sredina i klimatske promene sadrži odeljak Horizontalno zakonodavstvo u okviru kojeg je definisan status transpozicije Direktiva EU u domaćem zakonodavstvu sa zadatim rokovima za dostizanje pune transpozicije. Takođe, prema prihvaćenim obavezama koje proizilaze iz Sporazuma o formiranju energetske zajednice zemalja jugoistočne Evrope, Republika Srbija je u obavezi da do kraja juna 2022 godine sprovede postupak usvajanja novog Zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu.

4) Na osnovu kojih pokazatelja učinka će biti moguće utvrditi da li je došlo do ostvarivanja opštih odnosno posebnih ciljeva?

Na osnovu Izveštaja o napretku Evropske komisije biće moguće utvrditi da li je došlo do ostvarivanja ciljeva. Takođe, i na osnovu broja i kvaliteta podataka koji budu dostavljeni u informacioni sistem.

Pokazatelji učinka za ostvarivanje opštih ciljeva su sledeći:

Ostvarenje opštih ciljeva se prati kroz pokazatelje iz "Izveštaja o stanju životne sredine u Republike Srbije" koji se izrađuje se za svaku godinu, što je obaveza Agencije za zaštitu životne sredine. Izveštaj o stanju životne sredine daje prikaz stanja životne sredine u Republici Srbiji na bazi dostupnih podataka u trenutku izrade i iz njega se može videti ostvarenje ciljeva i mere zaštite životne sredine koji su definisani strateškim dokumentima. Takođe kroz Izveštaj se može pratiti

uspešnost donetih mera za poboljšanje stanja životne sredine u procesu implementacije planskih dokumenata i sprovođenja mera u okviru njih, čime se obezbeđuje bolja zaštita životne sredine i bolji kvalitet života ljudi.

Pokazatelji učinka za ostvarivanje posebnih ciljeva su sledeći:

- udeo izveštaja o strateškoj proceni uticaja koji su unapređeni na osnovu komentara stručne komisije, u odnosu na ukupan broj dostavljenih izveštaja o strateškoj proceni uticaja;

- udeo izveštaja o strateškoj proceni uticaja na koje su dostavljeni komentari javnosti i zainteresovanih organa i organizacija u odnosu na ukupan broj dostavljenih izveštaja o strateškoj proceni uticaja;

- udeo izveštaja o strateškoj proceni uticaja za koju se sprovodi ocena prihvatljivosti u odnosu na ukupan broj izveštaja o strateškoj proceni uticaja;

- udeo odluka, organa nadležnog za zaštitu životne sredine, o odbijanju saglasnosti za nepristupanje izrade strateške procene uticaja, u odnosu na ukupan broj zahteva za nepristupanje izrade strateške procene uticaja.

PRILOG 4:

Ključna pitanja za identifikovanje opcija javnih politika

1) Koje relevantne opcije (alternativne mere, odnosno grupe mera) za ostvarenje cilja su uzete u razmatranje? Da li je razmatrana „status quo” opcija?

„Status quo” ili druge relevantne opcije nisu razmatrane

„Status quo” opcija nije razmatrana, jer obavezu potpunog transponovanja EU propisa iz ovlasti strateške procene uticaja na životnu sredinu nije moguće izvršiti kroz druge opcije, izuzev kroz izmenu zakonskih odredbi.

Glavna posledica po životnu sredinu, ukoliko bude „status quo” opcija je da će ostati smanjen kvalitet izveštaja na životnu sredinu, a samim tim će uticati na donošenje lošijih odluka po životnu sredinu usvojenih strateških planova i programa. To se naročito odnosi na implementaciju strateških planova i programa, odnosno implementaciju odluka koji su nepovoljne po životnu sredinu.

2) Da li su, pored regulatornih mera, identifikovane i druge opcije za postizanje željene promene i analizirani njihovi potencijalni efekti?

Pored regulatornih mera nisu identifikovane druge opcije za postizanje željene promene, imajući u vidu da se jedino regulatornim merama mogu ispuniti obaveze usklađivanja domaće legislative sa propisima Evropske unije, koji ovu oblast uređuju koherentno i celovito.

Ključni pozitivni efekti regulatornih mera sastoji se u tome što se strateška procena sprovodi za sva sektorska strateška planska dokumenta čija implementacija može znatno negativno da utiče na životnu sredinu. Bilo kojim drugim merama ne bi bilo moguće da se obuhvate svi sektori planskih dokumenata (prostorno i urbanističko planiranje, vodoprivreda, rudarstvo, energetika itd.).

3) Da li su, pored restriktivnih mera (zabrane, ograničenja, sankcije i slično) ispitane i podsticajne mere za postizanje posebnog cilja?

U smislu postizanja posebnih ciljeva koji su definisani kao rezultat primene predloženih rešenja u Predlogu zakona nisu predviđene podsticajne mere.

4) Da li su u okviru razmatranih opcija identifikovane institucionalno upravljačko organizacione mere koje je neophodno sprovesti da bi se postigli posebni ciljevi?

Veliki problem i primeni postojećeg Zakona o strateškoj proceni uticajana životnu sredinu je nedostatak kadrova u jedinicama lokalne samouprave. Nedostatak stručnog kapaciteta u lokalnoj samoupravi je osnovni uzrok nesolidne primene Zakona o strateškoj proceni uticajana životnu sredinu. Takođe postoji i nedostatak kadra na Republičkom nivou koji bi trebalo da kontroliše rad lokalne samouprave.

Trenutno ne postoji jedinstvena elektronska baza koja bi obuhvatila sve postupke strateške procene uticaja na životnu sredinu na svim nivoima odlučivanja – ministarstvo, pokrajinski sekretarijat za zaštitu životne sredine i jedinice lokalne samouprave. Elektronska baza i on line pristup biće garant veće transparentnosti u sprovođenju Zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu, ali i dati mogućnost praćenja jedinica lokalnih samouprava u primeni zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu. Do sada nije adekvatno vršena kontrola zakonitosti u radu nad poverenim poslovima u jedinicama lokalne samouprave, i prvi korak u tom smislu jeste uspostavljanje jedinstvene elektronske baze.

5) Da li se promena može postići kroz sprovođenje informativno edukativnih mera?

Uzevši u obzir da je ova oblast izuzetno kompleksna pre svega usled toga što se odnosi na veliki broj sektora istovremeno, nije moguće kroz informativno edukativne mere da se dođe do promena.

6) Da li ciljne grupe i druge zainteresovane strane iz civilnog i privatnog sektora mogu da budu uključene u proces sprovođenja javne politike, odnosno propisa ili se problem može rešiti isključivo intervencijom javnog sektora?

Predlogom zakona data je mogućnost da se javnost i zainteresovana javnost kao ciljna grupa iz civilnog sektora uključi u proces njegovog sprovođenja,.

U tom smislu, predložena rešenja odnose se i na učešće javnosti u donošenju odluka, kako bi se zainteresovanoj javnosti omogućilo da izrazi svoje mišljenje o određenim planovima i programima, a donosiocu odluka da uzme u obzir mišljenja i razloge za zabrinutost koji se mogu odnositi na te odluke, čime se povećava odgovornost i transparentnost procesa donošenja odluka i doprinosi javnoj svesti o pitanjima u oblasti životne sredine i podršci donesenim odlukama.

7) Da li postoje raspoloživi, odnosno potencijalni resursi za sprovođenje identifikovanih opcija?

Postoje određeni raspoloživi i potencijalni kapaciteti za sprovođenje identifikovane opcije, ali je potrebno jačanje administrativnih kapaciteta, kako za vođenje upravnih postupaka u ovoj oblasti, tako i za potrebe inspekcijskih nadzora.

8) Koja opcija je izabrana za sprovođenje i na osnovu čega je procenjeno da će se tom opcijom postići željena promena i ostvarenje utvrđenih ciljeva?

Nakon izvršene analize u okviru Priloga 2, identifikovanih problema, kao i njihovih uzroka i posledica, izabrana je kao opcija donošenje novog Zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu, kojim se uređuju pravila sprovođenja postupka utvrđivanja i procene uticaja planova, programa, strategija i osnova na činioce životne sredine i izbegavanja, sprečavanja, smanjenja i, gde je to moguće, otklanjanja svakog značajnijeg štetnog uticaja na životnu sredinu u Republici Srbiji i kojim se u domaće zakonodavstvo prenosi Direktiva 2001/42/EZ. Predloženim rešenjima preciznije se uređuju prava i obaveze predlagača planova, programa, strategija i osnova, obaveze nadležnih organa, informisanje, javne konsultacije i učešće u odlučivanju, inspekcijski nadzor, kaznene odredbe i drugo, što će doprineti da se prevaziđu uočeni problemi u ovoj oblasti.

PRILOG 5:

Ključna pitanja za analizu finansijskih efekata

1) Kakve će efekte izabrana opcija imati na javne prihode i rashode u srednjem i dugom roku?

Efekat izabrane opcije na javne rashode će se ogledati kroz troškove rada nadležnog organa u vođenju predviđenog upravnog postupka.

2) Da li je finansijske resurse za sprovođenje izabrane opcije potrebno obezbediti u budžetu, ili iz drugih izvora finansiranja i kojih?

Za sprovođenje izabrane opcije potrebno je predvideti određena budžetska sredstva.

Budžetska sredstva treba predvideti za nadoknadu učesnicima stručne komisije u postupku davanja mišljenja i ocene izveštaja o strateškoj proceni. Ta sredstva se obezbeđuju iz republičkih, pokrajinskih i lokalnih izvora. Takođe izrada informacionog sistema se finansira iz republičkog budžeta.

3) Kako će sprovođenje izabrane opcije uticati na međunarodne finansijske obaveze?

Izabrana opcija ne uvodi međunarodne finansijske obaveze.

4) Koliki su procenjeni troškovi uvođenja promena koji proističu iz sprovođenja izabrane opcije (osnivanje novih institucija, restrukturiranje postojećih institucija i obuka državnih službenika) iskazani u kategorijama kapitalnih troškova, tekućih troškova i zarada?

Izabrana opcija ne pretpostavlja osnivanje novih institucija ni restrukturiranje postojećih, niti posebne obuke za državne službenike.

5) Da li je moguće finansirati rashode izabrane opcije kroz redistribuciju postojećih sredstava?

Troškovi koji proističu iz sprovođenja izabrane opcije nemaju uticaj na redovno planiranje budžeta Republike Srbije.

6) Kakvi će biti efekti sprovođenja izabrane opcije na rashode drugih institucija?

Sprovođenje izabrane opcije ne može imati vanredne uticaje na budžet drugih institucija.

PRILOG 6:

Ključna pitanja za analizu ekonomskih efekata

1) Koje troškove i koristi (materijalne i nematerijalne) će izabrana opcija prouzrokovati privredi, pojedinoj grani, odnosno određenoj kategoriji privrednih subjekata?

Izabrana opcija ne utiče direktno na privredu i uticaj njenog sprovođenja može biti vidljiv sprovođenjem predmetnih planova, programa i politika.

2) Da li izabrana opcija utiče na konkurentnost privrednih subjekata na domaćem i inostranom tržištu (uključujući i efekte na konkurentnost cena) i na koji način?

Izabrana opcija posledično može uticati na rad, a samim tim i na konkurentnost privrednih subjekata, kroz implementaciju predmetnih planova, programa i politika.

3) Da li izabrane opcije utiču na uslove konkurencije i na koji način?

Izabrane opcije ne utiču na uslove konkurencije.

4) Da li izabrana opcija utiče na transfer tehnologije i/ili primenu tehničko-tehnoloških, organizacionih i poslovnih inovacija i na koji način?

Izabrana opcija ne propisuje obavezan transfer tehnologije i/ili primenu tehničko-tehnoloških, organizacionih i poslovnih inovacija.

5) Da li izabrana opcija utiče na društveno bogatstvo i njegovu raspodelu i na koji način?

Izabrana opcija ne utiče na društveno bogatstvo i njegovu raspodelu.

6) Kakve će efekte izabrana opcija imati na kvalitet i status radne snage (prava, obaveze i odgovornosti), kao i prava, obaveze i odgovornosti poslodavaca?

Izabrana opcija nema efekata na kvalitet i status radne snage, niti uvodi nova prava, obaveze i odgovornosti nosilaca projekata kao poslodavaca.

PRILOG 7:

Ključna pitanja za analizu efekata na društvo

1) Kolike troškove i koristi (materijalne i nematerijalne) će izabrana opcija prouzrokovati građanima?

Primena ovog zakona neće prouzrokovati dodatne troškove građanima, ali korist hoće, imajući u vidu značajne neposredne i posredne uticaje planova, programa i politika na činioce životne sredine. Štaviše, takvi uticaji i nedostatak njihove procene često uzrokuju značajne ekonomske gubitke i remete održivi rast. Izabrana opcija propisuje obaveze predlagača planova, programa i politika u cilju smanjenja utvrđenih, opisanih i procenjenih uticaja na životnu sredinu i obavezno informisanje građana o ishodima sprovođenja projekata.

2) Da li će efekti realizacije izabrane opcije štetno uticati na neku specifičnu grupu populacije i da li će to negativno uticati na uspešno sprovođenje te opcije, kao i koje mere treba preduzeti da bi se ovi rizici sveli na minimum?

Efekti realizacije izabrane opcije neće štetno uticati na neku specifičnu grupu populacije, već će imati pozitivne uticaje u smislu unapređenja zaštite životne sredine u celini, a taj pozitivni uticaj ni na koji način neće negativno uticati na uspešno sprovođenje te opcije.

3) Na koje društvene grupe, a posebno na koje osetljive društvene grupe, bi uticale mere izabrane opcije i kako bi se taj uticaj ogledao (pre svega na siromašne i socijalno isključene pojedince i grupe, kao što su osobe sa invaliditetom, deca, mladi, žene, stariji preko 65 godina, pripadnici romske nacionalne manjine, neobrazovani, nezaposleni, izbegla i interno raseljena lica i stanovništvo ruralnih sredina i druge osetljive društvene grupe)?

Mere izabrane opcije nemaju uticaj na društvene grupe ponaosob, već na društvo u celini, i to pozitivan uticaj, kroz unapređenja zaštite životne sredine u celini.

4) Da li bi i na koji način izabrana opcija uticala na tržište rada i zapošljavanje, kao i na uslove za rad (npr. promene u stopama zaposlenosti, otpuštanje tehnoloških viškova, ukinuta ili novoformirana radna mesta, postojeća prava i obaveze radnika, potrebe za prekvalifikacijama ili dodatnim obukama koje nameće tržište rada, rodnu ravnopravnost, ranjive grupe i oblike njihovog zapošljavanja i slično)?

Izabrana opcija ne bi uticala na tržište rada i zapošljavanje.

5) Da li izabrane opcije omogućavaju ravnopravan tretman, ili dovode do direktne ili indirektno diskriminacije različitih kategorija lica (npr. na osnovu nacionalne pripadnosti, etničkog porekla, jezika, pola, rodnog identiteta, invaliditeta, starosne dobi, seksualne orijentacije, bračnog statusa ili drugih ličnih svojstava)?

Izabrane opcije omogućavaju ravnopravan tretman i ne dovode do direktne ili indirektno diskriminacije različitih kategorija lica.

6) Da li bi izabrana opcija mogla da utiče na cene roba i usluga i životni standard stanovništva, na koji način i u kojem obimu?

Izabrana opcija ne utiče na cene roba i usluga i životni standard stanovništva.

7) Da li bi se realizacijom izabranih opcija pozitivno uticalo na promenu socijalne situacije u nekom određenom regionu ili okrugu i na koji način?

Realizacijom izabranih opcija se ne utiče na promenu socijalne situacije u nekom određenom regionu ili okrugu.

8) Da li bi se realizacijom izabrane opcije uticalo na promene u finansiranju, kvalitetu ili dostupnosti sistema socijalne zaštite, zdravstvenog sistema ili sistema obrazovanja, posebno u smislu jednakog pristupa uslugama i pravima za osetljive grupe i na koji način?

Realizacijom izabranih opcija se ne utiče na promene u finansiranju, kvalitetu ili dostupnosti sistema socijalne zaštite, zdravstvenog sistema ili sistema obrazovanja, posebno u smislu jednakog pristupa uslugama i pravima za osetljive grupe.

PRILOG 8:

Ključna pitanja za analizu efekata na životnu sredinu

1) Da li izabrana opcija utiče i u kojem obimu utiče na životnu sredinu, uključujući efekte na kvalitet vode, vazduha i zemljišta, kvalitet hrane, urbanu ekologiju i upravljanje otpadom, sirovine, energetska efikasnost i obnovljive izvore energije?

Izabrana opcija pozitivno utiče na životnu sredinu, prvenstveno kroz utvrđivanja mogućih značajnih uticaja na životnu sredinu usled implementacije planova i programa. Utvrđivanjem mera za smanjenje negativnih uticaja značajno se postiže poboljšanje uticaja na kvalitet životne sredine, kao i na smanjenje moguće

degradacije i zagađenje vode, zemljišta, vazduha i biodiverziteta usled implementacije planova i programa.

2) Da li izabrana opcija utiče na kvalitet i strukturu ekosistema, uključujući i integritet i biodiverzitet ekosistema, kao i floru i faunu?

Izabrana opcija pozitivno utiče na kvalitet i strukturu ekosistema, uključujući i integritet i biodiverzitet ekosistema, kao i floru i faunu, jer se obezbeđuje očuvanje staništa, ekosistema i vrsta, očuvanje izvorne genetičke raznovrsnosti, održavanje prirodnih ekoloških procesa koji mogu biti ugroženi sprovođenjem projekata.

3) Da li izabrana opcija utiče na zdravlje ljudi?

Izabrana opcija ima za cilj da pozitivno utiče na zdravlje ljudi, smanjujući rizik od značajne neposredne i posredne uticaje planova i programa na činioce životne sredine.

4) Da li izabrana opcija predstavlja rizik po životnu sredinu i zdravlje ljudi i da li se dopunskim merama može uticati na smanjenje tih rizika?

Izabrana opcija ima za cilj izbegavanje, sprečavanje, smanjenje i, gde je to moguće, otklanjanje svakog značajnijeg štetnog uticaja, kao i uvećanje pozitivnog uticaja planova, programa i politika na životnu sredinu, čime se pozitivno utiče na život i zdravlje ljudi.

5) Da li izabrana opcija utiče na zaštitu i korišćenje zemljišta u skladu sa propisima koji uređuju predmetnu oblast?

Izabrana opcija ima za cilj izbegavanje, sprečavanje, smanjenje i, gde je to moguće, otklanjanje svakog značajnijeg štetnog uticaja, kao i uvećanje pozitivnog uticaja planova, programa i politika na životnu sredinu, čime se pozitivno utiče na život i zdravlje ljudi, kao i na zemljište.

Dodatno, izabrana opcija propisuje i adekvatno planiranje prostora, jer jasno definiše načine praćenja uticaja planova, programa i politika na životnu sredinu, razumne alternative koje su razmatrane, kao i glavne razloge za odabrana rešenja, kako bi se pružila veća zaštita stambenih područja, površina javne namene i životne sredine, uključujući prirodna i osetljiva područja od posebnog značaja za zaštitu.

PRILOG 9:

Ključna pitanja za analizu upravljačkih efekata

1) Da li se izabranom opcijom uvode organizacione, upravljačke ili institucionalne promene i koje su to promene?

Izabranom opcijom uvodi se izrada centralne baze podataka. Centralnu bazu podataka uvodi Ministarstvo zaštite životne sredine. Koordinaciju i kontrolu unošenja podataka u bazu će raditi Ministarstvo zaštite životne sredine. Podatke će da unositi organi nadležni za donošenje planova i programa. Za formiranje i primene centralne baze podataka treba sprovesti određene aktivnosti koje se odnose na obuku zaposlenih, tehničko tehnološke i organizacione promene, koje će Ministarstvo

zaštite životne sredine sprovesti u roku od dve godine od donošenja novog Zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu.

Nedovoljno kvalitetna primena Zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu na svim nivoima vlasti će se rešiti prijemom stručnih kadrova i njihovom edukacijom za primenu navedenog Zakona. Za sve kadrove će se sprovesti seminari i radionice za svaki segment primene novog Zakona o strateškoj proceni uticajana životnu sredinu.

2) Da li postojeća javna uprava ima kapacitet za sprovođenje izabrane opcije (uključujući i kvalitet i kvantitet raspoloživih kapaciteta) i da li je potrebno preduzeti određene mere za poboljšanje tih kapaciteta?

Postojeća javna uprava ima određene kapacitete za sprovođenje izabrane opcije, ali je potrebno jačanje administrativnih kapaciteta, kako za vođenje upravnih postupaka u ovoj oblasti, tako i za potrebe inspekcijских nadzora, posebno imajući u vidu starosnu strukturu zaposlenih.

3) Da li je za realizaciju izabrane opcije bilo potrebno izvršiti restrukturiranje postojećeg državnog organa, odnosno drugog subjekta javnog sektora (npr. proširenje, ukidanje, promene funkcija/hijerarhije, unapređenje tehničkih i ljudskih kapaciteta i sl.) i u kojem vremenskom periodu je to potrebno sprovesti?

Za realizaciju izabrane opcije nije potrebno restrukturiranje postojećeg državnog organa.

4) Da li je izabrana opcija u saglasnosti sa važećim propisima, međunarodnim sporazumima i usvojenim dokumentima javnih politika?

Da, izabrana opcija je u saglasnosti sa važećim propisima, međunarodnim sporazumima i usvojenim dokumentima javnih politika.

5) Da li izabrana opcija utiče na vladavinu prava i bezbednost?

Izabrana opcija predviđa pozitivan uticaj na vladavinu prava i bezbednost kroz jasno propisana prava i obaveze predlagača planova, programa i politika i državnih organa, kao i sistem nadzora nad sprovođenjem propisanih obaveza.

6) Da li izabrana opcija utiče na odgovornost i transparentnost rada javne uprave i na koji način?

Izabrana opcija pozitivno utiče na odgovornost i transparentnost rada državnog organa, kroz jasno propisane obaveze državnog organa i jasno propisane obaveze, kako predlagača, tako i državnog organa u informisanju javnosti i dostupnosti informacija građanima.

7) Koje dodatne mere treba sprovesti i koliko vremena će biti potrebno da se sprovede izabrana opcija i obezbedi njeno kasnije dosledno sprovođenje, odnosno njena održivost?

Da bi se izabrana opcija sprovela, potrebno je usvojiti podzakonske akte. Predviđeno je da se podzakonski akti neophodni za sprovođenje izabrane opcije usvoje u roku od 6 meseci od stupanja na snagu izabrane opcije, a da se ostali podzakonski akti, koji nisu od ključnog značaja za početak sprovođenja izabrane opcija i kojima se obezbeđuje kasnije dosledno sprovođenje i održivost, usvoje u roku od 12 meseci od stupanja na snagu izabrane opcije.

PRILOG 10:

Ključna pitanja za analizu rizika

1) Da li je za sprovođenje izabrane opcije obezbeđena podrška svih ključnih zainteresovanih strana i ciljnih grupa? Da li je sprovođenje izabrane opcije prioritet za donosiocce odluka u narednom periodu (Narodnu skupštinu, Vladu, državne organe i slično)?

Radi izrade Predloga zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu formirana je radna grupa sačinjena od predstavnika Ministarstva zaštite životne sredine i Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture a sa ciljem da se na najbolji način definišu pojedinačne odredbe i preciziraju najbolja rešenja.

Sprovođenje izabrane opcije je prioritet za ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine.

2) Da li su obezbeđena finansijska sredstva za sprovođenje izabrane opcije? Da li je za sprovođenje izabrane opcije obezbeđeno dovoljno vremena za sprovođenje postupka javne nabavke ukoliko je ona potrebna?

Finansijska sredstva za sprovođenje Zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu planiraće se u okviru limita na razdelu Ministarstva zaštite životne sredine koji će biti opredeljeni od strane Ministarstva finansija u skladu sa bilansnim mogućnostima.

3) Da li postoji još neki rizik za sprovođenje izabrane opcije?

Ne postoje dodatni rizici.

SPROVOĐENJE KONSULTATIVNOG PROCESA

U postupku pripreme Nacrta zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu, Ministarstvo zaštite životne sredine sprovelo je javne konsultacije o Nacrtu zakona, u periodu od 17. novembra do 1. decembra 2021. godine.

Tekst Nacrta zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu objavljen je na zvaničnoj internet stranici Ministarstva zaštite životne sredine, a sva zainteresovana lica bila su u mogućnosti da primedbe, predloge, sugestije i komentare dostave elektronskim putem.

Javnim konsultacijama o prvom Nacrtu zakona prisustvovali su predstavnici državnih organa i organizacija, privrednih subjekata i druga zainteresovana lica u oblasti zaštite životne sredine:

1. Ministarstvo zaštite životne sredine;
2. Minsitarstva zdravlja;
3. Instuta za arhitekturu i urbanizam Srbije;
4. Gradska uprava Novog Sada;
5. Gradska uprava grada Pančeva;
6. Gradska uprava Niš;
7. Gradska uprava Subotica;
8. Elektrovrirede Srbije.

Komentare, primedbe i sugestije dostavili su:

1. Dragana Jelisavac Erdeljan, Ministarstvo rudarstva i energetike;
2. Slavica Jevtić, Ministarstvo zdravlja;
3. JP „Elektroprivreda Srbije“;
4. Gradska uprava grada Pančeva, sekretarijat za zaštitu životne sredine;
5. Gordana Gavrilović i Žika Reh, Gradska uprava Subotica, Sekretarijat za poljoprivredu i zaštitu životne sredine;
6. Mirjana Jovanović, Koalicija 27;
7. dr Boško Josimović, Instut za arhitekturu i urbanizam Srbije;
8. Aleksandra Laketa, Gradska uprava Novog Sada;
9. Nebojša Petrović, EMS a.d. Beograd;
10. Marija Ćorić, opštinska uprava Srbobran;
11. Evica Rajić, Ecologica Urbo, Kragujevac;
12. Aleksandra Aleksić, NIS a.d.;
13. Jovana Savić, gradska uprava za imovinu i održivi razvoj Niš;

Značajni broj primedbi je dao Institut za arhitekturu i urbanizam Srbije, kao obrađivač velikog broja strateških procena uticaja na životnu sredinu. Njihove, kao i sve ostale primedbe su razmotrene i pojedine su prihvaćene. Većina značajnih primedbi koje su bile prihvaćene ili koje nisu bile prihvaćene odnosile su se na sledeće:

- Zahtev da se formiranje stručne komisije bude obavezno. Primedba je prihvaćena;
- Potrebno je da se precizira prihvatljivost, starost i kvalitet podataka iz prethodno sprovedenih strateških procena koje pripadaju istoj hijerarhijskoj strukturi. Primedba je delimično prihvaćena pa je članom 7. stav 3. propisano sledeće" Podaci iz ranije sprovedenih strateških procena moraju biti ažurni, pouzdani i prikazani na takav način da se na osnovu njih mogu pouzdano utvrditi, opisati i proceniti određeni mogući uticaji planova i programa na činioce životne sredine";
- Član 11. Stav 1. treba dopuniti tako da glasi: Organ nadležan za pripremu plana i programa ili finansijer plana i programa odlučuje o izboru obrađivača izveštaja o strateškoj proceni uticaja. Primedba nije prihvaćena pošto je jedino organ nadležan za pripremu planova i programa zadužen za izbor obrađivača izveštaja o strateškoj proceni;
- Član 11. Izbor obrađivača izveštaja o strateškoj proceni. Sve su češće primedbe zainteresovanih strana, posebno NVO u vezi izbora obrađivača SPU, odnosno postavlja se pitanje da li ista firma može da radi i planska dokumenta i SPU.

Primedba nije prihvaćena pošto to nije u skladu sa SEA Direktivom. Takođe članom 11. je da izbor obrađivača plana ili programa i izbor obrađivača strateške procene uticaja zavisi od odluke Organa nadležnog za pripremu plana i programa.

- Član 23-28. Potrebno je zakonom omogućiti vremensko usklađivanje, odnosno mogućnost istovremenog sprovođenja svih ili bar pojedinih faza u postupku SPU formulisanih u članovima 23.-27. kako bi se vremenski racionalizovao postupak SPU odnosno omogućio u isto vreme rad stručne komisije i organizacija i učešće javnosti. Primedba je prihvaćena;

Dostavljene su primedbe i komentari od strane predstavnika državnih organa i organizacija, privrednih subjekata i druga zainteresovana lica u oblasti zaštite životne sredine, koje su razmotrene, pripremljen je Izveštaja o sprovedenoj javnoj raspravi i objavljen na internet stranici Ministarstva zaštite životne sredine.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada

Obrađivač: Ministarstvo zaštite životne sredine

2. Naziv propisa

Predlog zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu
Law on Strategic Environmental Impact Assessment

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

a) Odredba Sporazuma koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa.

Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju (SSP), Naslov VIII – Politike saradnje, član 111. - Životna sredina.

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma.

- član 111, opšti rok, Naslov VI, (član 72.)

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma.

- SSP, Naslov VIII – Politike saradnje, član 111. - Životna sredina;
- ispunjava u potpunosti

Predlog zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu je u skladu sa članom 111. SSP jer doprinosi saradnji u oblasti životne sredine kroz usklađivanje srpskih propisa sa Direktivama EU i sa onim pravnim tekovinama EU kojima se predviđa da države članice same bliže uređuju pojedina pitanja u ovoj oblasti koja nisu detaljno uređena propisima EU.

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma.

Ne postoje

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

Donošenje Zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu predviđeno je Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina EU, četvrti kvartal 2022. godine.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima.

-Ugovor o funkcionisanju Evropske Unije III – Politike EU i unutrašnje mere, Naslov HH – životna sredina, član 191.

Treaty on the Functioning of the European Union, article 191. (OJ C83)

- potpuno usklađeno

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima.

Zakonom o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu izvršeno je usaglašavanje sa sledećim sekundarnim izvorima prava EU:

Directive 2001/42/EC of the European Parliament and of the Council of 27 June 2001 on the assessment of the effects of certain plans and programmes on the environment

Direktivom 2001/42/ES o proceni uticaja određenih planova i programa na životnu sredinu

-Delimično usklađeno

Potpuno prenošenje Direktive 2001/42/ES planirano je usvajanjem Zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu i donošenjem podzakonskih akata. Biće postignuta potpuna usklađenost usvajanjem dva Pravilnika, Pravilnik o izboru i radu stručne komisije i Pravilnik o načinu obaveštavanja javnosti i sprovođenja javne rasprave o nacrtu plana i programa i izveštaju o strateškoj proceni

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima.

-Ne postoje

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost.

Zakonom o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu će se postići delimična usklađenost propisa sa propisima EU iz oblasti procene uticaja određenih planova i programa na životnu sredinu, a potpuna usklađenost će se postići usvajanjem podzakonskih akata

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

Potpuna usklađenost će se postići usvajanjem podzakonskih akata

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

Predloženim Zakonom o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu vrši se transponovanje odredbi Direktivom 2001/42/ES o proceni uticaja određenih planova i programa na životnu sredinu. Iz tog razloga potrebno je popuniti Tabelu usklađenosti propisa.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

Direktiva 2001/42/ES nije prevedena na srpski jezik.

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

Zakon o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu nije preveden na službene jezike EU.

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

U izradi Zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu učestvovala je Radna grupa formirana 2018. godine.

1. DIRECTIVE 2001/42/EC OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 27 June 2001 on the assessment of the effects of certain plans and programmes on the environment					2. (CELEX) 32001L0042		
Direktiva Evropskog parlamenta i Saveta 2001/42/EC od 27. Juna 2001. godine o proceni uticaja određenih planova i programa na životnu sredinu							
3. Ovlašćeni predlagač: Vlada Obrađivač: Ministarstvo zaštite životne sredine					4.maj 2023. godine		
Naziv propisa čije odredbe su predmet analize usklađenosti sa propisom Evropske unije Predlog zakona o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu					6. NPAA: 2022-519		
7. Usklađenost odredaba propisa sa odredbama propisa EU							
a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)	đ)
Odredba propisa EU (član, stav, podstav, tačka, aneks)	Sadržina odredbe	Odredbe propisa (član, stav, tačka)	Sadržina odredbe	Usklađenost odredbe propisa sa odredbom propisa EU (potpuno usklađeno, delimično usklađeno, neusklađeno, neprenosivo)	Razlozi za delimičnu usklađenost, neusklađenost ili neprenosivost	Predviđeni datum za postizanje potpune usklađenosti	Napomena o usklađenosti propisa sa propisima EU

1.	<p>Objectives</p> <p>The objective of this Directive is to provide for a high level of protection of the environment and to contribute to the integration of environmental considerations into the preparation and adoption of plans and programmes with a view to promoting sustainable development, by ensuring that, in accordance with this Directive, an environmental assessment is carried out of certain plans and programmes which are likely to have significant effects on the environment.</p>	Član 1.	Ovim zakonom uređuju se uslovi, način i postupak vršenja procene uticaja na životnu sredinu (u daljem tekstu: strateška procena), strategija i programa koji se donose u skladu sa zakonom kojim se uređuje planski sistem (u daljem tekstu: programi), prostornih i urbanističkih planova definisanih zakonom kojim se uređuje prostorno i urbanističko planiranje, kao i planova i osnova koji se donose u skladu sa drugim zakonima (u daljem tekstu: planovi) u postupku pripreme i usvajanja planova i programa.	Odredba je potpuno usklađena	Odredba je opšta i sadrži predmet Direktive		
2.a)	<p>Definitions</p> <p>For the purpose of this directive</p>	Član 3. stav 1. tačka 1	1) planovi i programi jesu svi razvojni ili drugi planovi i programi, osnove, strategije, uključujući i njihove izmene,	Odredba je potpuno usklađena			

	<p>(a) plans and programmes' shall mean plans and programmes, including those co-financed by the European Community, as well as any modifications to them:</p> <ul style="list-style-type: none"> — which are subject to preparation and/or adoption by an authority at national, regional or local level or which are prepared by an authority for adoption, through a legislative procedure by Parliament or Government, and — which are required by legislative, regulatory or administrative provisions; 		<p>koje priprema i/ili usvaja organ na republičkom, pokrajinskom ili lokalnom nivou, ili koje nadležni organ priprema za odgovarajući postupak usvajanja u Narodnoj skupštini ili Vladi, odnosno skupštini ili izvršnom organu autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave, planski dokumenti javnih politika koji se donose na osnovu zakona kojim se uređuje planski sistem, planovi i programi čija se izrada sufinansira iz predpristupnih fondova Evropske unije, kao i planovi i programi koji se donose na osnovu propisa (u daljem tekstu: planovi i programi);</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--

2.b)	(b) 'environmental assessment' shall mean the preparation of an environmental report, the carrying out of consultations, the taking into account of the environmental report and the results of the consultations in decision-making and the provision of information on the decision in accordance with Articles 4 to 9;	Član 3. stav 1. tačka 2.	2) strateška procena uticaja određenih planova i programa na životnu sredinu podrazumeva pripremu izveštaja o strateškoj proceni, sprovođenje postupka konsultacija javnosti i zainteresovanih organa i organizacija, uvažavanje izveštaja i rezultata konsultacija u postupku odlučivanja i donošenja ili usvajanja određenih planova i programa, kao i pružanje informacija i podataka o donetoj odluci javnosti i zainteresovanim organima i organizacijama;	Odredba je potpuno usklađena			
2.c)	(c) 'environmental report' shall mean the part of the plan or programme documentation containing the information required in Article 5 and Annex I;	Član 3. stav 1. tačka 3.	3) izveštaj o strateškoj proceni je dokument koji je sastavni deo planaske dokumentacije koja se prilaže uz plan ili program i sadrži identifikaciju, opis, vrednovanje i procenu mogućih neposrednih, posrednih, sekundarnih, kumulativnih, prekograničnih, kratkoročnih, srednjoročnih i dugoročnih, trajnih i privremenih, pozitivnih i negativnih značajnih uticaja na životnu sredinu radi realizacije plana i programa, kao i glavne	Odredba je potpuno usklađena			

			varijante koje je organ nadležan za pripremu plana i programa razmatrao u odnosu na ciljeve i geografski obuhvat plana ili programa čije donošenje predlaže.				
2.d)	(d) 'The public' shall mean one or more natural or legal persons and, in accordance with national legislation or practice, their associations, organisations or groups	Član 3. stav 1. tačka 5.	5) javnost obuhvata jedno ili više fizičkih ili pravnih lica, njihova udruženja, organizacije ili grupe;	Odredba je potpuno usklađena			
3.1.	Scope An environmental assessment, in accordance with Articles 4 to 9, shall be carried out for plans and programmes referred to in paragraphs 2 to 4 which are likely to have significant environmental effects.	Član 5. stav 1.	Strateška procena uticaja na životnu sredinu vrši se obavezno za planove i programe kada postoji mogućnost da njihova primena izazove značajne negativne posledice po životnu sredinu, i to za:	Odredba je potpuno usklađena			

3.2.a)	<p>Subject to paragraph 3, an environmental assessment shall be carried out for all plans and programmes,</p> <p>(a) which are prepared for agriculture, forestry, fisheries, energy, industry, transport, waste management, water management, telecommunications, tourism, town and country planning or land use and which set the framework for future development consent of projects listed in Annexes I and II to Directive 85/337/EEC, or</p>	Član 5. stav 1. tačka 1.	1) sve planove i programe koji se pripremaju u oblasti prostornog i urbanističkog planiranja ili korišćenja zemljišta, poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, lovstva, energetike, rudarstva, industrije, saobraćaja, upravljanja otpadom, upravljanja vodama, telekomunikacija, turizma, očuvanja prirodnih staništa i divlje flore i faune, klimatskih promena, kojima se uspostavlja okvir za odobravanje projekata određenih propisima kojima se uređuje postupak procene uticaja na životnu sredinu;	Odredba je potpuno usklađena			
3.2.b)	(b) which, in view of the likely effect on sites, have been determined to require an assessment pursuant to Article 6 or 7 of Directive 92/43/EEC.	Član 5. stav 1. tačka 2.	2) planove i programe koji podležu oceni prihvatljivosti za ekološku mrežu u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita prirode;	Odredba je potpuno usklađena			

3.3.	Plans and programmes referred to in paragraph 2 which determine the use of small areas at local level and minor modifications to plans and programmes referred to in paragraph 2 shall require an environmental assessment only where the Member States determine that they are likely to have significant environmental effects.	Član 5. stav 2.	Odluku o strateškoj proceni za planove i programe iz stava 1. ovog člana kojima je predviđeno korišćenje manjih površina na lokalnom nivou ili u slučaju manjih izmena planova i programa, kao i za planove i programe koji nisu navedeni u stavu 1. ovog člana, donosi organ nadležan za pripremu plana i programa ako, na osnovu kriterijumima propisanih ovim zakonom, utvrdi da postoji mogućnost značajnih uticaja na životnu sredinu.	Odredba je potpuno usklađena			
3.4.	Member States shall determine whether plans and programmes, other than those referred to in paragraph 2, which set the framework for future development consent of projects, are likely to have significant environmental effects.	Član 5. stav 2.	Odluku o strateškoj proceni za planove i programe iz stava 1. ovog člana kojima je predviđeno korišćenje manjih površina na lokalnom nivou ili u slučaju manjih izmena planova i programa, kao i za planove i programe koji nisu navedeni u stavu 1. ovog člana, donosi organ nadležan za pripremu plana i programa ako, na osnovu kriterijumima propisanih ovim zakonom, utvrdi da postoji mogućnost značajnih uticaja na	Odredba je potpuno usklađena			

			životnu sredinu.				
3.5.	Member States shall determine whether plans or programmes referred to in paragraphs 3 and 4 are likely to have significant environmental effects either through case-by-case examination or by specifying types of plans and programmes or by combining both approaches. For this purpose Member States shall in all cases take into account relevant criteria set out in Annex II, in order to ensure that plans and programmes with likely significant effects on the environment are covered by this Directive.	Član 6. stav 1 i 2. Član 10. stav 2.	Član 6. Kriterijumi za utvrđivanje mogućnosti značajnih neposrednih i posrednih uticaja na životnu sredinu sprovođenja planova i programa i donošenje odluke o potrebi izradi strateške procene za planove i programe iz člana 5. stav 2. ovog zakona sadržani su u Prilogu I ovog zakona koji je odštampan uz ovaj zakon i čini njegov sastavni deo. Organ nadležan za pripremu plana i programa primenjuje kriterijume iz stava 1. ovog člana za određivanje pitanja, problema i relevantnih podataka koje mora da obuhvati izveštaj o	Odredba je potpuno usklađena			

		<p>strateškoj proceni za planove i programe iz člana 5. ovog zakona.</p> <p>Član 10.</p> <p>Odluka iz stava 1. ovog člana sadrži naročito:</p> <ol style="list-style-type: none">1) podatke o vrsti i geografskom obuhvatu plana i programa;2) podatke o razlozima, ciljevima i problemima koje rešava i planskom i programskom osnovu donošenja plana i programa;3) odluku nadležnog organa donetu u postupku prethodne ocene prihvatljivosti za planove i programe koji samostalno ili zajedno sa drugim planom i programom, projektom, radovima ili aktivnostima, mogu da imaju uticaja na ciljeve očuvanja i celovitost područja ekološke mreže;4) saglasnost organa nadležnog za zaštitu životne sredine;				
--	--	---	--	--	--	--

			<p>5) razloge da se ne sprovodi postupak strateške procene prema kriterijumima iz člana 6. stav 1. ovog zakona;</p> <p>6) druge relevantne podatke na osnovu kojih je odlučeno da se ne sprovodi postupak strateške procene.</p>				
3.6.	In the case-by-case examination and in specifying types of plans and programmes in accordance with paragraph 5, the authorities referred to in Article 6(3) shall be consulted.	Član 9. stav 1.	Odluku o sprovođenju postupka strateške procene donosi organ nadležan za pripremu plana i programa po prethodno pribavljenom mišljenju organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine i drugih zainteresovanih organa i organizacija.	Odredba je potpuno usklađena			

3.7.	Member States shall ensure that their conclusions pursuant to paragraph 5, including the reasons for not requiring an environmental assessment pursuant to Articles 4 to 9, are made available to the public.	Član 10. stav 4.i 5. i 6.	<p>Odluka iz stava 1. ovog člana je sastavni deo obaveštenja o početku izrade programa koji se objavljuje na internet stranici, odnosno na portalu e-konsultacije-organa nadležnog za pripremu programa.</p> <p>Odluka iz stava 1. ovog člana je sastavni deo odluke o pripremi plana i objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije", službenom glasilu autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave.</p> <p>Organ nadležan za pripremu plana i programa dužan je da o odluci iz stava 1. ovog člana obavesti zainteresovane organe i organizacije i javnost putem svoje internet stranice, kao i centralnog veb portala posebno namenjenog obaveštavanju o postupcima strateške procene.</p>	Odredba je potpuno usklađena			
3.8.	The following plans and programmes are not subject to this Directive: — plans and programmes the sole purpose of which	Član 2.	Odredbe ovog zakona ne odnose se na planove i programe namenjene odbrani zemlje, na planove i programe namenjene ublažavanju i otklanjanju	Odredba je potpuno usklađena			

	<p>is to serve national defence or civil emergency,</p> <p>— financial or budget plans and programmes.</p>		<p>posledica elementarnih nepogoda, finansijske, budžetske planove i planove razvoja dokumenata javnih politika koji se donose na osnovu zakona kojim se uređuje planski sistem.</p>				
3.9.	<p>This Directive does not apply to plans and programmes co-financed under the current respective programming periods ⁽¹⁾ for Council Regulations (EC) No 1260/1999 ⁽²⁾ and (EC) No 1257/1999 ⁽³⁾.</p>			neprenosivo	<p>Odredba ne sadrži prenosivu obavezu za državu nečlanicu</p>		
4.1.	<p>General obligations</p> <p>The environmental assessment referred to in Article 3 shall be carried out during the preparation of a plan or programme and before its adoption or submission to the legislative procedure.</p>	<p>Član 8. stav 1.</p>	<p>Postupak strateške procene sprovodi se u toku izrade nacrtu plana i programa pre utvrđivanja predloga plana i programa i njegovog upućivanja u postupak donošenja, na način propisan ovim zakonom.</p>	<p>Odredba je potpuno usklađena</p>			

4.2	The requirements of this Directive shall either be integrated into existing procedures in Member States for the adoption of plans and programmes or incorporated in procedures established to comply with this Directive	Član 1. Član 27. stav 6.i7.	Član 1. Ovim zakonom uređuju se uslovi, način i postupak vršenja procene uticaja na životnu sredinu (u daljem tekstu: strateška procena), strategija i programa koji se donose u skladu sa zakonom kojim se uređuje planski sistem (u daljem tekstu: programi), prostornih i urbanističkih planova definisanih zakonom kojim se uređuje prostorno i urbanističko planiranje, kao i planova i osnova koji se donose u skladu sa drugim zakonima (u daljem tekstu: planovi) u postupku pripreme i usvajanja planova i				

			<p>programa.</p> <p>Član 27.</p> <p>Javni uvid i javna rasprava organizuju se, po pravilu, u okviru izlaganja plana i programa na javni uvid i održavanja javne rasprave u skladu sa propisom kojim se uređuje postupak donošenja plana i programa.</p> <p>Ako propisom kojim se uređuje postupak donošenja plana i programa nije predviđen javni uvid i javna rasprava o planu i programu, organ nadležan za pripremu plana i programa odlukom o izradi plana i programa ili posebnom odlukom određuje javni uvid i održavanje javne rasprave iz stava 2. ovog člana.</p>				
4.3.	Where plans and programmes form part of a hierarchy, Member States shall, with a view to avoiding duplication of the assessment, take into account the fact that the assessment will be carried out, in accordance with	Član 7. stav 2-4.	Ako je plan i program sastavni deo određene hijerarhijske strukture, strateška procena sprovodi se u skladu sa smernicama strateške procene plana i programa višeg hijerarhijskog nivoa.	Odredba je potpuno usklađena			

	<p>this Directive, at different levels of the hierarchy. For the purpose of, <i>inter alia</i>, avoiding duplication of assessment, Member States shall apply Article 5(2) and (3).</p>		<p>Organ nadležan za pripremu plana i programa može uzeti u obzir relevantne informacije i podatke ranije sprovedene strateške procene planova i programa koji pripadaju istoj hijerarhijskoj strukturi za određivanje relevantnih informacija koje mora da obuhvati izveštaj o strateškoj proceni u cilju izbegavanja dvostruke procene ranije utvrđenih, opisanih i procenjenih značajnih uticaja na životnu sredinu.</p> <p>Podaci iz ranije sprovedenih strateških procena moraju da budu ažurni, pouzdani i prikazani na način da na osnovu njih mogu pouzdano da se utvrde, opišu i procene određeni mogući uticaji planova i programa na činioce životne sredine.</p>				
--	---	--	--	--	--	--	--

5.1.	<p>Environmental report</p> <p>Where an environmental assessment is required under Article 3(1), an environmental report shall be prepared in which the likely significant effects on the environment of implementing the plan or programme, and reasonable alternatives taking into account the objectives and the geographical scope of the plan or programme, are identified, described and evaluated. The information to be given for this purpose is referred to in Annex I.</p>	Član 14. stav 1.i 3.	<p>Izveštaj o strateškoj proceni je dokument kojim se utvrđuju, opisuju, vrednuju i procenjuju značajni uticaji na činioce životne sredine do kojih može da dođe sprovođenjem plana i programa, glavne varijante koje je organ nadležan za pripremu plana i programa razmatrao uzimajući u obzir ciljeve i geografski obuhvat plana i programa i određuju mere za sprečavanje i/ili smanjenje procenjenih negativnih uticaja na životnu sredinu.</p> <p>Izveštaj iz stava 1. ovog člana sadrži naročito:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) polazne osnove strateške procene; 2) opšte i posebne ciljeve strateške procene i izbor indikatora; 3) procenu mogućih neposrednih, posrednih, kumulativnih, prekograničnih, kratkoročnih, srednjoročnih i dugoročnih, trajnih i privremenih, pozitivnih i 	Odredba je potpuno usklađena			
------	--	----------------------	---	------------------------------	--	--	--

			<p>negativnih uticaja sprovođenja plana i programa na činioce životne sredine na predmetnom području;</p> <p>4) predlog mera predviđenih za sprečavanje i/ili smanjenje procenjenih negativnih uticaja na životnu sredinu;</p> <p>5) odluku nadležnog organa donetu u postupku glavne ocene prihvatljivosti za planove i programe koji samostalno ili zajedno sa drugim planom i programom, projektom, radovima ili aktivnostima, mogu da imaju uticaja na ciljeve očuvanja i celovitost područja ekološke mreže;</p> <p>6) smernice za sprovođenje strateških procena na nižim hijerarhijskim nivoima i procene uticaja projekata na životnu sredinu;</p> <p>7) program praćenja stanja životne sredine u toku sprovođenja plana i programa (monitoring);</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--

			<p>8) prikaz korišćene metodologije i teškoće u izradi izveštaja o strateškoj proceni;</p> <p>9) prikaz načina odlučivanja, opis razloga odlučujućih za izbor datog plana i programa-sa aspekta razmatranih varijantnih rešenja i prikaz načina na koji su pitanja životne sredine uključena u plan i program</p> <p>10) netehnički rezime informacija dobijenih u okviru tač. 1) – 9) ovog stava i zaključke do kojih se došlo tokom izrade izveštaja o strateškoj proceni predstavljene na način razumljiv javnosti;</p> <p>11) druge podatke od značaja za stratešku procenu u skladu sa kriterijuma za ocenu izveštaja o strateškoj proceni iz Priloga II koji je odštampan uz ovaj zakon i čini njegov sastavni deo.</p>				
--	--	--	---	--	--	--	--

5.2.	The environmental report prepared pursuant to paragraph 1 shall include the information that may reasonably be required taking into account current knowledge and methods of assessment, the contents and level of detail in the plan or programme, its stage in the decision-making process and the extent to which certain matters are more appropriately assessed at different levels in that process in order to avoid duplication of the assessment.	Član 7. i Član 9. stav 2.	<p>Član 7.</p> <p>Strateška procena se sprovodi na osnovu nivoa, vrste, ciljeva, sadržaja i geografskog obuhvata plana i programa.</p> <p>Ako je plan i program sastavni deo određene hijerarhijske strukture, strateška procena sprovodi se u skladu sa smernicama strateške procene plana i programa višeg hijerarhijskog nivoa.</p> <p>Organ nadležan za pripremu plana i programa može uzeti u obzir relevantne informacije i podatke ranije sprovedene strateške procene planova i programa koji pripadaju istoj hijerarhijskoj strukturi za određivanje relevantnih informacija koje mora da obuhvati izveštaj o strateškoj proceni u cilju izbegavanja dvostruke procene ranije utvrđenih, opisanih i procenjenih značajnih uticaja na životnu sredinu.</p> <p>Podaci iz ranije sprovedenih</p>				
------	---	---------------------------------	--	--	--	--	--

		<p>strateških procena moraju da budu ažurni, pouzdani i prikazani na način da na osnovu njih mogu pouzdano da se utvrde, opišu i procene određeni mogući uticaji planova i programa na činioce životne sredine.</p> <p>Član 9.</p> <p>Odluka iz stava 1. ovog člana sadrži naročito:</p> <ol style="list-style-type: none">1) podatke o vrsti plana i programa u skladu sa članom 5. ovog zakona;2) podatke o razlozima, ciljevima, problemima koje rešava, geografskom obuhvatu i planskom i programskom osnovu donošenja plana i programa;3) podatke o budućim projektima za čije odobravanje plan i program predstavljaju okvir;4) razloge za izradu strateške procene za planove i programe				
--	--	--	--	--	--	--

			<p>iz člana 5. stav 2. ovog zakona prema kriterijumima iz člana 6. stav 1. ovog zakona;</p> <p>5) prikaz pitanja i problema vezanih za životnu sredinu u planu i programu koji će biti razmatrani u okviru strateške procene prema kriterijumima iz člana 6. ovog zakona;</p> <p>6) odluku nadležnog organa donetu u postupku prethodne ocene prihvatljivosti za planove i programe koji samostalno ili u sticaju sa drugim planom i programom, projektom, radovima ili aktivnostima, mogu imati uticaja na ciljeve očuvanja i celovitost područja ekološke mreže;</p> <p>7) informacije o sprovedenim postupcima strateške procene za planove i programe koji pripadaju istoj hijerarhijskoj strukturi;</p> <p>8) razloge za izostavljanje pojedinih pitanja i problema vezanih za životnu sredinu u planu i programu iz strateške</p>				
--	--	--	---	--	--	--	--

			<p>procene;</p> <p>9) elemente izveštaja o strateškoj proceni;</p> <p>10) obaveze obrađivača izveštaja o strateškoj proceni (predlog metodologije, sastav stručnog tima, rok izrade i dr);</p> <p>11) način učešća zainteresovanih organa i organizacija i javnosti u postupku izrade i razmatranja izveštaja o strateškoj proceni;</p> <p>12) mišljenje organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine i zainteresovanih organa i organizacija;</p> <p>13) druge podatke od značaja za izradu strateške procene.</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--

5.3.	<p>Relevant information available on environmental effects of the plans and programmes and obtained at other levels of decision-making or through other Community legislation may be used for providing the information referred to in Annex I.</p>	<p>Član 7. stav 2-4.</p>	<p>Ako je plan ili program sastavni deo određene hijerarhijske strukture, strateška procena uticaja na životnu sredinu izrađuje se u skladu sa smernicama strateške procene uticaja na životnu sredinu plana ili programa višeg hijerarhijskog nivoa.</p> <p>Organ nadležan za pripremu plana i programa može uzeti u obzir relevantne informacije i podatke ranije sprovedene strateške procene planova i programa koji pripadaju istoj hijerarhijskoj strukturi za određivanje relevantnih informacija koje mora da obuhvati izveštaj o strateškoj proceni u cilju izbegavanja dvostruke procene ranije utvrđenih, opisanih i procenjenih značajnih uticaja na životnu sredinu.</p> <p>Podaci iz ranije sprovedenih strateških procena moraju biti ažurni, pouzdani i prikazani na takav način da se na osnovu njih mogu pouzdano utvrditi, opisati i proceniti određeni mogući</p>	<p>Odredba je potpuno uskladena</p>			
------	---	--------------------------	---	-------------------------------------	--	--	--

			uticaji planova i programa na činioce životne sredine.				
5.4.	The authorities referred to in Article 6(3) shall be consulted when deciding on the scope and level of detail of the information which must be included in the environmental report.	Član 9. stav 5.	Organ nadležan za pripremu plana i programa dužan je da o odluci iz stava 1. ovog člana obavesti zainteresovane organe i organizacije i javnost putem svoje internet stranice, kao i centralnog veb portala posebno namenjenog obaveštavanju o postupcima strateške procene.	Odredba je potpuno usklađena			

6.1.	<p>Consultations</p> <p>The draft plan or programme and the environmental report prepared in accordance with Article 5 shall be made available to the authorities referred to in paragraph 3 of this Article and the public.</p>	<p>Član 26. Stav 1. Član 27. Stav 1.</p>	<p>Član 26. Organ nadležan za pripremu plana i programa dostavlja zainteresovanim organima i organizacijama na mišljenje izveštaj o strateškoj proceni zajedno sa nacrtom plana i programa.</p> <p>Član 27. Pre upućivanja zahteva za dobijanje saglasnosti na izveštaj o strateškoj proceni, organ nadležan za pripremu plana i programa obavezno obezbeđuje učešće javnosti u razmatranju izveštaja o strateškoj proceni i nacrtu plana i programa.</p>	<p>Odredba je potpuno usklađena</p>			
6.2.	<p>The authorities referred to in paragraph 3 and the public referred to in paragraph 4 shall be given an early and effective opportunity within appropriate time frames to express their opinion on the draft plan or programme and the</p>	<p>Član 26. stav 1.i 2. i Član 27. stav 5.</p>	<p>(Član 26. Organ nadležan za pripremu plana i programa dostavlja zainteresovanim organima i organizacijama na mišljenje izveštaj o strateškoj proceni zajedno sa nacrtom plana i</p>	<p>Odredba je potpuno usklađena</p>			

	<p>accompanying environmental report before the adoption of the plan or programme or its submission to the legislative procedure.</p>		<p>programa.</p> <p>Zainteresovani organi i organizacije dužni su da dostave mišljenje u roku od 30 dana od dana prijema zahteva iz stava 1. ovog člana.</p> <p>Član 27.</p> <p>Rok za dostavljanje mišljenja i primedaba javnosti na nacrt plana i programa i izveštaj o strateškoj proceni ne može da bude kraći od 30 dana od dana objavljivanja obaveštenja u sredstvima javnog informisanja, osim ako propisom kojim se uređuje usvajanje plana i programa nije drugačije određeno.</p>				
--	---	--	--	--	--	--	--

6.3.	Member States shall designate the authorities to be consulted which, by reason of their specific environmental responsibilities, are likely to be concerned by the environmental effects of implementing plans and programmes.	Član 3. stav 1. tačke 4. i 5.	<p>4) zainteresovani organi i organizacije jesu organi i organizacije Republike, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave koji, u skladu sa svojim nadležnostima, imaju interes u donošenju odluka koje se odnose na zaštitu životne sredine i zdravlja ljudi;</p> <p>5) javnost obuhvata jedno ili više fizičkih ili pravnih lica, njihova udruženja, organizacije ili grupe;</p>	Odredba je potpuno usklađena			
6.4.	Member States shall identify the public for the purposes of paragraph 2, including the public affected or likely to be affected by, or having an interest in, the decision-making subject to this Directive, including relevant non-governmental organisations, such as those promoting environmental protection	Član 3. stav 1. tačka 6.	6) zainteresovana javnost obuhvata javnost na koju utiče ili može da utiče plan ili program i/ili koja ima interes u donošenju odluka koje se odnose na zaštitu životne sredine, uključujući udruženja građana koja se bave zaštitom životne sredine i koja su registrovana u skladu sa zakonom;	Odredba je potpuno usklađena			

	and other organisations concerned.						
6.5	The detailed arrangements for the information and consultation of the authorities and the public shall be determined by the Member States.	<p>Član 12 stav 1.-3</p> <p>Član 26 stav.1.i 2.</p> <p>Član 27. stav1.i2.</p> <p>Član 33. stav1. i 2.</p>	<p>Član 12.</p> <p>U pripremi odluke o sprovođenju postupka strateške procene organ nadležan za pripremu plana i programa dužan je da od organa nadležnog za poslove zaštite životne sredine i zainteresovanih organa i organizacija zatraži mišljenje.</p> <p>Uz zahtev za davanje mišljenja iz stava 1. ovog člana obavezno se dostavlja i predlog odluke sa sadržinom propisanom članom 9. stav 2. ovog zakona.</p> <p>Rok za dostavljanje mišljenja iz stava 1. ovog člana je 15 dana od dana prijema zahteva za</p>	Odredba je potpuno usklađena			

			<p>davanje mišljenja.</p> <p>Član 26.</p> <p>Organ nadležan za pripremu plana i programa dostavlja zainteresovanim organima i organizacijama na mišljenje izveštaj o strateškoj proceni zajedno sa nacrtom plana i programa.</p> <p>Zainteresovani organi i organizacije dužni su da dostave mišljenje u roku od 30 dana od dana prijema zahteva iz stava 1. ovog člana.</p> <p>Član 27.</p> <p>Pre upućivanja zahteva za dobijanje saglasnosti na izveštaj o strateškoj proceni, organ nadležan za pripremu plana i programa obavezno obezbeđuje učešće javnosti u razmatranju izveštaja o strateškoj proceni i nacrtu plana i programa.</p> <p>Organ nadležan za pripremu plana i programa obaveštava javnost iz stava 1. ovog člana o</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--

			<p>načinu, mestu i rokovima uvida u sadržinu izveštaja i nacрта plana, odnosno programa-i dostavljanja mišljenja, kao i vremenu i mestu održavanja javne rasprave</p> <p>Član 33.</p> <p>Izveštaj o strateškoj proceni, rezultati učešća zainteresovanih organa i organizacija i javnosti, kao i druge države u slučaju prekograničnog uticaja, sastavni su deo planske dokumentacije.</p> <p>Organ nadležan za pripremu plana i programa dužan je da obavesti javnost o njegovom usvajanju putem najmanje jednih štampanih dnevnih novina, kao i na svojoj internet stranici.</p> <p>.</p>				
7.1.	<p>Transboundary consultations</p> <p>1. Where a Member State considers that the implementation of a plan</p>	Član 32. stav 2.	Ako sprovođenje plana i programa može da ima značajan uticaj na život i zdravlje ljudi i životnu sredinu druge države ili ako država čija životna sredina može da bude značajno	Odredba je potpuno usklađena			

	<p>or programme being prepared in relation to its territory is likely to have significant effects on the environment in another Member State, or where a Member State likely to be significantly affected so requests, the Member State in whose territory the plan or programme is being prepared shall, before its adoption or submission to the legislative procedure, forward a copy of the draft plan or programme and the relevant environmental report to the other Member State.</p>		<p>ugrožena to zatraži, Ministarstvo, u postupku učešća zainteresovanih organa i organizacija i javnosti dostavlja, u što kraćem roku, a najkasnije kada bude informisalo svoju javnost, nadležnom organu druge države na mišljenje informacije, i to:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nacrt plana i programa i izveštaj o strateškoj proceni uticaja; 2) obaveštenje o postupku odlučivanja i prirodi odluke koja može da bude doneta; 3) o roku u kome nadležni organ druge države treba da saopšti svoju nameru da učestvuje u postupku odlučivanja. 				
--	--	--	--	--	--	--	--

7.2.	<p>Where a Member State is sent a copy of a draft plan or programme and an environmental report under paragraph 1, it shall indicate to the other Member State whether it wishes to enter into consultations before the adoption of the plan or programme or its submission to the legislative procedure and, if it so indicates, the Member States concerned shall enter into consultations concerning the likely transboundary environmental effects of implementing the plan or programme and the measures envisaged to reduce or eliminate such effects.</p> <p>Where such consultations take place, the Member States concerned shall agree on detailed arrangements to ensure that the authorities referred to in Article 6(3) and the public referred to in Article 6(4) in the</p>	Član 32. stav 3 i 4.	<p>Ako nadležni organ druge države obavesti Ministarstvo da želi da učestvuje u postupku odlučivanja, Ministarstvo u dogovoru sa nadležnim organom druge države određuje razuman vremenski rok za dostavljanje mišljenja i primedaba na nacrt plana i programa, izveštaj o strateškoj proceni i mere predložene za sprečavanje, smanjenje ili otklanjanje značajnih prekograničnih uticaja sprovođenja plana i programa.</p> <p>Prilikom prekograničnih konsultacija, nadležni organi iz stava 2. ovog člana dogovoriće način učešća zainteresovanih organa i organizacija i javnosti druge države u postupku odlučivanja, pristupu informacijama o mogućim prekograničnim uticajima i dostavljanja mišljenja i primedaba.</p>	Odredba je potpuno uskladena			
------	--	----------------------	--	------------------------------	--	--	--

	Member State likely to be significantly affected are informed and given an opportunity to forward their opinion within a reasonable time-frame.						
7.3.	Where Member States are required under this Article to enter into consultations, they shall agree, at the beginning of such consultations, on a reasonable timeframe for the duration of the consultations.	Član 32. stav 3.	Ako nadležni organ druge države obavesti Ministarstvo da želi da učestvuje u postupku odlučivanja, Ministarstvo u dogovoru sa nadležnim organom druge države određuje razuman vremenski rok za dostavljanje mišljenja i primedaba na nacrt plana i programa, izveštaj o strateškoj proceni i mere predložene za sprečavanje, smanjenje ili otklanjanje značajnih prekograničnih uticaja sprovođenja plana i programa.	Odredba je potpuno usklađena			

8.	<p>Decision making</p> <p>The environmental report prepared pursuant to Article 5, the opinions expressed pursuant to Article 6 and the results of any transboundary consultations entered into pursuant to Article 7 shall be taken into account during the preparation of the plan or programme and before its adoption or submission to the legislative procedure.</p>	Član 28.	<p>Organ nadležan za pripremu plana i programa izrađuje izveštaj o učešću zainteresovanih organa i organizacija i javnosti koji sadrži mišljenja iz člana 22. stav 3, člana 26. stav 2. i člana 27. ovog zakona, kao i mišljenja i primedbe dostavljene i izjavljene u postupku prekograničnih konsultacija.</p> <p>Izveštaj iz stava 1. ovog člana izrađuje se u roku od 30 dana od dana završetka javne rasprave, odnosno prekograničnih konsultacija i sadrži obrazloženje o svim prihvaćenim ili neprihvaćenim mišljenjima i primedbama i podatke o načinu na koji su mišljenja i primedbe uključeni u nacrt plana i programa i izveštaj o strateškoj proceni.</p>	Odredba je potpuno usklađena			
----	--	----------	--	------------------------------	--	--	--

9.1.(a)	<p>Information on the decision</p> <p>Member States shall ensure that, when a plan or programme is adopted, the authorities referred to in Article 6(3), the public and any Member State consulted under Article 7 are informed and the following items are made available to those so informed:</p> <p>(a) the plan or programme as adopted;</p>	Član 33 stav 2.	Organ nadležan za pripremu plana i programa dužan je da obavesti javnost o njegovom usvajanju putem najmanje jednih štampanih dnevnih novina, kao i na svojoj internet stranici.	Odredba je potpuno usklađena			
9.1.(b)	a statement summarising how environmental considerations have been integrated into the plan or programme and how the environmental report prepared pursuant to Article 5, the opinions expressed pursuant to Article 6 and the results of consultations entered into pursuant to Article 7 have been taken into account in accordance with Article 8 and the reasons for choosing the plan or programme as adopted, in	Član 33. stav 3.	<p>Obaveštenje iz stava 2. ovog člana sadrži naročito:</p> <p>1) naziv i obuhvat plana i programa;</p> <p>2) netehnički rezime izveštaja o strateškoj proceni.</p>	Odredba je potpuno usklađena			

	the light of the other reasonable alternatives dealt with, and						
9.1.(c)	the measures decided concerning monitoring in accordance with Article 10.	Član 33. stav 3.	Obaveštenje iz stava 2. ovog člana sadrži naročito: 1) naziv i obuhvat plana i programa; 2) netehnički rezime izveštaja o strateškoj proceni.	Odredba je potpuno usklađena			
9.2.	.The detailed arrangements concerning the information referred to in paragraph 1 shall be determined by the Member States.	Član 33. stav 4.	Organ nadležan za pripremu plana i programa obezbeđuje dostupnost usvojenog plana i programa i izveštaja o strateškoj proceni posle usvajanja plana i programa, uključujući elektronski pristup ovim dokumentima postavljanjem na svojoj internet stranici, kao i centralnom veb portalu posebno namenjenom obaveštavanju o postupcima strateške procene.	Odredba je potpuno usklađena			

10.1.	<p>Monitoring</p> <p>Member States shall monitor the significant environmental effects of the implementation of plans and programmes in order, <i>inter alia</i>, to identify at an early stage unforeseen adverse effects, and to be able to undertake appropriate remedial action.</p>	Član 20. stav 1.	<p>Program praćenja stanja životne sredine u toku sprovođenja sadrži naročito:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) opis ciljeva plana i programa; 2) indikatore za praćenje stanja životne sredine i značajnih uticaja sprovođenja plana i programa na činioce životne sredine; 3) vremensku dinamiku prikupljanja podataka; 4) prava i obaveze nadležnih organa; 5) mere rane identifikacije i postupanje u slučaju pojave neočekivanih negativnih uticaja sprovođenja plana i programa u cilju otklanjanja takvih uticaja; 6) druge elemente u zavisnosti od vrste i obima plana i programa. 	Odredba je potpuno uskladena			
10.2.	In order to comply with paragraph 1, existing monitoring arrangements	Član 20. stav 2.	Program praćenja stanja životne sredine iz stava 1. ovog člana je	Odredba je potpuno			

	may be used if appropriate, with a view to avoiding duplication of monitoring.		sastavni deo plana i programa i može da uključi podatke iz postojećeg programa praćenja koji obezbeđuje organ nadležan za poslove zaštite životne sredine u cilju izbegavanja dvostrukog praćenja.	usklađena			
11.1.	<p>Relationship with other Community legislation</p> <p>An environmental assessment carried out under this Directive shall be without prejudice to any requirements under Directive 85/337/EEC and to any other Community law requirements.</p>			neprenosivo	Odredba ne sadrži prenosivu obavezu za državu nečlanicu		
11.2.	For plans and programmes for which the obligation to carry out assessments of the effects on the environment arises simultaneously from this Directive and other Community legislation, Member States may provide for coordinated or			neprenosivo	Odredba ne sadrži prenosivu obavezu za državu nečlanicu		

	joint procedures fulfilling the requirements of the relevant Community legislation in order, <i>inter alia</i> , to avoid duplication of assessment.						
11.3.	For plans and programmes co-financed by the European Community, the environmental assessment in accordance with this Directive shall be carried out in conformity with the specific provisions in relevant Community legislation.			neprenosivo	Odredba ne sadrži prenosivu obavezu za državu nečlanicu		
12.1.I	Information, reporting and review Member States and the Commission shall exchange information on the experience gained in applying this Directive			neprenosivo	Odredba ne sadrži prenosivu obavezu za državu nečlanicu		

12.2.	Member States shall ensure that environmental reports are of a sufficient quality to meet the requirements of this Directive and shall communicate to the Commission any measures they take concerning the quality of these reports.			neprenosivo	Odredba ne sadrži prenosivu obavezu za državu nečlanicu		
12.3.	<p>Before 21 July 2006 the Commission shall send a first report on the application and effectiveness of this Directive to the European Parliament and to the Council.</p> <p>With a view further to integrating environmental protection requirements, in accordance with Article 6 of the Treaty, and taking into account the experience acquired in the application of this Directive in the Member States, such a report will be accompanied by proposals for amendment of this Directive, if appropriate. In particular,</p>			neprenosivo	Odredba ne sadrži prenosivu obavezu za državu nečlanicu		

	the Commission will consider the possibility of extending the scope of this Directive to other areas/sectors and other types of plans and programmes						
12.4.	The Commission shall report on the relationship between this Directive and Regulations (EC) No 1260/1999 and (EC) No1257/1999 well ahead of the expiry of the programming periods provided for in those Regulations, with a view to ensuring a coherent approach with regard to this Directive and subsequent Community Regulations.			neprenosivo	Odredba ne sadrži prenosivu obavezu za državu nečlanicu		
13.1.	Implementation of the Directive Member States shall bring into force the laws, regulations and administrative provisions necessary to comply with this Directive before 21 July 2004. They shall			neprenosivo	Odredba ne sadrži prenosivu obavezu za državu nečlanicu		

	forthwith inform the Commission thereof.						
13.2.	When Member States adopt the measures, they shall contain a reference to this Directive or shall be accompanied by such reference on the occasion of their official publication. The methods of making such reference shall be laid down by Member States.			neprenosivo	Odredba ne sadrži prenosivu obavezu za državu nečlanicu		
13.3.	The obligation referred to in Article 4(1) shall apply to the plans and programmes of which the first formal preparatory act is subsequent to the date referred to in paragraph 1. Plans and programmes of which the first formal preparatory act is before that date and which are adopted or submitted to the legislative procedure more than 24 months thereafter, shall be made			neprenosivo	Odredba ne sadrži prenosivu obavezu za državu nečlanicu		

	subject to the obligation referred to in Article 4(1) unless Member States decide on a case by case basis that this is not feasible and inform the public of their decision						
13.4.	Before 21 July 2004, Member States shall communicate to the Commission, in addition to the measures referred to in paragraph 1, separate information on the types of plans and programmes which, in accordance with Article 3, would be subject to an environmental assessment pursuant to this Directive. The Commission shall make this information available to the Member States. The information will be updated on a regular basis.			neprenosivo	Odredba ne sadrži prenosivu obavezu za državu nečlanicu		

14.	<p>Entry in the force</p> <p>This Directive shall enter into force on the day of its publication in the <i>Official Journal of the European Communities</i>.</p>			neprenosivo	Odredba ne sadrži prenosivu obavezu za državu nečlanicu		
15.	<p>Addressees</p> <p>This Directive is addressed to the Member States.</p>			neprenosivo	Odredba ne sadrži prenosivu obavezu za državu nečlanicu		